ਜੇਠ (ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ ੫੫੭)
ਮਈ 2025

2/- ਰੁਪਏ
RNI No. 88/57, Vol. 69, Issue 5, May 2025

ਮਾਸਿਕ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ

(1) ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ (ਵਿਸਾਖੀ) ਮੌਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ। (2) ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਬੁੰਗਿਆਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ (3) ਗੱਤਕਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਉਣ ਸਮੇਂ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ, ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਬਾਬਾ ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ ਨਾਨਕਸਰ, ਕਥਾਵਾਚਕ ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ। (13 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ

ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

ਸਥਾਪਤ ੧੯੨੯

ਜੇਠ	:	ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ ੫੫੭
ਅੰਕ 5	:	ਜਿਲਦ 69
ਮਈ	:	2025

ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ

ਐਸੋਸੀਏਟ ਸੰਪਾਦਕ: ਡਾ. ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਗਾ

ਚੰਦਾ

ਦੇਸ਼		ਵਿਦੇਸ਼
ਸਾਲਾਨਾ 20/-	:	ਸਾਲਾਨਾ 500/-
ਲਾਈਫ 200/-	:	(ਹਵਾਈ ਡਾਕ)

Website : www.sgpc.net
E-mail : gurdwaragazette@gmail.com
info@sgpc.net
Phone : 0183-255 3956-60, Ext. 254

ਸੂਚਨਾ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਜਿਲਦ ਨੰਬਰ ਦੀ ਲੜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ ੨੦੨੦ ਵਿਚ ਜਿਲਦ ਨੰਬਰ ੯੨ ਛਪ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰੰਤੂ ਆਰ.ਐਨ.ਆਈ. ਵਿਭਾਗ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸ ਪਰਚੇ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ੧੯੫੭ ਵਿਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਆਰ.ਐਨ.ਆਈ. ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਜੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੫੨੪ ਮਿਤੀ ੫-੯-੨੦੨੦ ਰਾਹੀਂ ਸਤੰਬਰ ੨੦੨੦ ਦੇ ਅੰਕ ਤੋਂ ਜਿਲਦ ਨੰਬਰ ੯੨ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ੬੪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਂਦਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਕ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਨੰ: ਲ. ਸ. ਵ. (ਲਾਇਬ)-68/10258 ਮਿਤੀ 20-6-67 ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਪੀ 2/-ਰੁਪਏ

ਤਤਕਰਾ

ਲੇਖ	ਪੰਨਾ
ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਮਰਯਾਦਾ	4
ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜੇ	5
ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰ	7
ਸੰਪਾਦਕੀ	8
ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੌਰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ -ਸ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ -ਬੀਬੀ ਕਿਰਨਦੀਪ ਕੌਰ	11
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਖ਼ਬਰਨਾਮਾ	17
ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ	53
ਕਾਰਵਾਈ ਬਜਟ ਇਜਲਾਸ	54

English Section

Historical Events	**116**
The Sikh Rehat Maryada and Festivals: Basic Information -Prof. Parneet Kaur	**118**
SGPC News	**129**

ਪਾਠਕ ਧਿਆਨ ਦੇਣ

ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ' ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਛਾਪੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਹਰੇਕ ਪਾਠਕ ਲਈ ਇਸ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸਤਿਕਾਰਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੰਭਾਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਏਧਰ-ਓਧਰ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਰੁਚੀ ਵਾਲੇ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਓ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿਓ ਜੀ। ਪਰੰਤੂ ਜਾਣੇ-ਅਣਜਾਣੇ ਇਸ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਾਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦੀ ਵਿਚ ਦੇ ਕੇ ਬੇਅਦਬੀ ਨਾ ਕਰੋ ਜੀ। -ਸੰਪਾਦਕ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਮਰਯਾਦਾ

ਮਹੀਨਾ ਜੇਠ

* ਕਿਵਾੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	੨-੦੦ ਵਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ
* ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ	੨-੦੦ ਵਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ
* ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ	੩-੦੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
* ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	੪-੦੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
* ਪਹਿਲਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ	੪-੩੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
* ਪਹਿਲੀ ਅਰਦਾਸ	੫-੦੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
* ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ	੬-੦੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
* ਦੂਸਰੀ ਅਰਦਾਸ ਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ	੬-੧੫ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ

* ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸੋ ਦਰੁ, ਰਹਰਾਸਿ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਸੂਰਜ ਛਿਪਣ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

* ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮੇਂ	੧੦-੩੦ ਵਜੇ ਰਾਤ
* ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	੧੦-੪੫ ਵਜੇ ਰਾਤ
* ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	੧੧-੦੦ ਵਜੇ ਰਾਤ

* ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਕਿਵਾੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਮਾਪਤੀ ਤਕ ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
* ਰਾਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਇਕ ਘੰਟਾ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਫਾਈ ਆਦਿ ਉਪਰੰਤ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਧਾਲੂ, ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।
* ਇਸ਼ਨਾਨ ਸਮੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਬੜੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਰਸ-ਭਿੰਨੀ ਸੁਰ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ਼ਨਾਨ ਆਦਿ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਵਿਛਾਈਆਂ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸਜਾ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਦੀ ਦੇਗ ਵਰਤਦੀ ਹੈ।
* ਫਿਰ ਤਿੰਨ-ਪਹਿਰੇ ਦੀ ਚੌਂਕੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
* ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਛੱਤ ਅਤੇ ਗੁੰਬਦ ਵਿਚ ਹਰ ਵਕਤ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਚੱਲਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਰੀ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਕ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਭੋਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ/ਲੇਖਕ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ' ਲਈ ਰਚਨਾਵਾਂ, ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨ।

ਸਕੱਤਰ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ-੧੪੩੦੦੬

ਫੋਨ : ੦੦੯੧-੧੮੩-੨੫੫੩੯੫੭,੫੮,੫੯

16 ਮਈ ਤੋਂ 15 ਜੂਨ ਤਕ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜੇ

੧੬ ਮਈ	(ੳ)	ਛੋਟਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਦਿਵਸ (ਕਾਹਨੂੰਵਾਲ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)	(੩ ਜੇਠ)
	(ਅ)	ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।	(੧੬-੫-੧੯੩੯)
੧੮ ਮਈ		ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ।	(੫ ਜੇਠ)
੨੦ ਮਈ		ਗੁਰਿਆਈ ਦਿਵਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ।	(ਜੇਠ ਵਦੀ ੮)
੨੨ ਮਈ		ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਾਕਾ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ।	(੨੨-੫-੧੯੬੪)
੨੩ ਮਈ	(ੳ)	ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿੰਡ ਨੂਹ ਦੇ ਰੰਘੜਾਂ (ਕੇਸੋ ਰਾਮ ਰੰਘੜ-ਮੁਖੀ) ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ।	(੨੩-੫-੧੬੯੯)
	(ਅ)	ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਯਾਤਰੀ ਵੈਨਕੂਵਰ (ਕੈਨੇਡਾ) ਪੁੱਜੇ।	(੨੩-੫-੧੯੧੪)
੨੬ ਮਈ		ਸਿੱਖ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਅਕਾਲੀ' ਤੇ 'ਪ੍ਰਭਾਤ' ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।	(੨੬-੫-੧੯੬੦)
੩੦ ਮਈ		ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ।	(ਜੇਠ ਸੁਦੀ ੪)
੧ ਜੂਨ	(ੳ)	ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 'ਕੋਹਿਨੂਰ ਹੀਰਾ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।	(੧-੬-੧੮੧੩)
	(ਅ)	ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਸਤਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਥਾ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜੈਤੋਂ ਵੱਲ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ।	(੧-੬-੧੯੨੪)
	(ੲ)	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਬਣੀਆਂ।	(੧-੬-੧੯੪੮)
	(ਸ)	ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ੧੧ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ।	(੧-੬-੧੯੮੪)
੨ ਜੂਨ		ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਲਤਾਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ।	(੨-੬-੧੮੧੮)
੩ ਜੂਨ		ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਣ-ਐਲਾਨਿਆ ਕਰਫਿਊ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।	(੩-੬-੧੯੮੪)
੪ ਜੂਨ	(ੳ)	ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਦਿਵਸ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ।	(੪-੬-੧੯੮੪)
	(ਅ)	ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ੧੨੦ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।	(੪-੬-੧੯੮੪)
	(ੲ)	ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ।	(੪-੬-੧੯੮੭)
੫ ਜੂਨ		ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮਲੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ ਕਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਬਾਹਵਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਭੁੰਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।	(੫-੬-੧੯੮੪)

੬ ਜੂਨ (ੳ) ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ, ਅਜਾਇਬ ਘਰਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਤੇ ਪਿੱਛੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। (੬-੬-੧੯੮੪)

(ਅ) ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਵਹੀਰਾਂ ਘੱਤ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਤੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਏ ਗਏ। (੬-੬-੧੯੮੪)

(ੲ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਅਤੇ ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਜੀ। (੬-੬-੧੯੮੪)

੧੦ ਜੂਨ (ੳ) ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਅਠਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਥਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜੈਤੋਂ ਵੱਲ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ। (੧੦-੬-੧੯੨੪)

(ਅ) ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਲੰਡਨ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਜਲੂਸ ਕੱਢੇ। (੧੦-੬-੧੯੮੪)

੧੧ ਜੂਨ (ੳ) ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ। (ਜੇਠ ਸੁਦੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ)

(ਅ) ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਉੱਪਰ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਰਾਮਗੜ੍ਹ ਫ਼ੌਜੀ ਛਾਉਣੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨੇ ਬੈਰਕਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਮਾਰਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। (੧੧-੬-੧੯੮੪)

੧੨ ਜੂਨ (ੳ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ। (ਹਾੜ ਵਦੀ ੧)

(ਅ) ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪੁਰ-ਅਮਨ ਜਲੂਸ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਕਈ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। (੧੨-੬-੧੯੬੦)

੧੩ ਜੂਨ (ੳ) ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਝੰਡਾ ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਖ਼ਾਲਸਾ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। (੧੩-੬-੧੮੮੬)

(ਅ) ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੇ। (੧੩-੬-੧੯੩੬)

੧੪ ਜੂਨ ਡਾਕਟਰ ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹੋਏ ਫ਼ੌਜੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ 'ਪਦਮਸ੍ਰੀ' ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। (੧੪-੬-੧੯੮੪)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰ:

ਹਰਿ ਜੇਠਿ ਜੁੜੰਦਾ ਲੋੜੀਐ...

ਹਰਿ ਜੇਠਿ ਜੁੜੰਦਾ ਲੋੜੀਐ ਜਿਸੁ ਅਗੈ ਸਭਿ ਨਿਵੰਨਿ॥
ਹਰਿ ਸਜਣ ਦਾਵਣਿ ਲਗਿਆ ਕਿਸੈ ਨ ਦੇਈ ਬੰਨਿ॥
ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭ ਉਨ ਲਗੈ ਨਾਹੀ ਸੰਨਿ॥
ਰੰਗ ਸਭੇ ਨਾਰਾਇਣੈ ਜੇਤੇ ਮਨਿ ਭਾਵੰਨਿ॥
ਜੋ ਹਰਿ ਲੋੜੇ ਸੋ ਕਰੇ ਸੋਈ ਜੀਅ ਕਰੰਨਿ॥
ਜੋ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਸੇਈ ਕਹੀਅਹਿ ਧੰਨਿ॥
ਆਪਣ ਲੀਆ ਜੇ ਮਿਲੈ ਵਿਛੁੜਿ ਕਿਉ ਰੋਵੰਨਿ॥
ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਪਰਾਪਤੇ ਨਾਨਕ ਰੰਗ ਮਾਣੰਨਿ॥
ਹਰਿ ਜੇਠੁ ਰੰਗੀਲਾ ਤਿਸੁ ਧਣੀ ਜਿਸ ਕੈ ਭਾਗੁ ਮਥੰਨਿ॥੪॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਸਿਰ ਨਿਵਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੇਠ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਜੁੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਹਰੀ ਸੱਜਣ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗੇ ਰਹੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ (ਜਮ ਆਦਿਕ) ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਅੱਗੇ ਲਾ ਲਏ (ਭਾਵ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗਿਆਂ ਜਮਾਂ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ)। ਲੋਕ ਹੀਰੇ, ਮੋਤੀ ਤੇ ਲਾਲ ਆਦਿਕ ਕੀਮਤੀ ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੌੜ-ਭੱਜ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਸ ਧਨ ਦੇ ਚੋਰੀ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਭੀ ਤੌਖ਼ਲਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀਰੇ ਮੋਤੀ ਆਦਿਕ ਵਾਂਗ ਐਸਾ ਕੀਮਤੀ ਧਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੁਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਜਿਤਨੇ ਭੀ ਕੌਤਕ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, (ਨਾਮ-ਧਨ ਦੀ ਬਰਕਤਿ ਨਾਲ) ਉਹ ਸਾਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਪਿਆਰੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। (ਇਹ ਭੀ ਸਮਝ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ) ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜੀਵ ਉਹੀ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ (ਆਪਣੀ ਸਿਫ਼ਤਿ-ਸਾਲਾਹ ਦੀ ਦਾਤਿ ਦੇ ਕੇ) ਆਪਣਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ (ਜਗਤ ਵਿਚ) ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। (ਪਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਉੱਦਮ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ) ਜੇ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਉੱਦਮ ਨਾਲ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਜੀਵ ਉਸ ਤੋਂ ਵਿਛੜ ਕੇ ਦੁਖੀ ਕਿਉਂ ਹੋਣ? ਹੇ ਨਾਨਕ! (ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦੇ) ਆਨੰਦ (ਉਹੀ ਬੰਦੇ) ਮਾਣਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਾਥ ਮਿਲ ਜਾਏ । ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਭਾਗ ਜਾਗੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਠ ਮਹੀਨਾ ਸੁਹਾਵਣਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ-ਮਾਲਕ ਮਿਲਦਾ ਹੈ॥੪॥

ਸੰਪਾਦਕੀ...

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰਤਾਜ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਸ਼ਹੀਦ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪੰਚਮ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰਤਾਜ ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਹਰ ਸਾਲ ਜੇਠ ਸੁਦੀ ੦੪ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦ ਕੌਮ ਦਾ ਸਰਮਾਇਆ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕੌਮਾਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਹੜੀ ਕੌਮ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ, ਉਹ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਜਿਹੜੀ ਕੌਮ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਮਰਨਾ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਕਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਤੇ ਜਿਹੜੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਰਨਾ ਤੇ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬਚਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣਾ ਸਿਖਾਇਆ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਅਨੁਯਾਈਆਂ ਨੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਭੰਡਾਰਾ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਲੱਖਣ ਤੇ ਗੌਰਵਮਈ ਹੈ। ਸਮਕਾਲੀਨ ਹਕੂਮਤ ਕੋਲ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨ ਤੇ ਤਾਕਤ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਹੀ ਰਹੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਬਚਨ ਹੈ- 'ਜਉ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਣ ਕਾ ਚਾਉ॥ ਸਿਰੁ ਧਰਿ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੇਰੀ ਆਉ॥ ਇਤੁ ਮਾਰਗਿ ਪੈਰੁ ਧਰੀਜੈ॥ ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਕਾਣਿ ਨ ਕੀਜੈ॥, 'ਪਹਿਲਾ ਮਰਣੁ ਕਬੂਲਿ ਜੀਵਣ ਕੀ ਛਡਿ ਆਸ॥' ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ, ਮੀਰ ਮੰਨੂੰ, ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ, ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਅਬਦਾਲੀ ਆਦਿ ਵਰਗਿਆਂ ਨੇ ਬੇਅੰਤ ਜਤਨ ਕੀਤੇ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਪਰ 'ਮੀਰ ਮੰਨੂੰ ਦੀ ਦਾਤਰੀ, ਅਸੀਂ ਮੰਨੂੰ ਦੇ ਸੋਏ, ਮੰਨੂੰ ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਸਾਨੂੰ ਵੱਢਦਾ ਅਸੀਂ ਦੂਣ ਸਵਾਏ ਹੋਏ' ਦੇ ਬਚਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹੀ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਪਾਏ ਪੂਰਨਿਆਂ 'ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਬੇਅੰਤ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਗੁਰੂ ਸਿੱਖਿਆ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸੀ ਤੇ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਾ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ- ਚੰਦੂ ਦੀ ਈਰਖਾ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਪ੍ਰਿਥੀਚੰਦ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ, ਸਮਕਾਲੀ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ, ਸ੍ਰੀ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ, ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਆਦਿ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੇ ਦੋਖੀਆਂ ਨੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭੜਕਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਲਈ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਹ ਤਿਆਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ ਸ੍ਰੀ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਕ ਪਰਮਾਤਮਾ, ਸਰਬ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਤੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਮਕਾਲੀ ਸੱਤਾ

ਤੇ ਇਸਲਾਮੀ ਸਰ੍ਹਾ ਨੂੰ ਨਾ-ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਸੱਦਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ- 'ਤੁਸਾਂ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜੋ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕੱਢ ਦਿਓ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪੀਰਾਂ, ਪੈਗ਼ੰਬਰਾਂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਤ ਵੀ ਲਿਖੋ।' ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ- ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂਗੀਰ ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਹੈ, ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਧੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਘਾਟ-ਵਾਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।' ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਹ ਬਚਨ ਸੁਣ ਕੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂਗੀਰ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਆਇਆ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਸੁਝਿਆ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਉਪਰ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਾਗੀ ਸਹਿਜ਼ਾਦੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਇਕ ਲੱਖ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾਂ ਭਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾਂ ਭਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਇਨਕਾਰ ਬਦਲੇ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਜਿਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੰਗਤ ਮਾਇਆ ਇਕੱਤਰ ਕਰਕੇ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾਂ ਤਾਰ ਦੇਵੇਗੀ, ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਪਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ 'ਸ਼ਹੀਦ' ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਅਸੂਲ ਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਰਹਿ ਕੇ ਜ਼ੁਲਮ ਅੱਗੇ ਝੁਕਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਆਪਾਵਾਰ ਦੇਵੇ, ਜਦੋਂਕਿ ਉਹ ਅਸੂਲ ਛੱਡ ਕੇ ਬੱਚ ਵੀ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਉਹ ਬਚਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਨਾ ਆਪਣਾ ਅਸੂਲ ਛੱਡਿਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਚਣ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਕੀਤਾ, ਬਲਕਿ 'ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਮੀਠਾ ਲਾਗੈ॥ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਨਕੁ ਮਾਂਗੈ॥' ਆਪਣੇ ਬਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ।

ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਇਕ ਤੱਤੀ ਤਵੀ ਉਪਰ ਬੈਠਾ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਅੱਗ ਬਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤੇ ਸੀਸ ਉਪਰ ਗਰਮ ਰੇਤ ਵੀ ਪਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਅੰਤ ਤਸੀਹੇ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜੇਠ ਸੁਦੀ ੦੪, ਸੰਮਤ ੧੬੬੩ ਬਿ. (੧੬੦੬ ਈ.) ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਪਰੰਤ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਪੁੰਜ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਛਾਲੇ-ਛਾਲੇ ਹੋਏ ਪੰਜ ਭੂਤਕ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਜਲ ਵਿਚ ਵਹਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਾਲਮ ਹਕੂਮਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਬੇਅੰਤ ਤਸੀਹਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡੇ 'ਤੇ ਸਹਾਰਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰਤਾਜ ਬਣ ਕੇ 'ਸੂਰਜ ਕਿਰਣਿ ਮਿਲੇ ਜਲ ਕਾ ਜਲੁ ਹੂਆ ਰਾਮ॥ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਰਲੀ ਸੰਪੂਰਨੁ ਥੀਆ ਰਾਮ॥' ਦੇ ਬਚਨ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਪੁਰੀ ਸਿਧਾਰੇ। ਇਸ ਸ਼ਹਦਾਤ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਆਭਾ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਮਹਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਭਰ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤਲਵਾਰਾਂ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖ ਫੌਜਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ-ਬਰ-ਤਿਆਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਗ਼ਲ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪੁੱਟਣ ਵਾਸਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲਈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਿਚ ਲੜਨ-ਮਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਇਕ ਤੋਂ ਇਕ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕਾਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤਕ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ-ਕਾਲ ਤੋਂ ਹੀ ਰਾਜਸੀ ਤਾਕਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਹਨ ਪਰ ਜਿਸ ਕੌਮ

ਦੇ ਮਹਿਲ ਦੀਆਂ ਨੀਂਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ, ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ, ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਤੇ ਹੋਰ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘਾਂ-ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਕੇ ਪੱਕੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕੌਣ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਰਾਜਸੀ ਹਕੂਮਤਾਂ ਦਾ ਇਹ ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ, ਭਰਮ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਫੁੱਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਖੰਡਿਤ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਉਹ ਵੀ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਂ ਨੇ ਢੰਡੋਰਾ ਪਿਟਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਹੁਣ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਭਰਮ ਤੋੜਨ ਲਈ ਬਾਬਾ ਬੋਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਬਾਬਾ ਗਰਜਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੰਗਾਰ ਕੇ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਤੇ ਕਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ

ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸਰਕਟ ਸ਼ਾਰਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅੱਗਾਂ ਲੱਗਣ ਦੀਆਂ ਦੁੱਖਦਾਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਵੀ ਅਗਨ ਭੇਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰਧਾ-ਵੱਸ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਜਾਵਟੀ ਲੈਂਪ, ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਲੜੀਆਂ ਆਦਿ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਜੋੜ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ। ਸਰਕਟ ਸ਼ਾਰਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਦ ਕੋਈ ਦੁੱਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੇਵੱਸੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰ ਕੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਈ ਵਾਰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਸੂਈ ਟਿਕਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ। ਗੁਰੂ-ਘਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਪੂਰਵਕ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਏ.ਸੀ., ਕੂਲਰ, ਪੱਖੇ, ਲਾਈਟਾਂ, ਧੂਫ, ਦੀਵਾ-ਬੱਤੀ ਆਦਿ ਤਦ ਤੱਕ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦ ਤਕ ਕੋਈ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਾਲਾ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਵੇ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਿਵਾੜ ਬੰਦ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਬਿਜਲਈ ਉਪਕਰਣ, ਧੂਫ, ਦੀਵਾਬੱਤੀ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅੰਦਰ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੀ ਫਿਟਿੰਗ ਆਦਿ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸੁਖ-ਆਸਣ ਵਾਲੇ ਪਲੰਘ ਨਾਲ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬੱਲਬ, ਪੱਖੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਯੰਤਰ ਦੀ ਫਿਟਿੰਗ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮੀ, ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹਨ੍ਹੇਰੀਆਂ ਆਦਿ ਚੱਲਣ ਸਮੇਂ ਅਕਸਰ ਤਾਰਾਂ ਸ਼ਾਰਟ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ 'ਚ ਲਿਆ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਦਬ-ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ।

ਸਕੱਤਰ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੌਰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ

-ਸ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ*
-ਬੀਬੀ ਕਿਰਨਦੀਪ ਕੌਰ*

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੁਆਰਾ 'ਧੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਏ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਫੈਲਾਇਆ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਜੋਤਿ ਰੂਪੀ ਏਕਤਾ, ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ, ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਨਾਲ ਦੇਗ ਤੇਗ਼ ਫ਼ਤਹ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ੧੬੯੯ ਈ. ਵਿਚ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਕੇ 'ਚਰਣ ਪਾਹੁਲ' ਨੂੰ 'ਖੰਡੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ' ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ।[੧] ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ 'ਸਿੰਘ' ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ 'ਕੌਰ' ਸ਼ਬਦ ਲਗਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਪਾਸੋਂ ਖੰਡੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਛਕਣ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਖੁਦ ਵੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਬਣ ਕੇ 'ਆਪੇ ਗੁਰ ਚੇਲਾ' ਦੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹਰ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਪਿੱਛੇ 'ਸਿੰਘ' ਅਤੇ 'ਕੌਰ' ਸ਼ਬਦ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਭਰਾਤਰੀ ਭਾਵ ਅਤੇ ਦਲੇਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਜ਼ਰੀਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਇਕ ਨਿਆਰੇ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ।

ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੌਰ ਦੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪ੍ਰਸੰਗ

ਸਿੰਘ

ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸ਼ੇਰ ਹੈ ਜੋ ਖੰਡੇ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕਪੰਥੀ ਖਾਲਸਾ ਹੈ।[੨] ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਿੰਹ, ਸ਼ੇਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਖ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਗ ਹੈ। ਹਰ ਇਕ ਸਿੱਖ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਹਿੱਸਾ ਸਿੰਘ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ੧੬੯੯ ਈ. ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਖੰਡੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਛਕਾ ਕੇ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸੇ ਹੀ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਿੰਘ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।[੩] ਪੁਰਾਤਨ ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਹੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ 'ਸਿੰਘ' ਪਦ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਚਲਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਨਾਮ ਦੇ ਨਾਲ 'ਸਿੰਘ' (ਸਿੰਹ) ਪਦ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬਹਾਦਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।[੪] ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ 'ਸਿੰਹ' ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਰੂਪ ਵਿਚ 'ਸਿੰਘ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਾਜਪੂਤ 'ਹ' (ਸਿੰਹ) ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਹ ਨਿਖੇੜਾ ਕਰਦਿਆਂ 'ਘ' (ਸਿੰਘ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ।

*ਰੀਸਰਚ ਸਕਾਲਰ, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਰੀਸਰਚ ਬੋਰਡ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।

ਕੌਰ

ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ 'ਸਿੰਘ' ਪਦ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਕੌਰ' ਸ਼ਬਦ ਕੁੰਵਰਿ ਦਾ ਤਦਭਵ ਰੂਪ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ 'ਤੇ ਨਾਮ-ਗਤ ਸਮਰੂਪਤਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।[੫] ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਕੌਰ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਸਿੰਘਣੀ ਦੀ ਉਪਾਧਿ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਖੰਡੇ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਿਆ ਹੋਵੇ।[੬] ਕੌਰ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕੁੰਵਰ (ਰਾਜਕੁਮਾਰ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕੌਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੁੰਵਰ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੌਰ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਿੰਘਣੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਕੇ ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਵਾਲੇ ਕੁੰਵਰ ਤੋਂ ਸਿਧਾਂਤਕ ਨਿਖੇੜਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਵਜੋਂ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੌਰ *"ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ॥"* ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ 'ਸਿੱਖ', 'ਗੁਰਸਿੱਖ', 'ਗੁਰਮੁਖ' ਆਦਿਕ ਸ਼ਬਦ ਸਿੱਖ ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਮੂਲ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਇਕ ਸਿੱਖ ਦਾ ਉੱਚ ਜੀਵਨ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਨਿਆਰੇ ਅਤੇ ਨਿਰੋਏ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਿਰਜਣ ਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪੰਧ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦਾ 'ਸਿੱਖ' ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਕਥਨ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮੀਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਉਹ 'ਸਿੱਖ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ 'ਸ਼ਿਸ਼ਯ' ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਨਿਖੇੜਾ ਕਰਦੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਲੋਕਾਯਤ ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਚੇਲੇ ਵਾਲਾ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ:

"ਸਿੱਖ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਗੁਰੂ ਕੋਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਇਸ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰੂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਹਾਨੀ ਛੁਹ ਨਾਲ, ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨਾਲੋਂ ਉਚੇਰੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਕਰਕੇ, ਬਾਕੀ ਸੰਸਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਸ਼ਬਦ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਸ਼ਿਸ਼ਯ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਪਭ੍ਰੰਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।"[੭]

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸਿੱਖ ਦੇ ਉੱਚ ਜੀਵਨ ਆਦਰਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀ 'ਜਪੁ ਜੀ' ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਸਿੱਖ ਆਪ ਵੀ ਤਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਾਰਦਾ ਹੈ।[੮] ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਤਾਂ 'ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਜੋ ਸਿਖੁ ਅਖਾਏ' ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਨੌਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੱਕ ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖ ਦੇ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਨੂੰ 'ਸਿੰਘ' ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਜੋਂ ਸਾਜਿਆ ਗਿਆ। ਸਿੱਖ ਹੋਣਾ ਸਾਡਾ 'ਸੰਤ' ਹੋਣਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਸਿੰਘ' ਹੋਣਾ ਸਾਡਾ 'ਸਿਪਾਹੀ' ਹੋਣਾ ਹੈ।[੯] ਸਿੱਖ ਦੁਆਰਾ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਤੋਂ ਸ਼ਸਤਰ ਤਕ ਜਾਣ ਦਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਈ ਮਾਰਗ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਵਿਉਂਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਜਦ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਕਿਉਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ? ਇਸ ਪ੍ਰਥਾਇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮੀਅਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਬਤ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਸਭ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਉ ਨਾਲ 'ਸਿੰਘ' ਸ਼ਬਦ ਲਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਹਾਦਰੀ ਨੂੰ ਅਮਨ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦਾ ਭਾਗ ਸਮਝਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।[੧੦] ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ "੧੬੯੯

ਈ. ਤੋਂ ਪਸ਼ਚਾਤ ਸੂਰਬੀਰਤਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਇਕ ਅੰਗ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਪਿੱਛੋਂ 'ਸਿੰਘ' ਲਕਬ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।''[੧੧] ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰਵਾਈ ਗਈ, ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਵੀ ਸੈਨਾਪਤਿ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਵਿਚ ਕਰਦੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

ਕੀਏ ਜਦ ਬਚਨਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾਰਨ ਕਰਨ
ਸਰਬ ਸੰਗਤਿ ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਮੇਰਾ ਖਾਲਸਾ।
ਮਾਨੇਗਾ ਹੁਕਮੁ ਸੋ ਤੇ ਹੋਵੈਗਾ ਸਿਖ ਸਹੀ
ਨਾ ਮਾਨੈਗਾ ਹੁਕਮੁ ਸੋ ਤੇ ਹੋਵੈਗਾ ਬਿਹਾਲਸਾ।
ਪਾਂਚ ਕੀ ਕੁਸੰਗਤਿ ਤਜਿ ਸੰਗਤਿ ਸੌ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰੇ
ਦਯਾ ਔਰ ਧਰਮ ਧਾਰ ਤਿਆਗੇ ਸਬ ਲਾਲਸਾ।
ਹੁੱਕਾ ਨ ਪੀਵੈ ਸੀਸ ਦਾੜ੍ਹੀ ਨ ਮੁੰਡਾਵੈ
ਸੋ ਤੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ।[੧੨]

ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਜੀ ਗੁਰੁਮਤ ਮਾਰਤੰਡ ਵਿਚ 'ਸਿੰਘ' ਸ਼ਬਦ ਬਾਬਤ ਉਲੇਖ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ''ਜੋ ਖੰਡੇ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛੱਕ ਕੇ ਕੇਸ, ਕ੍ਰਿਪਾਨ, ਕੱਛ, ਕੜਾ, ਕੰਘਾ ਦੀ ਰਹਿਤ ਰੱਖਦਾ ਹੋਇਆ ਸੂਰਵੀਰ, ਪਰਉਪਕਾਰੀ, ਨਿਰਭਯ, ਨਿਰਵੈਰ, ਉਦਮੀ, ਉਦਾਰ, ਸਦਾਚਾਰੀ ਗੁਰਸਿੱਖ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸਿੰਘ ਸੰਗਯਾ ਹੋਂਦੀ ਹੈ।''[੧੩] ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ ''ਸਿੰਘ ਉਹ ਪੁਰਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮ ਪਦਵੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਉਮੈ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਨਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਤਨਾ ਕਾਲ ਉਹ ਦੇਸ਼-ਕਾਲ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਰਤ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਮ ਸੰਗਿਆ ਵਿਚ 'ਸਿੱਖ' ਨਾਮ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਜਿਸ ਵੇਲੇ 'ਸਿੱਖ' ਇਸ ਉਪਰੋਕਤ ਗਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਰੂਪ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 'ਸਿੰਘ' ਸੰਗਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।''[੧੪] ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੌਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਪਦਮ ਰਹਿਤਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਹਰੀ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਸਿੱਖ ਨੇ ''ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਤੋਂ ਖੰਡੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਲੈ ਕੇ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਕੌਰ ਸਜਣਾ।''[੧੫]

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ''ਸਿੱਖ ਦੇ ਘਰ ਬਾਲਕ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਜਦ ਮਾਤਾ ਉੱਠਣ, ਬੈਠਣ ਤੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇ ਤਾਂ (ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗਿਣਤੀ ਮੁਕੱਰਰ ਨਹੀਂ) ਟੱਬਰ ਤੇ ਸੰਬੰਧੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ *'ਪਰਮੇਸਰਿ ਦਿਤਾ ਬੰਨਾ' (ਸੋਰਠਿ ਮ:੫)*, *'ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਚੈ ਦੀਆ ਭੇਜਿ' (ਆਸਾ ਮ:੫)* ਆਦਿ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹਨ, ਉਪਰੰਤ ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਾਠ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਫਿਰ ਵਾਕ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਵਾਕ ਦੇ ਅਰੰਭ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾ ਅੱਖਰ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਤੋਂ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਬੱਚੇ ਦਾ ਨਾਮ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰੇ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲੈ ਕੇ ਨਾਮ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇ। ਲੜਕੇ ਦੇ ਨਾਉਂ ਪਿੱਛੇ 'ਸਿੰਘ' ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਲੜਕੀ ਦੇ ਨਾਮ ਪਿੱਛੇ 'ਕੌਰ' ਸ਼ਬਦ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਪਰੰਤ, ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ (ਛੇ ਪਉੜੀਆਂ) ਮਗਰੋਂ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਮ ਸੰਸਕਾਰ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦਾ ਯੋਗ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸਾ ਕਰ ਕੇ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾਵੇ।''[੧੬]

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖ ਤੋਂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਉਪਾਧੀ

ਦੇ ਕੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਫੈਲੀ ਅਨੈਤਿਕਤਾ, ਉਚ-ਨੀਚ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਅਰਾਜਕਤਾ, ਜਾਤੀ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਡਰੇ ਅਤੇ ਸਹਿਮੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਮਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਏਕਤਾ, ਕੁਰਬਾਨੀ, ਦਲੇਰੀ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਵਿਰੁਧ ਡਟਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ 'ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤ ਸਬੈ ਏਕੈ ਪਹਿਚਾਨਬੋ' ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਐਸੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸੰਤ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰਕ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ ਹੋਣ। ਜੋ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲ੍ਹਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਵੀ ਕਰ ਸਕਣ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਕ ਲਿਤਾੜੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਭਾਰਤੀ ਕੌਮ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਜਜ਼ਬਾ ਭਰਿਆ ਕਿ ਚਿੜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ, ਸਵਾ ਲੱਖ ਨਾਲ ਇਕ ਖ਼ਾਲਸਾ ਲੜਾ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਮੂੰਹ-ਮੁਹਾਂਦਰਾ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ:

ਭੇੜੋਂ ਕੇ ਮੈਂ ਸ਼ੇਰ ਬਣਾਊਂ। ਰਾਠਨ ਕੇ ਸੰਗ ਰੰਕ ਲੜਾਊਂ।
ਭੂਪ ਗਰੀਬਨ ਕੋ ਕਹਵਾਊਂ। ਚਿੜੀਓਂ ਸੇ ਮੈਂ ਬਾਜ ਤੁੜਾਊਂ।
ਸਵਾ ਲਾਖ ਸੇ ਏਕ ਲੜਾਊਂ। ਤਬੈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਕਹਾਊਂ।[੧੭]

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਨੂੰ ਇਕੋ ਬਾਟੇ ਵਿਚੋਂ ਛਕਾ ਕੇ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਹ ਇਕ ਨਿਵੇਕਲੀ ਮਿਸਾਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਟੇਕ ਰੱਖਣੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸੇ ਦੀ ਜਗਦੀ ਜੋਤਿ ਨੂੰ ਜਪਣਾ ਹੈ:

ਜਾਗਤ ਜੋਤਿ ਜਪੈ ਨਿਸਬਾਸੁਰ ਏਕ ਬਿਨਾ ਮਨ ਨੈਕ ਨ ਆਨੈ॥
ਪੂਰਨ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਤੀਤ ਸਜੈ ਬ੍ਰਤ ਗੋਰ ਮੜੀ ਮਟ ਭੂਲ ਨ ਮਾਨੈ ॥
ਤੀਰਥ ਦਾਨ ਦਯਾ ਤਪ ਸੰਜਮ ਏਕ ਬਿਨਾ ਨਹਿ ਏਕ ਪਛਾਨੈ॥
ਪੂਰਨ ਜੋਤ ਜਗੈ ਘਟ ਮੈ ਤਬ ਖਾਲਸਾ ਤਾਹਿ ਨਿਖਾਲਸ ਜਾਨੈ॥[੧੮]

ਜਿਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ 'ਸਿੰਘ' ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਉੱਥੇ ਸਿੱਖ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ 'ਕੌਰ' ਦਾ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਦਰਜਾ ਵੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਸਿੱਖ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਬਣਾਇਆ ਤੇ ਸਿੱਖ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੌਰ।

ਸਿੰਘ ਤੇ ਕੌਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਸੰਗ

ਇਤਿਹਾਸ ਮਨੁੱਖੀ ਸੱਭਿਆਤਾਵਾਂ ਦਾ ਅਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੰਮੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗੋਚਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ ਬੀਤੇ ਹੋਏ ਸੱਚ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਮਕਾਲੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੁਆਰਾ ਅਤੀਤ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਵਰਤਮਾਨ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਮਾਣਮੱਤਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸਿੱਖ ਸ੍ਰੋਤ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੱਕ ਇਕ ਹੀ ਜੋਤਿ ਦਾ ਪਾਸਾਰ ਰਿਹਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਨਾਮ ਜਪੋ, ਕਿਰਤ ਕਰੋ, ਵੰਡ ਛਕੋ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ

ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਨੌਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ, ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਹਿਣੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਾਲ, ਜਥੇਬੰਦਕ ਕਰਨ ਲਈ ਖੰਡੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਛਕਾ ਕੇ, ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਮੁੱਢ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਧਰਮਸਾਲਾ ਕਾਇਮ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸੰਗਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖੀ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ੨੨ ਮੰਜੀਆਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਘਰ-ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਮਸੰਦ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ, ਦੋ ਤਲਵਾਰਾਂ (ਮੀਰੀ ਅਤੇ ਪੀਰੀ) ਧਾਰਨ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਤੇ ਘੋੜ ਸਵਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰਾਜਸੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਹੋ ਸਕੇ।[੧੯]

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ੧੬੯੯ ਈ. ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਾਵਨ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਦਾ ਇਕੱਠ ਹੋਇਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਦੀਵਾਨ ਵਾਲੇ ਅਸਥਾਨ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਇਕ ਤੰਬੂ ਲਗਵਾਇਆ ਅਤੇ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਕਿਰਪਾਨ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਸੰਗਤ ਪਾਸੋਂ ਸੀਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਚੁੱਪ ਪਸਰ ਗਈ। ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਈ। ਸੀਸ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫਿਰ ਦੁਹਰਾਇਆ, ਤੀਸਰੀ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਤੇ ਭਾਈ ਦਇਆ ਰਾਮ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਲ ਪੰਜ ਸੀਸ ਮੰਗੇ ਗਏ ਤੇ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਵਿਚੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਭਾਈ ਦਇਆ ਰਾਮ, ਭਾਈ ਧਰਮ ਦਾਸ, ਭਾਈ ਹਿੰਮਤ ਰਾਏ, ਭਾਈ ਮੁਹਕਮ ਦਾਸ, ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਚੰਦ ਆਪਣਾ ਸੀਸ ਭੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ। ਸੀਸ ਭੇਟ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਨਵੇਂ ਪੁਸ਼ਾਕੇ ਪਵਾ ਕੇ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਖੰਡੇ ਬਾਟੇ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਛਕਾ ਕੇ ਇਕ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਬਖਸ਼ਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ 'ਸਿੰਘ' ਸ਼ਬਦ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੁਣ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਪਿਛਲਾ ਧਰਮ, ਕੋਈ ਜਾਤ, ਵਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਾਸੀ ਹੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੇ ਸੀਸ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਲੇ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਬਤ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ (ਦੂਜਾ) ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ :

-ਹਰਿ ਸਚੇ ਤਖਤ ਰਚਾਇਆ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾ।
ਨਾਨਕ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰ ਵਿਚਿ ਸਿਧਾਂ ਖੇਲਾ।
ਗੁਰੁ ਸਿਮਰਿ ਮਨਾਈ ਕਾਲਕਾ ਖੰਡੇ ਕੀ ਵੇਲਾ।
ਪੀਓ ਪਾਹੁਲ ਖੰਡਧਾਰ ਹੋਇ ਜਨਮ ਸੁਹੇਲਾ।
ਸੰਗਤਿ ਕੀਨੀ ਖਾਲਸਾ ਮਨਮੁਖੀ ਦੁਹੇਲਾ।
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ.....।[20]
-ਇਉਂ ਉਪਜੇ ਸਿੰਘ ਭੁਜੰਗੀਏ ਨੀਲ ਅੰਬਰ ਧਾਰਾ।[੨੧]

ਹਵਾਲੇ

੧. ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਪਦਮ (ਸੰਪਾ.), ਰਹਿਤਨਾਮੇ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੦੧੫, ਪੰਨਾ ੨੯.

੨. ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ, ਗੁਰੁਸ਼ਬਦ ਰਤਨਾਕਰ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ੨੦੦੬, ਪੰਨਾ ੧੯੩.

੩. ਡਾ. ਜੋਧ ਸਿੰਘ (ਮੁੱਖ ਸੰਪਾ.), ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼ (ਪਹਿਲੀ ਸੈਂਚੀ ੳ ਤੋਂ ਸ਼),ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, ੨੦੦੮, ਪੰਨਾ ੪੯੬.

੪. ਡਾ.ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿਸ਼ਵ ਕੋਸ਼, ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, ਗੁਰ ਰਤਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, ੨੦੦੫, ਪੰਨਾ ੨੮੨.

੫. ਉਹੀ, ਪੰਨਾ ੫੨੭.

੬. ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ, ਗੁਰੁਸ਼ਬਦ ਰਤਨਾਕਰ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼, ਪੰਨਾ ੩੫੩.

੭. ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ ਖਾਲਸਾ ਤੇ ਹੋਰ ਨਿਬੰਧ, (ਸੰਪਾ.) ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੦੦੭, ਪੰਨਾ ੮੧.

੮. ਮੰਨੈ ਤਰੈ ਤਾਰੇ ਗੁਰੁ ਸਿਖ॥, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ ੩.

੯. ਗਿਆਨੀ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਮਸਕੀਨ,'ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਜੂਨ ਚੁਰਾਸੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਰਮ 'ਤੇ ਹਮਲਾ' ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜੂਨ ੨੦੧੧, ਪੰਨਾ ੫੪.

੧੦. ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ (੧੪੬੯-੧੭੬੫), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, ੨੦੦੬, ਪੰਨਾ ੭੨.

੧੧. ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ ਖਾਲਸਾ ਤੇ ਹੋਰ ਨਿਬੰਧ, (ਸੰਪਾ.) ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, ਪੰਨਾ ੮੩.

੧੨. ਕਵੀ ਸੈਨਾਪਤਿ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ, (ਸੰਪਾ.) ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, ਪੰਨਾ ੮੧.

੧੩. ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ, ਗੁਰੁਮਤ ਮਾਰਤੰਡ, ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੧੯੬੨, ਪੰਨਾ ੧੬੨.

੧੪. ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ ਖਾਲਸਾ ਤੇ ਹੋਰ ਨਿਬੰਧ, (ਸੰਪਾ.) ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, ਪੰਨਾ ੮੫.

੧੫. ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਪਦਮ (ਸੰਪਾ.), ਰਹਿਤਨਾਮੇ, ਪੰਨਾ ੩੧.

੧੬. ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੦੨੩, ਪੰਨਾ ੨੧.

੧੭. ਪ੍ਰੋ. ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੧੯੯੭, ਪੰਨਾ ੧੨੯.

੧੮. ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ, ਟੀਕਾਕਾਰ ਗਿਆਨੀ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ੧੯੪੧, ਪੰਨਾ ੪੧੭.

੧੯. ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਸਿੱਖ ਸੰਕਲਪ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੦੧੨, ਪੰਨਾ ੬੬੩.

੨੦. ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚਾਕਰ (ਸੰਪਾ.), ਵਾਰਾਂ ਗਿਆਨ ਰਤਨਾਵਲੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ੨੦੧੬, ਪੰਨਾ ੪੩੬.

੨੧. ਉਹੀ, ਪੰਨਾ ੪੪੦.

ਚੱਲਦਾ...

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਖ਼ਬਰਨਾਮਾ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਕਫ਼ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕਫ਼ ਸੋਧ ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਧਾ ਦਖ਼ਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਵਿਵਾਦ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਝ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ-ਹਕੂਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹਾਮੀ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਲਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਯੂਨੀਫਾਰਮ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੌਮਾਂ, ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਕੀਦਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਧੀ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫ਼ੌਜ ਵਿਚ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੀ ਥਾਂ ਅਗਨੀਵੀਰ ਜਿਹੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂ ਹੱਕ ਖੋਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਫ਼ੌਜ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈਲਮੈਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣਾ ਵੀ ਇਸੇ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਹੋਇਆ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਵਕਫ਼ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਵਰਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਹੱਕ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਹੱਕ ਹਕੂਕ ਅਤੇ ਸਰੋਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੇ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਬਿੱਲ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੩ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸਲਾਨਾ ਬਜਟ 16 ਕਰੋੜ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪਾਸ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਯਾਤਰੀ ਨਿਵਾਸ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੰਗਤ ਅਰਪਣ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ੧੬ ਕਰੋੜ ੨੦ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਲਾਨਾ ਬਜਟ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹੋਈ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਹਰੀਆਂ ਵੇਲਾਂ, ਬਾਬਾ ਨਾਗਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਕਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੬ ਲਈ ੧੬ ਕਰੋੜ ੨੦ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਜਟ ਪਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ, ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਮੁਫਤ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ, ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੰਡ ਰਾਖਵੇਂ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ-ਤਿਉਹਾਰ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖਰੀਦ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰਤਨ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਬਾਬਾ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਯਾਤਰੀ ਨਿਵਾਸ ਨੂੰ ਸੰਗਤ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਆਧੁਨਿਕ ਯਾਤਰੀ ਨਿਵਾਸ ਵਿੱਚ ਪ੬ ਏਅਰ-ਕੰਡੀਸ਼ਨਡ ਕਮਰੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਟੈਚਡ ਬਾਥਰੂਮ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਹੈ। ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੀ ਬੇਸਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਪਾਰਕਿੰਗ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਦੋ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ 'ਤੇ ਯਾਤਰੀ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਗਤਾਂ ਆਪਣੀ ਸਹੂਲਤ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਯਾਤਰੀ ਨਿਵਾਸ ਵਿੱਚ ਆਨਲਾਈਨ ਕਮਰੇ ਬੁੱਕ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਹਰੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵੈਬਸਾਈਟ www.gurudwarapaontasahib.in ਵੀ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ।੩ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਅਟੱਲ ਰਾਇ ਸਾਹਿਬ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਪੀ.ਐ.ਬੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸ੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਚੰਦਰ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਬੱਸ ਖ਼ਰੀਦ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦੇ ਹੋਏ, ਨਾਲ ਹਨ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡਵਾਲਾ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਵਿਛੋਆ, ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਟੇਵੱਡ, ਸ. ਹਰਜਾਪ ਸਿੰਘ ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ, ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਲਾ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ ਤੇ ਹੋਰ। (4 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਯਾਤਰੀ ਨਿਵਾਸ ਸੰਗਤ ਅਰਪਣ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਹਰੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਤੇ ਹੋਰ। (3 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਪੁੱਜੇ ਸੈਂਟਰਲ ਪਾਸਪੋਰਟ ਸੰਗਠਨ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜੁਆਇੰਟ ਸੈਕਟਰੀ ਡਾ. ਕੇ.ਜੀ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ, ਡਾ. ਅਭੀਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਖੇਤਰੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸ੍ਰੀ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਪਰਮਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਵ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਯਾਦਵ, ਸ੍ਰੀ ਹਰੀ ਓਮ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਏ.ਵੀ. ਰਾਣਾ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੂਚਨਾ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ, ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ। (5 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਦੇ ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਤੇ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ, ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ, ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਝੱਬਰ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਤ੍ਰਿਲੋਕੇਵਾਲਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ, ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਬ-ਆਫ਼ਿਸ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਭਾ-ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ। (9 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਮਿਤ ਸ਼ੋਕ ਸਭਾ ਕਰਕੇ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੈਰਾਬਾਦ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਮੂਹ ਕਰਮਚਾਰੀ। (9 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ ਸਮਾਗਮਾਂ 'ਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਥੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਜੰਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਿਪਟੀ ਲੀਡਰ ਮੈਂਬਰ ਬੀਬੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਠਿੰਡਾ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ, ਮੈਂਬਰ ਬੀਬੀ ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ, ਸ. ਰਾਮਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਹਿਣੀਵਾਲ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕੋਹਾਲਾ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ। (10 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਪੁੱਜੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਮੁਖੀ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਉਪੇਂਦਰ ਦਿਵੇਦੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਨੀਤਾ ਦਿਵੇਦੀ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ ਤੇ ਹੋਰ। (12 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸੀਨੀ:ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਰਘੂਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਲਿਆਣ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡਵਾਲਾ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰਾਨ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ। (16 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਸਬੰਧੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲ ਤੱਕ ਸਜਾਏ ਗਏ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ, ਐਡੀ: ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ, ਸਭਾ-ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ। (17 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ। (18 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਪੁੱਜੇ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਥੈਰੀ ਮਾਥੂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੂਚਨਾ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਤੇ ਹੋਰ। (17 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰਦੇਵ ਸਾਏ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਰਾਏਪੁਰ ਅੰਦਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਡਿਗਰੀ ਤੇ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਾਸਤੇ 10 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਸਥਾਨਕ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸ. ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਭੰਵਰਾ, ਸਾਬਕਾ ਐਸਪੀ ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਛਾਬੜਾ, ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਨੂਜਾ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਪਰਿੰਦਰ ਮਿਸ਼ਰਾ। (18 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਪੁੱਜੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਸ. ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੂਚਨਾ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਿਆ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਦੇ ਹੋਏ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ. ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ। (18 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਨਗਰ ਹਰਿਆਣਾ 'ਚ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੁਰਮਿਤ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ। (20 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸੰਗਤ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਬੜੌਦਾ ਵੱਲੋਂ ਚੀਫ ਮੈਨੇਜਰ ਸ੍ਰੀ ਅਬੀਸ਼ੇਕ ਸੱਚਦੇਵਾ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਰਾਜਹੰਸ ਸਿੰਘ ਦੋ ਵਾਟਰ ਕੂਲਰ ਸੌਂਪਣ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ।(26 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਪੁੱਜੇ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਚਿੱਠੀ ਸਿੰਘਪੁਰਾ 'ਚ ਮਾਰਚ 2000 ਵਿਚ 35 ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੋਏ ਕਤਲੇਆਮ 'ਤੇ ਬਣ ਰਹੀ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਫ਼ਿਲਮ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਰਾਜਾ, ਸ੍ਰੀ ਸੁਮਨ ਤਲਵਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਪੀਸੀ ਰਾਉਤ, ਸ. ਐਮ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਹੰਸ ਹੀਰਾ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੂਚਨਾ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ. ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ। (28 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਬੋਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਗਰਜਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਬਣੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨਵੀਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਸੰਗਤ ਅਰਪਣ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਬਾਬਾ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਕਾਰਸੇਵਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਅਨੰਦਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ ਗੁਮਾਨਪੁਰਾ, ਜਥੇਦਾਰ ਕੌਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ। (28 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬਿਬੇਕਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਰਕਰਮਾਂ ਦੇ ਪੱਥਰ ਦੀ ਕਾਰਸੇਵਾ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਬਾਬਾ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਟਾਹਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਥੇਦਾਰ ਕੌਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਗੁਰਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਬੀਬੀ ਕੌਲਾਂ ਜੀ ਭਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ। (28 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨਵੰਬਰ 2024 ਵਿਚ ਲਈ ਗਈ ਦਰਜਾ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਦਰਜਾ ਦੂਜਾ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਇੰਚਾਰਜ ਬੀਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਪੰਨਵਾਂ ਤੇ ਹੋਰ। (28 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਜਰਨੈਲ ਸਰਦਾਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲਵਾ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਸਬੰਧੀ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਪ੍ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਜੱਫਰਵਾਲ, ਸ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਢੱਡੇ, ਸ. ਗੁਰਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਅਜੈ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ। (30 ਅਪ੍ਰੈਲ)

(1) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਤਸਵੀਰ। (5 ਅਪ੍ਰੈਲ)
(2) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕੋਹਾਲਾ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਇੰਚਾਰਜ ਸਬ-ਆਫ਼ਿਸ ਸ. ਸੁਮੇਰ ਸਿੰਘ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ ਸ. ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਸੇਵਾਦਾਰਨੀ ਬੀਬੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਬੀਬੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ। (30 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਦੀ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਕੀਤਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਬੱਸ ਦੀ ਖਰੀਦ ਵਾਸਤੇ ਬੈਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਅੱਜ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਅਟੱਲ ਰਾਇ ਸਾਹਿਬ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਬੱਸ ਖ਼ਰੀਦ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ੩੦ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਬੈਂਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਇਕ ੩੨ ਸੀਟਾਂ ਵਾਲੀ ਬੱਸ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਵਾਸਤੇ ੩੦ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬੈਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਸਿਰੋਪਾਓ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮਾਡਲ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸ੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਚੰਦਰ ਨੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡਵਾਲਾ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਵਿਛੋਆ, ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਟੇਵੱਡ, ਸ. ਹਰਜਾਪ ਸਿੰਘ ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ, ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਲਾ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ, ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸ੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਚੰਦਰ, ਜੋਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ੍ਰੀ ਅਮਿਤਾਬ ਅਨੰਦ, ਡਿਪਟੀ ਜੋਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ੍ਰੀ ਬੋਬੀ ਤਨਵਰ, ਸਰਕਲ ਹੈੱਡ ਸ੍ਰੀ ਬਰਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ੍ਰੀ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।੪ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਅੱਜ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਬਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ

ਵਿਚ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਚੀਫ਼ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਸ. ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ. ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਦੀਪਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਓਪਰੇਟਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਹਾਇਕ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਸ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਈਸੀ ਸ. ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ, ਡਰਾਇਵਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਕਲਰਕ ਸ. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪੇਸਟਰ ਸ੍ਰੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਹੈਲਪਰ ਸ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸੇਵਾਦਾਰ ਭਾਈ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓ, ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ੪੧-੪੧ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸੰਸਥਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਤਜ਼ਰਬੇ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਸ. ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਹਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕੁਹਾਲਾ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੈਰਾਬਾਦ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਅਜ਼ਾਦਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ.ਜੇਪੀ ਸਿੰਘ, ਸ. ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਖਜਾਨਚੀ ਸ. ਕੁਹਾੜਾਕਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।੫ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਜੁਆਇੰਟ ਸੈਕਟਰੀ ਡਾ. ਕੇ.ਜੀ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਨਤਮਸਤਕ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸੈਂਟਰਲ ਪਾਸਪੋਰਟ ਸੰਗਠਨ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜੁਆਇੰਟ ਸੈਕਟਰੀ ਡਾ.ਕੇ.ਜੀ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਨੇ ਅੱਜ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਡਾ. ਅਭੀਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਖੇਤਰੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸ੍ਰੀ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਪਰਮਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਵ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਯਾਦਵ, ਸ੍ਰੀ ਹਰੀ ਓਮ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਏ.ਵੀ. ਰਾਣਾ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਨੇ ਡਾ. ਕੇ.ਜੀ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੂਚਨਾ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ ਨੇ ਡਾ. ਕੇ.ਜੀ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਨੂੰ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮਾਡਲ ਤੇ ਲੋਈ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਡਾ. ਕੇ.ਜੀ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਸਰਬਸਾਂਝੇ ਕੇਂਦਰ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਭਾਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।੫ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਵੱਲੋਂ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣ 'ਤੇ ਗਹਿਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸ. ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੀਆਂ ਪੰਥਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿਮਰ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲੇ ਟਕਸਾਲੀ ਅਕਾਲੀ ਤੇ ਨੇਕਦਿਲ ਇਨਸਾਨ ਸਨ। ਸ. ਚੀਮਾ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਅਹਿਮ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਚੀਮਾ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸ. ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖ਼ਸ਼ਣ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬੱਲ ਦੇਣ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਸ. ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨਮਿਤ ਸ਼ੋਕ ਸਭਾ ਕਰਕੇ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਅਤੇ ਗੁਰ-ਮੰਤਰ ਦੇ ਜਾਪ ਕਰਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸ਼ੋਕ ਵਜੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਅਤੇ ਅਦਾਰੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ ਸ. ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਵੀ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਨਮਿਤ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸ਼ੋਕ ਸਭਾ ਮੌਕੇ ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੈਰਾਬਾਦ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸੁਪਰਡੰਟ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਮੌਜੂਦ ਸੀ।੯ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਬਾਬਾ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲੀ

ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ (ਬਠਿੰਡਾ)- ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਦੇ ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਤੇ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ, ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ, ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਝੱਬਰ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਤ੍ਰਿਲੋਕੇਵਾਲਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ, ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਬ-ਆਫ਼ਿਸ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਭਾ-

ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਸਤਾਰਾਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਈ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਰਦਾਸ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਾਵਨ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਗਿਆਨੀ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਆ। ਬਾਬਾ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਥੇਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ੭ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੋਈ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ੯ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦਾ ਜਥਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਲਈ ਰਵਾਨਾ

19 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਦੇਸ਼ ਪਰਤੇਗਾ ਜਥਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ (ਵਿਸਾਖੀ) ਮੌਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਖੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਜ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ੧੯੪੨ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦਾ ਜਥਾ ਖ਼ਾਲਸਾਈ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ 'ਚ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਰਵਾਨਗੀ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਜਥੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਜੰਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਿਪਟੀ ਲੀਡਰ ਮੈਂਬਰ ਬੀਬੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਠਿੰਡਾ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ, ਮੈਂਬਰ ਬੀਬੀ ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ, ਸ. ਰਾਮਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਹਿਣੀਵਾਲ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕੋਹਾਲਾ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਿਰੋਪਾਓ ਅਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਹਾਰ ਪਾ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਜਥੇ ਦੇ ਆਗੂ ਸ. ਜੰਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਹਰ ਸਿੱਖ ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਤਾਂਘ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮਿਲਣ ਤੇ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਡਭਾਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਥੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਜਥਾ ਰਵਾਨਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਜਥਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਖੇ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸਾਖੀ ਸਬੰਧੀ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਜਥਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ ਹਸਨਅਬਦਾਲ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਡੇਹਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਾਹੌਰ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰੋੜੀ ਸਾਹਿਬ ਏਮਨਾਬਾਦ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ੧੯ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਇਹ ਜਥਾ ਵਾਪਸ ਭਾਰਤ ਪਰਤੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹਦਿੱਲੀ ਨਾਲ ਵੀਜ਼ੇ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਵੱਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਦੂਤਾਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਅੱਗੇ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀਜ਼ੇ ਦੇਣ ਦੀ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

ਜਥੇ ਦੀ ਰਵਾਨਗੀ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ

ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੈਰਾਬਾਦ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ, ਸ. ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ ਯਾਤਰਾ, ਸ. ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ, ਸਹਾਇਕ ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਜਥੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਯਾਤਰੂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

੧੦ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਾਦ ਅਹਿਮਦ ਵੜੈਚ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਪੱਤਰ

ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਲੀ ਦਾ ਵੀਜ਼ੇ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਧੰਨਵਾਦ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਥਿਤ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲਦਿਲੀ ਨਾਲ ਵੀਜੇ ਦੇਣ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਾਦ ਅਹਿਮਦ ਵੜੈਚ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿੱਖ ਕੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੱਲੋ ਂਲਿੱਖੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗਲ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ (ਵਿਸਾਖੀ) ਮੌਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਥਿਤ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ੧੯੪੨ ਨਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਸੂਚੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਵੀਜੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਹਿਯੋਗ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਾਦ ਅਹਿਮਦ ਵੜੈਚ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਦੇ ਇਸ ਸਾਰਥਿਕ ਉੱਦਮ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਹਿਯੋਗ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵੀਜ਼ੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵੀ ਤੈਅ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਯੋਗ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਰਹੇ।੧੦ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਵਧਾਈ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਥ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨ ਰਾਜਸੀ ਜਮਾਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਇਸੇ ਸੇਧ ਵਿਚ ਭਵਿੱਖੀ ਤਰਜੀਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਬਣਨਗੇ।

੧੨ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਮੁਖੀ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਉਪੇਂਦਰ ਦਿਵੇਦੀ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਨਤਮਸਤਕ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਮੁਖੀ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਉਪੇਂਦਰ ਦਿਵੇਦੀ ਨੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ।ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਨੀਤਾ ਦਿਵੇਦੀ,ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਮੇਜ਼ਰ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਕਾਰਤਿਕ ਸੀ ਸ਼ਦਰੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਉਪੇਂਦਰ ਦਿਵੇਦੀ ਨੂੰ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਮੌਕੇ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ. ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ, ਸਿੱਖ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਥੇ ਸਥਿਤ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਫ਼ੌਜ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਾਡਲ, ਲੋਈ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

ਫ਼ੌਜ ਮੁਖੀ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਉਪੇਂਦਰ ਦਿਵੇਦੀ ਨੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਮੌਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯਾਤਰੂ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਦਰਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ, ਕਿ "ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸਦੀਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਦੀ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਸੇਵਾ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਹੈ।"

ਸੂਚਨਾ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਫ਼ੌਜ ਮੁਖੀ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ. ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ,ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੧੨ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਮੁੜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ 'ਤੇ ਭਾਈ ਮਹਿਤਾ, ਭਾਈ ਚਾਵਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਿਆਲਕਾ ਤੇ ਸ. ਭਿੱਟੇਵੱਡ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਵਧਾਈ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੁੜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ ਤੇ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਟੇਵੱਡੇ ਨੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਵਾਹਦ ਉਹ ਤਰਜਮਾਨ ਸਿਆਸੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਪੰਥ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਅੰਦਰ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਰ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਵੇਲੇ ਡੱਟ ਕੇ ਨਾਲ ਖੜਿਆ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਜੋ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਉਹ ਕੇਵਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਹੀ ਹੋਇਆ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਜਥੇਬੰਦੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਅੱਜ ਹੋਈ ਚੋਣ ਵਿਚ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀਆਂ

ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਭਾਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਠਾਏਗਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਮੋਹਰੀ ਹੋ ਕੇ ਲੜਾਈ ਲੜੇਗਾ। ੧੨ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਪੰਥਕ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਾਇਆ

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ-ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ (ਵਿਸਾਖੀ) ਪੰਥਕ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਲੱਖਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗੀ, ਕਥਾਵਾਚਕ, ਢਾਡੀ ਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ, ਸਾਬਕਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਬੁੰਗਿਆਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ।

ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੂੰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਤਭੇਦ ਭੁਲਾ ਕੇ ਕੌਮੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਇੱਕੋ ਬਾਟੇ ਵਿੱਚ ਖੰਡੇ ਦੀ ਪਹੁਲ ਛਕਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਨੂੰ ਪੰਥਕ ਇੱਕਜੁੱਟਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਵਧ ਰਹੇ ਪਤਿਤਪੁਣੇ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਜਥੇਦਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਬਾਕੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਲੱਖਣ ਪਛਾਣ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਕਈ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਕਤਲ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪਤਿਤਪੁਣੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਤਿਤਪੁਣੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਜੁੜ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਨੌਜਵਾਨ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵੀ ਤੁਰ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਨਸ਼ਾ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਖ਼ਾਸਕਰਕੇ ਇਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਹਿਦਾਇਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਸ ਗੁਰੂ ਦੀ ਮੋਹਰ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਕੇ ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਸਿੱਖ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਹਰ ਸਿੱਖ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਕੇਵਲ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਗਲਤ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉੱਡਦਾ ਪੰਜਾਬ ਹੈ ਜਦਕਿ ਸੂਬੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਅੱਜ ਵੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਥ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅੱਜ ਵੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵੀ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅੰਦਰ ਦਰਜ ਕੰਵਰ ਪਿਸ਼ੌਰਾ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖਾਨਾਜੰਗੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਅਤੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵਖਰੇਵੇਂ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ

ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ ਬਣਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਕੀਤੀ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ੧੫ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਭਾਈ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਪਿੰਡ ਗੱਗੋਮਾਹਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਰਾਹੀਂ 'ਖੁਆਰ ਹੋਏ ਸਭ ਮਿਲੇਂਗੇ' ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਲਹਿਰ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਸ਼ਹਿਰ-ਸ਼ਹਿਰ ਜਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਫ਼ਲਸਫ਼ਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਜੰਗਜੂ ਕਲਾ ਗਤਕਾ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਦਸਤਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਕਰਵਾਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਕੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਤੇ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜੇਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ, ਬਾਬਾ ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ ਨਾਨਕਸਰ, ਸਵਾਮੀ ਜੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਾਲੇ, ਕਥਾਵਾਚਕ ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ, ਐਕਸੀਅਨ ਸ. ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਸ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਥੇਦਾਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਜਗਨੰਦਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ, ਸ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮੀਤ ਮੈਨੇਜਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।੧੩ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਭਾਈ ਰਾਜੋਆਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਲਵੇ ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲਾ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਐਡਵੋਕਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਆਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਪਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਕਰੜੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਅਨਿਆਂ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਪਾਸੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤਬਦੀਲੀ ਸਬੰਧੀ ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ੨੦੦੭ ਤੋਂ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਚੱਕੀ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੇ ਭਾਈ ਰਾਜੋਆਣਾ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਇਕੱਤਰਤਾ ਬਾਅਦ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਆਣਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਨੇਹਾ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪਾਈ ਗਈ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲਵੇ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਚੱਕੀ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੌਮ ਲਈ ਇੱਕ

ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ੨੦੧੯ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ੫੫੦ ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸਮੇਂ ਕੀਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭਾਈ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਹਿਦਾਇਤ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਕਿਨਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਦਿਲ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਸਿੱਖ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਆਣਾ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਭੀਖ ਮੰਗ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਸਮਾਂ ਮੰਗੇਗੀ ਜਿਸ ਲਈ ਸਕੱਤਰ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਸਬੰਧੀ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਲਈ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸੁਝਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਝਾਅ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਸਿਰਮੌਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਲੈਣ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਾਂਝੀ ਰਾਏ ਤੇ ਭਾਵਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸਰਬ-ਸਾਂਝੀ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਝਾਅ ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਫਿਲਹਾਲ ੨੦ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਪੁੱਜੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਕਾਰਜ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਦੀਰਘ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸਾਖੀ ਮੌਕੇ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਲੜ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ੧੩,੨੫੮ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਬੰਧੀ ੧੮ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ, ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਆਦਿ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਸ਼ੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤੇ ਵਿੱਚ ੪ ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਅਤੇ ਨਿਹੰਗ ਜਥੇਬੰਦੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਲ ਮੜੀਆਂ ਵਾਲਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਸ਼ੋਕ ਮਤਾ ਕਰਕੇ ਸ਼ਰਧਾਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਇਕੱਤਰਤਾ 'ਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਰਘੂਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਲਿਆਣ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡਵਾਲਾ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਬੀਬੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੁਗਲਵਾਲ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ, ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਇਮਪੁਰ, ਸ. ਸੁਖਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ, ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੁੜੈਣ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏਪੁਰ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਲਾਲਉਸਮਾਂ, ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੱਸਲ,

ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਇੰਜੀ: ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸ. ਅਮਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲੀ, ਐਕਸੀਅਨ ਸ. ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ੧੯ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ

ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਵੀ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਏ ਆਰੰਭ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲ ਵਿਖੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਅਟੱਲ ਰਾਇ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੁੰਦਰ ਜਲੌ ਵੀ ਸਜਾਏ ਗਏ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਗੁਰਤਾਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰੰਭਤਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ, ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੈੱਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਟੇਵੱਡ, ਭਾਈ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ।

ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸੇ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਆ ਰਹੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ੩੫੦ਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਿਤਨੇਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਕ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਲਈ ਮਿਸਾਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੇਧ ਵਿਚ ਮਾਨਵੀ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਉਭਾਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸਿੱਖ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਵੇ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੇਵਕ ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ, ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ ਜੀ ਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਦੀ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ੩੫੦ਵਾਂ ਗੁਰਤਾਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਨਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ, ਸੈਮੀਨਾਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਦੀ ਰਸਮੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅੱਜ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਲਦ ਹੀ ਅਗਲੇ ਸਮਾਗਮ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਲੰਘੇ ਬਜਟ ਇਜਲਾਸ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਹਿਲਕਦਮੀਂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਕੇ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਆਣਾ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾਣਬੁਝ ਕੇ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਹਰਕਤ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਕਦੀ ਵੀ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਸੁਹਿਰਦ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਕ ਦਸਤਖ਼ਤਾਂ 'ਤੇ ਭਾਈ ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਏ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਵੀ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਕਥਾ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਅਤੇ ਰਾਗੀ, ਢਾਡੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਾਬਾ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੈਰਾਬਾਦ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇਵੀਦਾਸਪੁਰ, ਸ. ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਝੰਗੀ, ਸ. ਯੁਵਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਐਨੋਕੋਟ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।੧੮ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਫ਼ਰਾਂਸ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਥੈਰੀ ਮਾਥੂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਨਤਮਸਤਕ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਥੈਰੀ ਮਾਥੂ ਨੇ ਅੱਜ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੂਚਨਾ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮਾਡਲ, ਲੋਈ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਿਆ, ਉਥੇ ਹੀ ਉਹ ਲੰਗਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਵਿਖੇ ਵੀ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਜਦੂਤ ਥੈਰੀ ਮਾਥੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ. ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ੧੭ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼ੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰਦੇਵ ਸਾਏ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਕ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰਦੇਵ ਸਾਏ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਰਾਏਪੁਰ ਅੰਦਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਡਿਗਰੀ ਤੇ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਾਸਤੇ ੧੦ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਫ਼ਦ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਸਥਾਨਕ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸ. ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਭੰਵਰਾ, ਸਾਬਕਾ ਐਸਪੀ ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਛਾਬੜਾ, ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਨੂਜਾ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਪਰਿੰਦਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਅਬਾਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਵੱਸੇ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਿਲੱਖਣ ਧਰਮ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੂਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਸਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਇਥੇ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਰਾਏਪੁਰ ਦੇ ਨਵਾਂ ਰਾਏਪੁਰ ਅਟਲ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਕਾਲਜ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਰਕਾਰ ੧੦ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀਂ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋ ਸਕਣ। ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਕਾਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਸੰਸਥਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਖ਼ੁਦ ਕਰੇਗੀ। ਵਫ਼ਦ ਆਗੂ ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਮੋਹਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਮੁੰਬਈ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਫ਼ਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੱਲ ਰਹੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।੧੮ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਪਿੰਡ ਨੂਰਪੁਰ ਜੱਟਾਂ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹੋਈ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸਖਤ ਨਿੰਦਾ

ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਰਲ ਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗੀ ਬਣੇ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਨੇੜੇ ਪਿੰਡ ਨੂਰਪੁਰ ਜੱਟਾਂ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹੋਈ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਾਕਾਮੀ ਕਾਰਨ ਗੈਰ ਸਮਾਜਿਕ

ਅਨਸਰਾਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਾਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਚੇਤੰਨ ਹੋ ਕੇ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁੱਝ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪੁੱਜਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਪਿੰਡਾਂ/ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਹਰ ਮਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਣੇ ਹਨ, ਪਰੰਤੂ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਰਲ ਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗੀ ਬਣੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਰਲ ਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਬੇਹਤਰ ਅਤੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦਮ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਲਈ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ ਵਾਸਤੇ ਸੁਹਿਰਦ ਪਹੁੰਚ ਅਪਨਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਅੰਦਰ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਦੁੱਖ ਨਾ ਸਹਿਣਾ ਪਵੇ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿਘਰਦੀ ਹਾਲਤ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵੀ ਕਰੜੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜਾਰੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰੰਤੂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਦੂਰ, ਇਸ ਪਾਸੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਵੀ ਮੁਨਾਸਿਬ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਗੈਰ ਜ਼ੁੰਮੇਵਰਾਨਾ ਪਹੁੰਚ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਡੰਗ ਟਪਾਊ ਨੀਤੀ ਛੱਡ ਕੇ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤਾਰ ਤਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵਾਵੇ।

ਕੇਂਦਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਨਤਮਸਤਕ

ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾਨ ਪਹਿਨਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਮੰਗ ਪੱਤਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਕੇਂਦਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਸ. ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਆਏ। ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੂਚਨਾ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਿਆ ਪੱਤਰ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ. ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਕਰਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾਨ ਸੰਬੰਧੀ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿਵਲ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਿਊਰੋ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਜਾਰੀ

ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਕਿਰਪਾਨ ਪਹਿਨਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਇਹ ਵਿਤਕਰਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਅਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਹਮਲਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਹਨ। ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਪਾ ਵਾਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਧੱਕਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਵੱਜਦੀ ਹੋਵੇ। ਕੇਂਦਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦਾ ਪੱਕਾ ਹੱਲ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੀਤ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ. ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।੧੯ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਤਹਿਤ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਨਗਰ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ

250 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿੰਡਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਘਰ ਘਰ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਰਾਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਤਹਿਤ ਅੱਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਨਗਰ ਹਰਿਆਣਾ 'ਚ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੁਰਮਿਤ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਸਮਾਗਮ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਲਹਿਰ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਬੀਤੀ ੮ ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗਰਨਾ ਸਾਹਿਬ ਬੋਦਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ੧੦੦ ਵਲੰਟੀਅਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਜਥਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ੨੫੦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿੰਡਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਜਿਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਕਲਾਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਧਰਮ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਉਥੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਜਥੇ ਪਿੰਡਾਂ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਹਫਤੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਤੱਕ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹੇ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਗਰ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਆਪਣੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਹੀ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬਜਟ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਇਸੇ ਕਾਰਜ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਧਰਮ ਤੋਂ ਭਟਕੇ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਧਰਮ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਤਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵਲੰਟੀਅਰ ਸਿੰਘ ਭਰਤੀ ਕਰਕੇ ਬਾਰਡਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਅੰਦਰ ਧਾਰਮਿਕ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਵੱਡਾ

ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਵੀ ੧੦੦ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਲੰਟੀਅਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ੨੫੦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਘਰ ਘਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਇਹ ਲਹਿਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੀਬੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਹੀਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਲੰਟੀਅਰ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੀਬੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗਰਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਸਰਤਾਜ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੰਡੀ, ਭਾਈ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਤਿੱਬੜ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ੨੦ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਐਨਐਸਏ ਤੁਰੰਤ ਹਟਾਵੇ ਸਰਕਾਰ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਅਸਾਮ ਦੀ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ (ਐਨਐਸਏ) ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦਾ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਕਦਮ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖ ਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਗੁਨਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਗਰਦਾਨ ਕੇ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਬੰਦ ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਐਨਐਸਏ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਦਾਲਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ੨੧ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਸਬੰਧੀ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਵਾਧਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ, ਨਿਯੁਕਤੀ, ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਸਬੰਧੀ ਮੰਗੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ੨੦ ਮਈ ੨੦੨੫ ਤੱਕ ਭੇਜੇ ਜਾ ਸਕਣਗੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਬੰਧੀ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਸੰਪ੍ਰਦਾਵਾਂ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸਿੰਘ ਸਭਾਵਾਂ, ਸਭਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਪਾਸੋਂ ੨੦ ਅਪ੍ਰੈਲ ੨੦੨੫ ਤੱਕ ਸੁਝਾਅ ਮੰਗੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੁਝਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ੨੦ ਮਈ ੨੦੨੫ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਪੁੱਜੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਚਣ ਅਤੇ ਕੱਚਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਆਰੰਭੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਗਠਤ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦਸਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਈਮੇਲ info@sgpc.net ਅਤੇ ਵਟਸਐਪ ਨੰਬਰ ੭੭੧੦੧-੩੯੨੦੦ ਉੱਤੇ ਭੇਜੇ ਜਾਣ। ੨੧ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਪਹਿਲਗਾਮ 'ਚ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੰਵੇਦਨਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵੇਦਨਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਤੇ ਕਰੂਰ ਕਾਰੇ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਨਵੀ ਸਰੋਕਾਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸਿਖਾਉਂਦੇ, ਸਗੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਛੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖ਼ਸ਼ਣ। ੨੩ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਸਵੱਦੀ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਟਕਸਾਲੀ ਆਗੂ ਸ. ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਸਵੱਦੀ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣ 'ਤੇ ਗਹਿਰਾ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਲੰਮਾਂ ਸਮਾਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਕਾਲੀ ਮੋਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਮੋਹਰੀ ਹੋ ਕੇ ਲੜੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਸ. ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ਣ। ੨੫ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਤ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਰੀ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਈਆਂ ਕਲਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਬਣੀਆਂ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਭਾਈ ਮਤੀਦਾਸ ਜੀ, ਭਾਈ ਸਤੀਦਾਸ

ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਦੇ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਅਤੇ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਗੁਰਤਾਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਅੱਜ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਚੱਲਦੇ ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ, ਕਥਾ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਰਾਹੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ।ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਲਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ, ਜੋ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣੀਆਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗਤਕਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਨਵੰਬਰ ੨੦੨੫ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮ ਹੋਣੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਚੱਲਦੇ ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਮੰਤਵ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਨਿਆਵੀ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਜੋੜਣ ਦਾ ਵੀ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਜੰਗਜੂ ਕਲਾ ਗਤਕੇ ਦੀ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜਿਥੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਥੇ ਹੀ ਕਥਾ-ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਰਾਹੀਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਘੰਟਾ ਘਰ ਪਲਾਜੇ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਜੰਗਜੂ ਕਲਾ ਗਤਕਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਬੀਬੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੂਹ, ਸ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕਰਮੂੰਵਾਲਾ, ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੰਡਾਲਾ, ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਲਾਈਪੁਰ, ਭਾਈ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਸ. ਸੁਖਵਰਸ਼ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ,ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਇੰਜੀ: ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬੀਬੀ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ, ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਬੀ, ਸ. ਯੁਵਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ. ਹਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ. ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਕਤਸਰੀ, ਸ. ਕਾਰਜ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।੨੬ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਬੜੋਦਾ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਟਰ ਕੂਲਰ ਸੌਂਪੇ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬੈਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸੰਗਤ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਅੱਜ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ਬੜੋਦਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਟਰ ਕੂਲਰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ਬੜੋਦਾ ਦੇ ਚੀਫ ਮੈਨੇਜਰ ਸ੍ਰੀ ਅਬੀਸ਼ੇਕ ਸੱਚਦੇਵਾ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਰਾਜਹੰਸ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ ਨੇ ਸਿਰੋਪਾਓ ਤੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਬੜੋਦਾ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਦੋ ਵਾਟਰ ਕੂਲਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ. ਮੰਨਣ ਨੇ ਬੈਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਫ਼ਬੜੋਦਾ ਦੇ ਚੀਫ ਮੈਨੇਜਰ ਸ੍ਰੀ ਅਬੀਸ਼ੇਕ ਸੱਚਦੇਵਾ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਰਾਜਹੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੨੯ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਬੋਤਾ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਗਰਜਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਬੋਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਗਰਜਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਬਣੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨਵੀਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਸੰਗਤ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਬਾਬਾ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਕਾਰਸੇਵਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਅਨੰਦਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਹਰਜਾਪ ਸਿੰਘ ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ, ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ ਗੁਮਾਨਪੁਰਾ, ਜਥੇਦਾਰ ਕੌਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਭੋਗ ਮਗਰੋਂ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸ ਭਾਈ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਭਰਾ ਨੇ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਬੋਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਗਰਜਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅੰਦਰ ਅਹਿਮ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਬਣੇ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਅਨੰਦਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਪਾਸੋਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਰਜ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਅੱਜ ਸੰਗਤ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ

ਬਾਬਾ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੈੱਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਭਰਾ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਕਥਾਵਾਚਕ ਗਿਆਨੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਝੰਗੀ, ਭਾਈ ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਜੇਈ, ਮੀਤ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੰਡੋਰੀ ਤੇ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ੨੮ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬਿਬੇਕਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਰਕਰਮਾਂ 'ਚ ਪੱਥਰ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਸੇਵਾ ਆਰੰਭ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬਿਬੇਕਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਰਕਰਮਾਂ ਦੇ ਪੱਥਰ ਦੀ ਕਾਰਸੇਵਾ ਅੱਜ ਪੰਥਕ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਆਰੰਭਤਾ ਮੌਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਭਾਈ ਗੁਰਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਬੀਬੀ ਕੌਲਾਂ ਜੀ ਭਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਕਾਰਸੇਵਾ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਮੌਕੇ ਪੁੱਜੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਪਾਵਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਪਰਕਰਮਾਂ 'ਚ ਲੱਗਾ ਪੱਥਰ ਕਾਫ਼ੀ ਪੁਰਾਣਾ ਤੇ ਬਦਲਣ ਯੋਗ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੀਰਤਨੀਏ ਭਾਈ ਗੁਰਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਬੀਬੀ ਕੌਲਾਂ ਭਲਾਈ ਟਰੱਸਟ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਅੱਜ ਆਰੰਭਤਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਾਬਾ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਟਾਹਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਥੇਦਾਰ ਕੌਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਭਾਈ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਵਾਲੇ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੈੱਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਭਰਾ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਝੰਗੀ, ਭਾਈ ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਜੇਈ, ਮੀਤ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੰਡੋਰੀ, ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ੨੮ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਐਲਾਨਿਆ

2928 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ 46 ਲੱਖ 67 ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਵਜੀਫਾ ਰਾਸ਼ੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨਵੰਬਰ ੨੦੨੪ ਵਿਚ ਲਈ ਗਈ ਦਰਜਾ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਦਰਜਾ ਦੂਜਾ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਅੱਜ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ

ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਅਨੁਸਾਰ ੨੯੨੮ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ੪੬ ਲੱਖ ੬੭ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਜੀਫਾ ਰਾਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਵੀ ਨਿਵਾਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨਤੀਜਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਜਿਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਵੀ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ, ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਵੱਡਾ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਰਿਟ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਜੀਫਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਜ਼ੀਫ਼ੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ੨੦੨੪ ਵਿਚ ਲਈ ਗਈ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਦੋ ਦਰਜਿਆਂ ਅੰਦਰ ੫੩੬੪੭ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ੨੯੨੮ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਵਜੀਫਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਰ ਦਰਜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਨੌਜੁਆਨ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਸਕਣ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਇੰਚਾਰਜ ਬੀਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ੨੮ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸੰਘੀ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੇ ਖ਼ਾਸਕਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਵਧਾਈ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸੰਘੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਖਾਸਕਰ ਸਿੱਖ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਜਿੱਤ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜਤਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਵੱਡੇ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸਾਬਤ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜਿੱਤ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ਪੂਰਨ ਮਿਹਨਤ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਮਾਨਵੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸਕਰ ਸਿੱਖ ਆਪਣੀ ਵਿਰਸਤੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸੇਧ ਵਿਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਆਲਮੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਕਿ ਚੁਣੇ ਗਏ ਇਹ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਉਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਨਗੇ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉਭਰਨ ਵਾਲੀ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਗੂ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਤੂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਮਾਜਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ, ਇਸ ਦੀ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।੨੯ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮਨਾਇਆ ਸਰਦਾਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲਵਾ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਜਰਨੈਲ ਸਰਦਾਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲਵਾ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਮਗਰੋਂ ਸਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਥਾਵਾਚਕ ਭਾਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲਵਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਜਰਨੈਲ ਸਰਦਾਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲਵਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਲੋਹਾ ਮਨਵਾਇਆ ਅਤੇ ਦਰਾ ਖੈਬਰ ਤੱਕ ਜਿੱਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲਵਾ ਦਾ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਢਾਡੀ, ਕਵੀਸ਼ਰ ਜਥਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜਸ ਸਰਵਣ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਪ੍ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਜੱਫਰਵਾਲ, ਸ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਢੱਡੇ, ਸ. ਗੁਰਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਅਜੈ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੩੦ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕੋਹਾਲਾ ਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਅੱਜ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕੋਹਾਲਾ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਇੰਚਾਰਜ ਸਬ-ਆਫ਼ਿਸ ਸ. ਸੁਮੇਰ ਸਿੰਘ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ ਸ. ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਸੇਵਾਦਾਰਨੀ ਬੀਬੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਬੀਬੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਿਰੋਪਾਓ, ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਾਡਲ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾਸਾਂਸੀ ਨੇ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕੋਹਾਲਾ ਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ

ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ੁੰਮੇ ਲੱਗੀ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ ਗੁਮਾਨਪੁਰਾ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੈਰਾਬਾਦ, ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ, ਸ. ਪ੍ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਸ. ਮਨਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ, ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਬੀ, ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਯੁਵਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇਵੀਦਾਸਪੁਰਾ, ਸਹਾਇਕ ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਮੀਤ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਗੁਰਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਰਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਵਰਪਾਲ, ਸਾਬਕਾ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ, ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ, ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੋਹਾਨਕੇ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।੩੦ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਰਿਪੋਰਟ

(੧) ਮਿਤੀ ੧ ਨਵੰਬਰ ੨੦੨੧ ਤੋਂ ੩੧ ਮਾਰਚ ੨੦੨੫ ਤਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕੋ ਸਿੰਘ ਸਜੋ ਲਹਿਰ ਤਹਿਤ ਚਲਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਹੀਰ ਦੌਰਾਨ ਜੋਨ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜੋਨ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਜੋਨ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵਿਖੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ ਪੁਰ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਸਮੇਂ ੨੮੪੦੩੬ (ਦੋ ਲੱਖ ਚੁਰਾਸੀ ਹਜ਼ਾਰ ਛੱਤੀ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਭਿਲਾਖੀਆਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਨ ਕੀਤਾ।

(੨) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ ਜੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਈ ਗਈ 'ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕੋ ਸਿੰਘ ਸਜੋ ਲਹਿਰ' ਤਹਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ੩੫੦ ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਦਿਹਾੜੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਵੀਂ ਓਠੀਆਂ ਵਿਖੇ ੯ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ੨੦੫ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ ਬਣੇ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਭਾਈ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਗੋਵਾਲ ਤੇ ਭਾਈ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਗੋਵਾਲ ਢਾਡੀ ਜਥਾ, ਭਾਈ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਵੀਸ਼ਰ, ਭਾਈ ਬਲਜੋਧ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਬੰਧੀ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਇਆ।

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ

ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੦੧

ਅੱਜ ਮਿਤੀ ੨੬ ਚੇਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ ੫੫੭ ਮੁਤਾਬਿਕ ੦੮ ਅਪ੍ਰੈਲ ੨੦੨੫ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਸਕੱਤਰੇਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੁਰਪੁਰਵਾਸੀ ਗਿਆਨੀ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਖੰਡੂਰ), ਸਾਬਕਾ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੰਥਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ (ਸਿੰਘਣੀ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੦੩

ਅੱਜ ਮਿਤੀ ੨੬ ਚੇਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ ੫੫੭ ਮੁਤਾਬਿਕ ੦੮ ਅਪ੍ਰੈਲ ੨੦੨੫ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਸਕੱਤਰੇਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਰ ਗੁਰਸਿੱਖ ਜਿਥੇ ਨਿਤਨੇਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਸੌਣ ਤੋਂ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਖੀਆਂ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰੇ ਤਾਂ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆਨ ਹੋ ਸਕੇ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਵਧ ਸਕੇ।

ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੦੪

ਅੱਜ ਮਿਤੀ ੨੬ ਚੇਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ ੫੫੭ ਮੁਤਾਬਿਕ ੦੮ ਅਪ੍ਰੈਲ ੨੦੨੫ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਸਕੱਤਰੇਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਹਰ ਸਿੱਖ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਸਮੇਂ ਸਾਦੇ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾ ਤੇ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਰਾ ਦੇਵੇ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਫ਼ੁਰਮਾਨ ਹੈ ਕਿ :- "ਮਾਤਾ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰੇ ਪੁਤੁ ਖਾਇ॥ ਮੀਨੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਭਈ ਜਲਿ ਨਾਇ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੁਰਸਿਖ ਮੁਖਿ ਪਾਇ॥੧॥" ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਖਰਚ ਲੋੜਵੰਦ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੦੬

ਅੱਜ ਮਿਤੀ ੨੬ ਚੇਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ ੫੫੭ ਮੁਤਾਬਿਕ ੦੮ ਅਪ੍ਰੈਲ ੨੦੨੫ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਸਕੱਤਰੇਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਅਤੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਰਾਗੀ ਢਾਡੀ ਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੌਰਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਮੁੜਨ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਸ ਪਿੰਡ ਚੁਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ:- "ਰੇਤੁ ਅਕੁ ਆਹਾਰੁ ਕਰਿ ਰੋੜਾ ਕੀ ਗੁਰ ਕਰੀ ਵਿਛਾਈ। ਭਾਰੀ ਕਰੀ ਤਪਸਿਆ ਵਡੇ ਭਾਗੁ ਹਰਿ ਸਿਉ ਬਣਿ ਆਈ।"

ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਠਿਨ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਓਟ ਆਸਰਾ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਏ ਪੂਰਨਿਆਂ 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਇਸ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਫਤਿਹ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥
ਕਾਰਵਾਈ ਜਨਰਲ ਸਮਾਗਮ (ਬਜਟ ਇਜਲਾਸ)
੧੫ ਚੇਤ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ੫੫੭
੨੮ ਮਾਰਚ ੨੦੨੫

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਨੰ:	**ਨਾਮ ਖਾਤਾ**	**"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"**
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧	ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	੧੧੭੦੦੦੦੦੦
੨	ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	੧੫੫੬੮੦੦੦੦
੩	ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਅਤੇ ਨਿਸਚੈ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	੭੦੦੦੦੦੦
੪	ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	੪੦੦੦੦੦
੫	ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸਾਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	੮੧੨੦੦੦੦੦
੬	ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ ਠੱਠਾ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	੧੦੦੦੦੦੦੦
੭	ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	੧੭੦੦੦੦੦੦੦
੮	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ	੧੦੬੨੦੪੦੦੦੦੦
੯	ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	੨੭੦੩੧੦੦੦੦੦
	ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	**੧੩੮੬੪੭੮੦੦੦੦**
ਭਾਗ ਖਰਚ		
੧	ੳ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਦੀ ਆਮਦਨ	੧੧੭੦੦੦੦੦੦
	ਅ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਦਾ ਖਰਚ	੮੬੦੦੦੦੦੦੦
	ੲ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਦਾ ਘਾਟਾ (ੳ-ਅ)	-੭੪੩੦੦੦੦੦੦
	ਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਨੂੰ ਆਮਦਨ (ਦਸਵੰਧ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ)	੯੬੬੬੭੪੨੫੦
	ਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਮਦਨ ਲੈ ਕੇ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਨੇ ਘਾਟਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। (ਅ-ੳ)	੭੪੩੦੦੦੦੦੦
	ਕ ਬੱਚਤ/ਰਿਜਰਵ ਫੰਡ (ਸ-ਹ)	੨੨੩੬੭੪੨੫੦
੨	ੳ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼ ਦੀ ਆਮਦਨ	੧੫੫੬੮੦੦੦੦
	ਅ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਦਾ ਖਰਚ	੫੬੧੩੮੦੦੦੦
	ੲ "ਟਰਸਟ ਫੰਡਜ਼ ਦਾ ਘਾਟਾ "(ੳ-ਅ)"	-੪੦੫੭੦੦੦੦੦
	ਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਆਮਦਨ	੪੩੮੫੩੦੦੦੦

	ਹ "ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਮਦਨ ਲੈ ਕੇ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੇ ਪੂਰਾ ਘਾਟਾ ਕੀਤਾ।" (ਅ-ੳ)"	੪੦੫੭੦੦੦੦੦
	ਕ ਬੱਚਤ/ਰਿਜਰਵ ਫੰਡ (ੲ-ਹ)	੩੨੮੩੦੦੦੦
੩	ੳ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਦੀ ਆਮਦਨ	੭੦੦੦੦੦੦
	ਅ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਦਾ ਖਰਚ	੨੭੫੮੦੦੦੦੦
	ੲ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਦਾ ਘਾਟਾ (ੳ-ਅ)	-੨੬੮੮੦੦੦੦੦
	ਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਨੂੰ ਆਮਦਨ	੫੭੯੧੩੭੧੪੫
	ਹ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਮਦਨ ਲੈ ਕੇ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਰਾਹੀਂ ਸਹਾਇਤਾ	੨੫੨੨੦੦੦੦੦
	ਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਮਦਨ ਲੈ ਕੇ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਨੇ ਆਪਣਾ ਘਾਟਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ (ਸ-ਹ-ਖ)	੨੬੮੮੦੦੦੦੦
	ਖ ਬੱਚਤ/ਰਿਜਰਵ ਫੰਡ (ੲ-ਹ)	੫੮੧੩੭੧੪੫
੫	ੳ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ ਦੀ ਆਮਦਨ	੪੦੦੦੦੦
	ਅ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ ਦਾ ਖਰਚ	੧੦੯੦੦੦੦੦
	ੲ "ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ ਦਾ ਘਾਟਾ"ੳ-ਅ)"	-੧੦੫੦੦੦੦੦
	ਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਮਦਨ (ਸਹਾਇਤਾ) ਲੈ ਕੇ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ ਨੇ ਘਾਟਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ	੧੦੫੦੦੦੦੦
	ਹ ਬੱਚਤ/ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ (ਸ-ੲ)	੦
੬	ੳ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ	੮੧੨੦੦੦੦੦
	ਅ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸਾਂ ਦਾ ਖਰਚ	੮੧੨੦੦੦੦੦
	ੲ "ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸਾਂ ਦਾ ਘਾਟਾ "(ੳ-ਅ)"	੦
	ਸ ਘਾਟੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਰਿਜਰਵ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।	੦
	ਹ ਬੱਚਤ/ਰਿਜਰਵ ਫੰਡ	੦
੭	ੳ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ ਠੱਠਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ	੧੦੦੦੦੦੦੦
	ਅ "ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ ਠੱਠਾ ਦਾ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਖਰਚ"ਨੋਟ:- ਬਾਕੀ ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਠੱਠਾ ਪਾਸੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ।"	੧੦੦੦੦੦੦੦
	ੲ ਬੱਚਤ/ਰਿਜਰਵ ਫੰਡ	੦
੮	ੳ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਆਮਦਨ	੧੭੦੦੦੦੦੦੦
	ਅ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਖਰਚ	੧੧੦੦੦੦੦੦੦੦
	ੲ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਘਾਟਾ (ੳ-ਅ)	-੯੩੦੦੦੦੦੦੦
	ਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਆਮਦਨ	੧੨੧੦੦੧੧੩੯੫
	ਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਮਦਨ (ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ) ਲੈ ਕੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ।	

	(ਅ-ੳ)	੯੩੦੦੦੦੦੦੦
	ਕ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸਾਂ ਦੇ ਘਾਟੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ ਵਿਚੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੦
	ਖ "ਬੱਚਤ/ਰਿਜਰਵ ਫੰਡ "(ਸ-ਹ-ਕ)"	੨੮੦੦੧੧੩੯੫
੯	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਦਾ ਆਪਣਾ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	੭੩੧੫੫੪੭੨੧੦
	ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਜੋੜ	੩੨੦੪੮੫੨੭੯੦
	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਕੁਲ ਖਰਚ ਦਾ ਜੋੜ ਖਰਚ	੧੦੫੨੦੪੦੦੦੦੦
੧੦	ੳ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਆਮਦਨ	੨੭੦੩੧੦੦੦੦੦
	ਅ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਖਰਚ	੨੯੫੫੩੦੦੦੦੦
	ੲ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਘਾਟਾ (ੳ+ਅ)	-੨੫੨੨੦੦੦੦੦
	ਸ ਵਿਦਿਆਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਘਾਟਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਵਿਚੋਂ ਸਹਾਇਤਾ (ੲ-ਅ)	੨੫੨੨੦੦੦੦੦
	ਹ ਬੱਚਤ/ਰਿਜਰਵ ਫੰਡ	੦
	ਖਰਚ ਦਾ ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੧੩੭੬੪੭੮੦੦੦੦
	ਬੱਚਤ	੧੦੦੦੦੦੦੦੦
	ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	-
	ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੧੩੮੬੪੭੮੦੦੦੦

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ **"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"**

੧ (ੳ-੧) ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ

"ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ"

ਨੋਟ:- ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੧ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੦੩ ਤੇ ੩

ਸੀ:ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ੧੧ ਤੱਕ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੧੧੭੦੦੦੦੦੦

੨ (ੳ-੨) ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ

(੧) ਸਿੱਖ ਇਤਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ

"ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾ ਤੋਂ ਆਮਦਨ"

ਨੋਟ:- ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੨੧ ਸੀ:ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ੦੨ ਤੱਕ

ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੧੧੦੦੦੦੦੦

੩ (੨) ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ

"ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ"

ਨੋਟ:- ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੨੬ ਤੇ

੨੬ ਸੀ:ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ੦੭ ਤੱਕ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੩੯੦੦੦੦੦੦

੪	**(੩) ਧਰਮ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ**	
	"ਧਰਮ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ" ਨੋਟ:- ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੧ ਸੀ:ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ੦੨ ਤੱਕ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੨੫੦੦੦੦੦੦
੫	**(੪) ਜਨਰਲ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ**	
	ਜਨਰਲ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:- (ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੬ ਸੀ:ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ੦੨ ਤੱਕ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।	੫੨੦੦੦੦
੬	**(੫) ਦਸਤਕਾਰੀ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ**	
	"ਦਸਤਕਾਰੀ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:- "ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੭ ਸੀ:ਨੰ: ੦੧ ਤੇ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੧੦੦੦
੭	**(੬) ਯਾਤਰਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ**	
	"ਯਾਤਰਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਕਸਤਾਨ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:- "(ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੮ ਸੀ:ਨੰ: ੦੧ ਤੋਂ ੦੨ ਤੱਕ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੧੬੦੦੦੦੦
੮	**(੭) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ**	
	"ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:- "ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੯ ਸੀ:ਨੰ: ੦੧ ਤੇ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੨੨੦੦੦੦੦੦
੯	**(੮) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਨਰਲ (ਸਸਪੈਂਸ)**	
	"ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਕੀਸਤਾਨ ਜਨਰਲ (ਸਸਪੈਂਸ) ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:- "(ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੩ ਸੀ:ਨੰ: ੦੧ ਤੇ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੬੦੦੦
੧੦	**(੯) ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ**	
	"ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਟ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:- "ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੪ ਸੀ:ਨੰ: ੦੧ ਤੋਂ ੦੨ ਤੱਕ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੧੯੪੬੦੦੦
੧੧	**(੧੦) ਸ੍ਰ:ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਨਚੰਦਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ**	
	"ਸ੍ਰ: ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਨਚੰਦਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:- "(ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੫ ਸੀ:ਨੰ: ੦੧ ਤੇ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੧੦੦੦੦

੧੨ (੧੧) ਬਾਬਾ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

"ਬਾਬਾ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੫

ਸੀ:ਨੰ: ੦੧ ਤੇ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੬੦੦੦੦

੧੩ (੧੨) ਸ੍ਰ: ਜੈ ਸਿੰਘ ਖੋਸਲਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

"ਸ੍ਰ:ਜੈ ਸਿੰਘ ਖੋਸਲਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੬

ਸੀ:ਨੰ: ੦੧ ਤੇ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੧੦੦੦

੧੪ (੧੩) ਸ੍ਰ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਲੂਆ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

"ਸ੍ਰ:ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਲੂਆ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੬

ਸੀ:ਨੰ: ੦੧ ਤੇ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੧੦੦੦੦

੧੫ (੧੪) ਗਿਆਨੀ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

"ਗਿਆਨੀ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੭

ਸੀ:ਨੰ: ੦੧ ਤੇ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੧੦੦੦

੧੬ (੧੫) ਮਾਈ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕੌਰ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

"ਮਾਈ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕੌਰ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੮

ਸੀ:ਨੰ: ੦੧ ਤੇ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੫੦੦੦

੧੭ (੧੬) ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਸ੍ਰ: ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਹਰਚਰਨ ਕੌਰ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

"ਸਵ:ਸ੍ਰ:ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਹਰਚਰਨ ਕੌਰ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੮

ਸੀ:ਨੰ: ੦੧ ਤੇ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੩੦੦੦੦

੧੮ (੧੭) ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਮਾਸਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ ਫਲਾਇੰਗ ਸੁਕਐਡ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

"ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਮਾਸਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੯

ਸੀ:ਨੰ: ੦੧ ਤੇ. ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੧੦੦੦੦

੧੯ (੧੮) ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ

"ਕੁਦਰਤੀ ਆਂਫਤਾਂ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੫੦

ਸੀ:ਨੰ: ੦੧ ਤੋਂ ੦੨ ਤੱਕ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੮੧੦੦੦੦

੨੦ (੧੯) ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ

"ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੫੪

ਸੀ:ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ੦੨ ਤੱਕ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੨੧੩੮੦੦੦੦

੨੧ (੨੦) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਅਤੇ ਰਲੀਫ ਫੰਡ

"ਸ਼ਹੀਦੀਫੰਡ ਅਤੇ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੨ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੬੧

ਸੀ:ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ੦੩ ਤੱਕ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੨੫੦੦੦੦੦੦

ਜੋੜ ਕੁਲ ਆਮਦਨ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ੧੫੫੬੮੦੦੦੦

੨੨ (ੳ-੩) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ

"ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾ ਤੋਂ ਆਮਦਨ"

ਨੋਟ:- ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੩ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੭੪ ਸੀ:ਨੰ: ੧ ਤੋਂ

੦੫ ਤੱਕ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੬੮੦੦੦੦੦

੨੩ "ਨਿਸਚੈ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾ ਤੋਂ ਆਮਦਨ"

ਨੋਟ:- ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੩ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੭੮

ਸੀ:ਨੰ: ੦੧ ਤੋਂ ੦੨ ਤੱਕ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੨੦੦੦੦੦

"ਜੋੜ ਆਮਦਨ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ"ਅਤੇ ਨਿਸਚੈ ਅਕੈਡਮੀ" ੭੦੦੦੦੦੦

੨੪ (ੳ-੪) ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ

"ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾ ਤੋਂ ਆਮਦਨ"

ਨੋਟ:- ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ੳ-੪ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੯੯

ਸੀ:ਨੰ: ੦੧ ਤੋਂ ੦੨ ਤੱਕ ਵੇਖੋ ਇਹ ਆਮਦਨ ਓਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੪੦੦੦੦੦

੨੫ (ੳ-੫) ਆਮਦਨ ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ

ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੫' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੦੮

ਸੀ.ਨੰ. ੦੧ ਤੋਂ ੦੮ ਤੱਕ ਵੇਖੋ ੫੮੫੦੦੦੦੦

੨੬ (ੳ-੫) ਆਮਦਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ

ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੫' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੧੬

ਸੀ.ਨੰ. ੦੧ ਤੋਂ ੦੫ ਤੱਕ ਵੇਖੋ ੧੧੦੦੦੦੦੦

੨੭ ੳ-੫) ਆਮਦਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ

ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੫' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੨੫

ਸੀ.ਨੰ. ੦੧ ਤੋਂ ੦੫ ਤੱਕ ਵੇਖੋ ੧੧੭੦੦੦੦੦

੨੮ (ੳ-੫) ਆਮਦਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਾਹਪੁਰ (ਅੰਬਾਲਾ)

ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੫' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੨੯

ਸੀ.ਨੰ. ੦੧ ਤੋਂ ੧੨ ਤੱਕ ਵੇਖੋ	੦
ਜੋੜ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸਾਂ	੮੧੨੦੦੦੦੦
੨੯ (ੳ-੬) ਆਮਦਨ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ ਠੱਠਾ।	
ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੬' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੩੫	
ਸੀ.ਨੰ. ੦੧ ਤੋਂ ੦੭ ਤੱਕ ਵੇਖੋ	੧੦੦੦੦੦੦੦
੩੦ (ਬਜਟ ਭਾਗ-ਅ) ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਸਲ ਆਮਦਨ	
ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ਅ' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੨ ਤੇ ੦੩	
ਸੀ. ਨੰ. ੦੧ ਤੋਂ ੧੯ ਤੱਕ ਵੇਖੋ।	੧੭੦੦੦੦੦੦੦
੩੧ (ਬਜਟ ਭਾਗ-ੲ) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਦੀ ਆਮਦਨ	
੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ	੫੨੦੨੬੭੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੫੯੧੨੨੦੦੦੦
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾਠ	੬੫੯੬੦੧੦੦੦
੪ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿੰਨਸ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੩੨੦੬੯੦੦੦੦
੫ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੨੨੬੫੨੦੦੦੦
੬ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ/ਮਕਾਨਾਂ	੩੦੦੪੪੧੨੨੪
੭ ਕਿਰਾਏ ਨਿਵਾਸ	੨੮੩੯੬੬੦੦੦
੮ (ੳ) ਆਮਦਨ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ	੧੫੭੫੭੦੦੦੦
(ਅ) ਆਮਦਨ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੩੩੯੩੩੫੦੦੦
੯ ਸੂਦ ਬੈਕਾਂ	੪੯੦੫੭੧੦੦੦
੧੦ ਆਨਲਾਇਨ ਡੋਨੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਫੁੱਟਕਲ ਆਮਦਨ	੪੭੮੧੫੭੭੬
"ਆਮਦਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ "	
(ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੲ' ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ।)"	੧੦੬੨੦੪੦੦੦੦੦
੩੨ (ਬਜਟ ਭਾਗ-ਸ) ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਆਮਦਨ	
੧ ਫੀਸਾਂ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਨਲ ਕੋਰਸਾਂ ਦੀ ਫੀਸ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਫੰਡਜ	੨੧੫੬੭੬੭੫੧੫
੨ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਹਾਇਤਾ (ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ ਤੋਂ ਗਰਾਂਟ)	
੩ ੯੫% ਸਰਕਾਰੀ ਗ੍ਰਾਂਟ	੩੬੩੫੬੧੯੯੨
੪ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਸੀਲਿਆਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	੧੮੧੬੩੦੪੯੩
੫ ਆਮਦਨ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ	
(ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਫੀਸ ਅਤੇ ਵਿਆਜ)	੧੧੪੦੦੦੦
ਜੋੜ ਆਮਦਨ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ	
(ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ਸ' ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ।)	੨੭੦੩੧੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	**੧੩੮੬੪੫੮੦੦੦੦**

ਭਾਗ ਖਰਚ

੧	**(ੳ-੧) ਖਰਚ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ**	
	ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਖਰਚ	੧੧੭੦੦੦੦੦੦
	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਮਦਨ ਲੈ ਕੇ ਖਰਚ	੭੪੩੦੦੦੦੦੦
	"ਖਰਚ ਦਾ ਜੋੜ"	
	ਨੋਟ:- ਇਸ ਦੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੧"" ਵਿੱਚ	
	ਪੰਨਾ ਨੰ: ੦੬ ਤੋਂ ੧੫ ਤੱਕ ਵੇਖੋ"	੮੬੦੦੦੦੦੦੦
	"ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ" (ਜੇਕਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ	
	ਰਿਜਵਰ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ)"	੨੨੩੬੭੪੨੫੦
੨	**(ੳ-੨) ਖਰਚ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ**	
	ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਖਰਚ	੧੫੫੬੮੦੦੦੦
	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਮਦਨ ਲੈ ਕੇ ਖਰਚ	੪੦੫੭੦੦੦੦੦
	"ਖਰਚ ਦਾ ਜੋੜ"ਨੋਟ:- ਇਸ ਖਰਚ ਦੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨""	
	ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੨੪ ਤੋਂ ੬੬ ਤੱਕ ਵੇਖੋ"	੫੬੧੩੮੦੦੦੦
	"ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ" (ਜੇਕਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ	
	ਰਿਜਵਰ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ)"	੩੨੮੩੦੦੦੦
੩	**(ੳ-੩) ਖਰਚ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ**	
	ਵਿੱਦਿਆ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਖਰਚ	੭੦੦੦੦੦੦
	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਮਦਨ ਲੈ ਕੇ ਖਰਚ	੫੨੧੦੦੦੦੦੦
	ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਰਾਹੀਂ ਸਹਾਇਤਾ	੨੫੨੨੦੦੦੦੦
	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਅਤੇ	
	ਇਨਫਰਾਸਟੈਕਚਰ ਲਈ	੨੬੮੮੦੦੦੦੦
	"ਖਰਚ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ"	
	ਨੋਟ:- ਇਸ ਖਰਚ ਦੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੩"" ਵਿੱਚ	
	ਪੰਨਾ ਨੰ: ੭੯ ਤੋਂ ੯੩ ਤੱਕ ਵੇਖੋ"	੨੭੫੮੦੦੦੦੦
	"ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ" (ਜੇਕਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ	
	ਰਿਜਵਰ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ)"	੫੮੧੩੭੧੪੫
੪	**(ੳ-੪) ਖਰਚ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ**	
	ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਖਰਚ	੪੦੦੦੦੦
	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਮਦਨ ਲੈ ਕੇ ਖਰਚ	੧੦੫੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਨੋਟ:- ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਦਾ ਵਿਸਾਥਾਰ ਬਜ਼ਟ ਭਾਗ "ੳ-੪" ਦੇ	
	ਪੰਨਾ ਨੰ: ੧੦੨ ਤੋਂ ੧੦੩ ਤੱਕ ਵੇਖੋ	੧੦੯੦੦੦੦੦

੫	**(ੳ-੫) ਖਰਚ ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ**	
	ਨੋਟ:- ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ "ੳ-੫" ਦੇ	
	ਪੰਨਾ ਨੰ: ੧੦੮ ਤੇ ੧੧੨ ਤੱਕ ਵੇਖੋ	੫੮੫੦੦੦੦੦
੬	**(ੳ-੫) ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ**	
	ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ "ੳ-੫" ਦੇ	
	ਪੰਨਾ ਨੰ: ੧੧੬ ਤੋਂ ੧੧੯ ਤੱਕ ਵੇਖੋ	੧੧੦੦੦੦੦੦
੭	**"(ੳ-੫) ਖਰਚ "ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ"**	
	ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ "ੳ-੫" ਦੇ	
	ਪੰਨਾ ਨੰ: ੧੨੪ ਤੋਂ ੧੨੫ ਤੱਕ ਵੇਖੋ	੧੧੭੦੦੦੦੦
੮	**(ੳ-੫) ਖਰਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਾਹਪੁਰ (ਅੰਬਾਲਾ)**	
	ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ "ੳ-੫" ਦੇ	
	ਪੰਨਾ ਨੰ: ੧੩੦ ਤੋਂ ੧੩੨ ਤੱਕ ਵੇਖੋ	੦
	ਜੋੜ ਖਰਚ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸਾਂ	੮੧੨੦੦੦੦੦
੯	**(ੳ-੬) ਖਰਚ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ ਠੱਠਾ।**	
	ਨੋਟ:- ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ "ੳ-੬" ਦੇ	
	ਪੰਨਾ ਨੰ: ੧੩੫ ਤੋਂ ੧੩੭ ਤੱਕ ਵੇਖੋ	੧੦੦੦੦੦੦੦
੧੦	**(ਬਜਟ ਭਾਗ-ਅ) ਖਰਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ**	
	ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਖਰਚ	੧੭੦੦੦੦੦੦੦
	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖਰਚ	੯੩੦੦੦੦੦੦੦
	"ਜੋੜ ਦਾ ਖਰਚ" ਨੋਟ:-ਇਸ ਦਾ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ਅ"" ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ"	੧੧੦੦੦੦੦੦੦੦
	ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸਾਂ ਦੇ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੦
	"ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ" (ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ	
	ਰਿਜਵਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ)"	੨੮੦੦੧੧੩੯੫
੧੧	**(ਬਜਟ ਭਾਗ-ੲ) ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫**	
੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੨੭੧੮੬੭੦੦੦੦
੨	ਖਰਚ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੭੩੩੩੧੬੦੦੦
੩	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੪੫੯੧੩੨੦੦੦
੪	ਖਰਚ ਲੰਗਰ	੧੦੭੫੫੭੦੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੦੩੪੩੯੦੦੦
੬	ਬਿਜਲੀ,ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਜਨਰੇਟਰ	੩੬੧੪੩੫੦੦੦
੭	ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	੯੫੪੬੭੦੦੦
੮	ਜਿਊਟ ਮੈਟ ਪਾਇਦਾਨ ਆਦਿ	੨੪੧੯੫੦੦੦

੯	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	੧੨੩੩੮੦੦੦
੧੦	ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੭੪੪੫੨੦੦੦
੧੧	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੫੪੧੧੪੦੦੦
੧੨	ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ	੫੬੪੪੧੦੦੦
੧੩	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੧੭੫੨੪੦੦੦
੧੪	ਖਰਚ ਨਿਵਾਸ	੩੭੨੪੮੦੦੦
੧੫	ਖਰਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੫੫੩੯੦੦੦੦
੧੬	ਤਨਖਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੧੫੭੦੫੦੦੦
੧੭	ਸਹਾਇਤਾ/ਕਰਜ਼ਾ (ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲਈ)	੪੬੯੪੪੦੦੦
੧੮	ਫੁੱਟਕਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚ (ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ, ਮੁਕਦਮੇਂ, ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਸਫਰ ਖਰਚ, ਟੈਲੀਫੋਨ, ਆਡਿਟ ਫੀਸ, ਡਾਕ ਖਰਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚ ਆਦਿ)	੧੦੧੦੭੨੨੧੦
੧੯	ਖਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀਆਂ	੪੪੩੫੦੦੦
੨੦	ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ	੮੧੯੫੭੫੦੦੦
੨੧	ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ	੪੪੯੦੮੫੦੦੦
	"ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ:-"ਨੋਟ:-ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨਾ ਦੀਆਂ ੧ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ੧੬ ਤੱਕ ਦੇ ਮੱਦਾਂ ਦੇ ਖਰਚਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੲ"" ਤੇ ਦੇਖੋ"	੭੩੧੫੫੪੭੨੧੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ੮੫ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਖਰਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

੨੨	"(੧) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ (ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ) "ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ਅ"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪ ਸੀ: ਨੰ: ੦੨ ਤੇ ਵੇਖੋ।"	੧੨੧੦੦੧੧੩੯੫
੨੩	"(੨) ਦਸਵੰਧ ਫੰਡ (ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ) "ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੧"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੦੪ ਸੀ: ਨੰ: ੦੨ ਤੇ ਵੇਖੋ।"	੮੦੬੬੭੪੨੫੦
੨੪	"(੩) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਐਂਡ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ (ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ "ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੧"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੦੫ ਸੀ:ਨੰ: ੦੩ ਤੇ ਵੇਖੋ।"	੮੦੦੦੦੦੦੦
੨੫	"(੪) ਸਹਾਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ) "ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੧"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੦੫ ਸੀ: ਨੰ: ੦੪ ਤੇ ਵੇਖੋ।"	੮੦੦੦੦੦੦੦
੨੬	"(੫) ਸਿੱਖ ਇਤਹਾਸ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ) "ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੨੨ ਸੀ.ਨੰ. ੦੨ ਤੇ ਵੇਖੋ"	੩੦੧੪੦੦੦੦

੨੭ "(੬) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨""
ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੨੭ ਸੀ.ਨੰ. ੦੨ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੩੭੬੫੦੦੦੦

੨੮ "(੭) ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨""
ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੨ ਸੀ: ਨੰ:੦੨ ਤੇ ਵੇਖੋ" ੩੦੧੪੦੦੦੦

੨੯ "(੮) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨""
ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੩ ਸੀ: ਨੰ: ੦੩ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੧੧੧੯੦੦੦੦

੩੦ "(੯) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨""
ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੦ ਸੀ:ਨੰ: ੦੨ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੧੧੧੯੦੦੦੦

੩੧ "(੧੦) ਸਹਾਇਤਾ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨""
ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੫੧ ਸੀ: ਨੰ: ੦੨ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੧੯੬੩੦੦੦੦

੩੨ "(੧੧) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨""
ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੬੨ ਸੀ:ਨੰ: ੦੨ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੧੯੬੩੦੦੦੦

੩੩ "(੧੨) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨""
ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੫੫ ਦੇ ਸੀ:ਨੰ: ੦੧ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੨੮੦੯੬੦੦੦੦

੩੪ "(੧੩) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੩""
ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੭੫ ਸੀ: ਨੰ: ੦੨ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੪੦੩੩੩੭੧੪੫

੩੫ "(੧੪) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਇਤਾ" (ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੩"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੭੬ ਸੀ: ਨੰ: ੦੨ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੧੭੫੮੦੦੦੦੦

੩੬ "(੧੫) ਸਹਾਇਤਾ ਸਪੋਰਟਸ ਵਿੰਗ ਲਈ:-
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੩""
ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੧੦੦ ਸੀ: ਨੰ: ੦੧ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੧੦੫੦੦੦੦੦

ਜੋੜ ਫੰਡਜ **੩੨੦੪੮੫੨੭੯੦**

ਕੁਲ ਬਜਟ ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ **੧੦੫੨੦੪੦੦੦੦੦**

੧੨ (ਬਜਟ ਭਾਗ-ਸ) ਖਰਚ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ

੧ ਤਨਖਾਹ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ ੯੫% ਗ੍ਰਾਂਟ ਅਧੀਨ	੬੩੨੧੫੯੦੨੫
੨ ਤਨਖਾਹ ਅਨਕਵਰਡ/ ਐਡਹਾਕ ਟੀਚਿੰਗ/ ਨਾਨ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ	੧੪੪੩੦੪੯੩੭੪
੩ ਡਾਕ ਖਰਚ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜੀ, ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ, ਬੱਸ ਖਰਚ, ਮੁਰੰਮਤਾਂ, ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਆਡਿਟ ਫੀਸ, ਲੀਗਲ, ਸਫਰ ਖਰਚ,, ਯੁਥ ਫੈਸਟੀਵਲ ਆਦਿ।	੬੩੪੮੩੬੪੩੫
੪ ਨਵੀਂ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੀ ਉਸਾਰੀ	੬੪੦੯੨੯੧੩
੫ ਫਰਨੀਚਰ ਆਦਿ ਖਰਚ	੯੯੪੩੯੮੦
੬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ/ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਫੰਡ ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ	੯੮੭੭੭੭੫੧
੭ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਫੰਡ	੧੩੨੩੫੧੩੦
੮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਦਫਤਰੀ ਖਰਚ	੧੧੪੦੦੦੦
੯ ਪਿਛਲੀਆਂ ਅਣਦਿੱਤੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ	
੧੦ "(੧) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ ਅਤੇ ਲੀਵ ਇੰਨਕੈਸਮੈਂਟ, (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ):- "ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੩"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੭੭ ਸੀ: ਨੰ: ੦੫ ਤੇ ਵੇਖੋ।"	੧੯੯੨੫੬੯੦
੧੧ "ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ (ਵਿੱਦਿਆ ਫੰਡ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ):- "ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੩"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੭੬ ਸੀ: ਨੰ: ੦੪ ਤੇ ਵੇਖੋ।"	
੧੨ ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ	੩੯੧੯੦੭੦੨
"ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਜੋੜ:- "ਨੋਟ:-ਲੜੀ ਨੰ: ੦੧ ਤੋਂ ੧੩ ਤੱਕ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ਸ"" ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ।"	੨੯੫੫੩੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਕੁਲ ਖਰਚ	੧੩੭੬੪੭੮੦੦੦੦

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੧" (ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	**੮੬੦੦੦੦੦੦**
੧. ਰੁਟੀਨ ਖ਼ਰਚੇ	੪੧੭੫੦੦੦੦੦
੨. ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੮੭੫੦੦੦੦
੩. ਖਰਚ ਸਮੂਹ ਸਬ ਆਫਿਸ	੩੪੨੫੦੦੦੦
੫. ਖਰਚ ਸਹਾਇਤਾ	੨੧੫੦੦੦੦੦੦
੬. ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚ	੧੨੨੫੦੦੦੦੦
੭. ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	੬੨੦੦੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	**੮੬੦੦੦੦੦੦**

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੧" (ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਨਾਮ ਖਾਤਾ	**"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"**
ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-	
੧ ਦਸਵੰਧ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੭ ਤੋਂ	੫੩੨੦੦੦੦੦
੨ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੬੦੦੦੦੦੦੦
੩ ਚੜਤ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ	੨੦੦੦੦
੪ ਆਮਦਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜਟ	੫੦੦੦
੫ ਕਿਰਾਇਆ ਸਟਾਫ ਕੁਆਰਟਰ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨ	੩੭੫੦੦੦
੬ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੧੯੦੦੦੦੦
੭ ਲੀਜਡੀਡ ਜਮੀਨ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ	੨੦੦੦੦੦
੮ ਚੜਤ ਗੋਲਕ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੧੦੦੦੦੦
੯ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਮਟੂੰਗਾ ਮੁੰਮਈ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ	
੧੦ "ਪਲਬੀਸਿਟੀ "(ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਦੀ ਜਮਾਂ ਹੋਈ ਰਕਮ)"	
੧੧ ਫੁੱਟਕਲ ਆਮਦਨ	੧੨੦੦੦੦੦
"ਜੋੜ "(ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੦੮ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)"	੧੧੭੦੦੦੦੦੦
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ ਫੰਡਜ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ ਸਹਾਇਤਾ:-	
੨ (ੳ) "ਦਸਵੰਧ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ:- "ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੨੯ ਸੀ ਨੰ: ੨੩ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੮੦,੬੬,੭੪,੨੫੦/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਫੰਡ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ ਪ੍ਰਤੂੰ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਬਜਟ ਲਈ ੫੮,੩੦,੦੦,੦੦੦/- ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"	੫੮੩੦੦੦੦੦੦
(ਅ) "ਦਸਵੰਧ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਤੋਂ:- "ਨੋਟ:- ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਅੱਠ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਫੰਡ।"	
੩ (ੳ) "ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਇਤਾ:- "ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੨੮ ਸੀ: ਨੰ: ੨੪ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੮੦੦੦੦੦੦੦
(ਅ) "ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ ਸਹਾਇਤਾ (ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਤੋਂ):-	

"ਨੋਟ:- ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਅੱਠ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਫੰਡ।"

੪	(ੳ) "ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ) ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਇਤਾ:- "ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੦ ਸੀ:ਨੰ: ੨੫ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੮੦੦੦੦੦੦੦
	(ਅ) "ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ)ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ ਸਹਾਇਤਾ (ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਤੋਂ):- "ਨੋਟ:- ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਅੱਠ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਫੰਡ।"	
੫	ਕਰਜਾ ਵਾਪਸੀ/ਵਸੂਲੀ ਸੰਬੰਧਤ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੋਂ	
	ਜੋੜ	**੭੪੩੦੦੦੦੦੦**
	ਜੋੜ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	**੮੬੦੦੦੦੦੦੦**

ਭਾਗ ਖਰਚ

(੧) ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਜਨਰਲ ਵਿਭਾਗ (ਕਲਰਕ ਅਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰ)	੨੩੦੦੦੦੦੦੦
੨	ਤਨਖਾਹ ਇੰਸਪੈਕਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ (ਦਫਾ ੮੫ ਅਤੇ ੮੭)	੭੭੦੦੦੦੦੦
੩	ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ	੩੪੫੦੦੦੦੦
੪	ਖਰਚ ਮੁਕੱਦਮੇਂ (ਪੰਥਕ ਮੁਕੱਦਮਾਤ ਸਮੇਤ ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨ)	੧੮੦੦੦੦੦੦
੫	ਸਫਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੬੫੦੦੦੦੦
੬	ਸਫਰ ਖ਼ਰਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੯੦੦੦੦੦੦
੭	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ (ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟਲ)	੮੨੦੦੦੦੦
੮	ਬੀਮਾ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ (ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟਲ)	੫੦੦੦੦੦੦
੯	ਬੀਮਾ ਸਾਬਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ (ਮੈਡੀਕਲ ਬੀਮਾ)	੨੦੦੦੦੦੦
੧੦	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੇਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਤੇ ਬੀਮਾ ਆਦਿ)	੫੦੦੦੦੦੦
੧੧	ਖਰਚ ਪਬਲੀਸਿਟੀ (ਇਸਤਿਹਾਰਬਾਜੀ)	੪੦੦੦੦੦੦
੧੨	ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜਟ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੩	ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਫ਼ਤਰ (ਬਿੱਲ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਫੁੱਟਕਲ ਖਰਚ)	੨੮੦੦੦੦੦
੧੪	ਵਰਦੀਆਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ (ਸੇਵਾਦਾਰ, ਹੈਲਪਰ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਆਦਿ)	੧੦੦੦੦੦੦
੧੫	ਵੱਟਾ ਖਾਤਾ ਘਸਾਈ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦੦
੧੬	ਖ਼ਰਚ ਜਨਰਲ ਸਮਾਗਮ	੨੦੦੦੦੦
੧੭	ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ	੨੦੦੦੦੦
੧੮	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਦਫਤਰ	੧੦੦੦੦੦੦

੧੯	ਦਰੀਆਂ ਅਤੇ ਗਲੀਚੇ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ	੨੦੦੦੦੦
੨੦	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੨੦੦੦੦੦
੨੧	ਇੰਟਰਨਲ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦੦
੨੨	ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਛਪਾਈ	੨੦੦੦੦੦
੨੩	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੬੦੦੦੦੦
੨੪	ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ (ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ, ਦਫਰਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਸਟਾਫ ਕੁਆਰਟਰ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਦਿ)	੧੦੦੦੦੦੦
੨੫	ਫੁੱਟਕਲ ਖਰਚ ਆਦਿ	੮੦੦੦੦੦
੨੬	ਟੈਲੀਫੂਨ ਇੰਟਰਨਲ	੧੦੦੦੦੦
੨੭	ਟੈਲੀਫੋਨ ਦਫਤਰ	੧੦੦੦੦੦
੨੮	ਮਹਿਮਾਨ ਨਿਵਾਜੀ (ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ)	੫੦੦੦੦੦
੨੯	ਇਨਾਮ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੫੦੦੦੦੦
੩੦	ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੈਸ਼ ਅਤੇ ਮਸੀਨਰੀ	੧੦੦੦੦੦
੩੧	ਖਰਚ ਜਮੀਨਾਂ (ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੁੱਟਕਲ ਖਰਚ ਆਦਿ)	੫੦੦੦੦੦
੩੨	ਖਰਚ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵਿਭਾਗ (ਆਈ. ਟੀ. ਵਿੰਗ)	੨੦੦੦੦੦੦
੩੩	ਖਰਚ ਕੰਪਿਊਟਰ	੪੦੦੦੦੦
੩੪	ਖਰਚ ਇੰਟਰਨੈੱਟ	੧੫੦੦੦੦੦
੩੫	ਸੁੰਦਰੀਕਰਨ ਪਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਫੁੱਲ ਬੂਟੇ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
੩੬	ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ	੧੦੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	**੪੧੭੫੦੦੦੦੦**
੩੬	(੨) ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।	
	੧ ਤਨਖਾਹ ਗੁਰਦੁਅਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੫੦੦੦੦੦੦
	੨ ਮਹਿਮਾਨ ਨਿਵਾਜੀ (ਐਟਰਟੇਨਮੈਂਟ) ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੪੦੦੦੦੦
	੩ ਫੱਟਕਲ ਖਰਚ (ਮੁਰੰਮਤ, ਸੁੰਦਰੀਕਰਨ ਪਾਰਕਾਂ, ਸਫਰ ਖਰਚ ਆਦਿ) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੩੦੦੦੦੦
	੪ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੨੦੦੦੦੦੦
	੫ ਰੈਨੋਵੇਸ਼ਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।	੧੦੦੦੦੦੦
	੬ ਗਰਾਊਂਡ ਰੈਂਟ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੫੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਰੋਟੀਨ ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੮੭੫੦੦੦੦
੩੭	(੩) ਖਰਚ ਸਮੂਹ ਸਬ ਆਫਿਸ	
	੧ ਤਨਖਾਹ ਸਬ ਆਫਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੧੮੦੦੦੦੦੦

੨ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਸਬ ਆਫਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੫੦੦੦੦੦
੩ ਮਹਿਮਾਨ ਨਿਵਾਜੀ (ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ) ਖਰਚ ਸਬ ਆਫਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੪੫੦੦੦੦
੪ ਬਿੱਲ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੂਨ ਸਬ ਆਫਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੫੫੦੦੦੦
੫ ਫੁੱਟਕਲ (ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਪਾਰਕਾਂ, ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਆਦਿ) ਸਬ ਆਫਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੫੦੦੦੦੦
੬ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਬ ਆਫਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੨੦੦੦੦੦
੭ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਸਬ ਆਫਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੫੦੦੦੦
੮ ਤਨਖਾਹ ਸਬ ਆਫਿਸ ਦੁਆਬਾ ਜੋਨ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ।)	੬੦੦੦੦੦੦
੯ ਤਨਖਾਹ ਸਬ ਆਫਿਸ ਮਾਲਵਾ ਜੋਨ (ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ)	੮੦੦੦੦੦੦
੧੦ ਤਨਖਾਹ ਆਫਿਸ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ, (ਹਰਿਆਣਾ)	
੧੧ ਖਰਚ ਸਮੇਤ ਤਨਖਾਹ ਸਬ ਆਫਿਸ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ, (ਹਰਿਆਣਾ)	
੧੨ ਕਾਰ ਖਰਚ ਆਫਿਸ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ, (ਹਰਿਆਣਾ)	
੧੩ ਮਹਿਮਾਨ ਨਿਵਾਜੀ (ਐਟਰਟੇਨਮੈਂਟ) ਖਰਚ ਆਫਿਸ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ, (ਹਰਿਆਣਾ)	
੧੪ ਫੁੱਟਕਲ (ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਸਫਰ ਖਰਚ, ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਆਦਿ ਸਬ ਆਫਿਸ, ਕੁਰਕਸ਼ੇਤਰ (ਹਰਿਆਣਾ)	
ਜੋੜ ਰੋਟੀਨ ਖਰਚ ਸਬ ਆਫਿਸ	੩੪੨੫੦੦੦੦

੩੮ (੫) ਸਹਾਇਤਾ

੧ ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਐਂਡ ਰੀਸਰਚ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ (ਹਰਿਆਣਾ)	੮੦੦੦੦੦੦੦
੨ ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	੮੦੦੦੦੦੦੦
੩ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਆਦਿ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ	੫੦੦੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਗਰੀਬ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ	੫੦੦੦੦੦੦
੫ ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਇੰਜਨੀਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ ਕਾਲਜ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	
੭ ਸਹਾਇਤਾ ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ। (ਡਿਜੀਟਲ ਪਿੰਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਲਈ)	
੮ ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ। (ਡਿਜੀਟਲ ਕੰਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਲਈ)	
੯ ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਾਹਪੁਰ, (ਅੰਬਾਲਾ)	
ਜੋੜ ਸਹਾਇਤਾ	੨੧੫੦੦੦੦੦੦

੪੦ (੬) ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ

੧ ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ	੧੦੦੦੦੦੦੦੦
੨ ਨਵੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ	੭੦੦੦੦੦੦
੩ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦਫਤਰ	੫੦੦੦੦੦
੪ ਸਮਾਨ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਦਫਤਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ	੨੨੦੦੦੦੦
੫ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ ਕੈਮਰੇ	੪੦੦੦੦੦

	੬ ਨਵੇਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਕੰਪਿਊਟਰ	੧੦੦੦੦੦੦
	੭ ਖਰਚ ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ	੪੫੦੦੦੦੦
	੮ ਨਵਾਂ ਬਿਜਲੀ ਪੈਨਲ	
	੯ ਸਮਾਨ ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਬ ਆਫਿਸ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੪੦੦੦੦੦
	੧੦ ਸਮਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੫੦੦੦੦੦
	੧੧ ਸਮਾਨ ਸਬ ਆਫਿਸ ਹਰਿਆਣਾ	
	੧੨ ਸੋਲਰ ਸਿਸਟਮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੩੦੦੦੦੦੦
	੧੩ ਨਵਾਂ ਸ਼ੈਡ ਸਬ ਆਫਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੩੦੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ	**੧੨੨੫੦੦੦੦੦**
੪੧	ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	੬੨੦੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ	੬੨੦੦੦੦੦੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ ਖਰਚ (ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ, ਸਬ ਆਫਿਸ, ਕਰਜਾ, ਸਹਾਇਤਾ, ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ ਅਤੇ ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ)	੮੬੦੦੦੦੦੦੦

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੧" (ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਖਰਚ ਇੰਟਰਨੈਟ	੭੦੦੦੦੦	ਫਾਇਰਵਾਲ ਡਵਾਇਸ, ਨਵਾਂ ਸਰਵਰ ਅਤੇ ਨੈਟਵਰਕਿੰਗ ਲਈ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।
੨	ਪਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਸਬ ਆਫਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੨੦੦੦੦	ਪਹਿਲਾਂ ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੩	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੫੦੦੦੦੦	ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਵਿਖੇ ਨਿਸਚੈ ਅਕੈਡਮੀ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵੱਧ ਖਪਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੪	ਤਨਖਾਹ ਸਬ ਆਫਿਸ ਮਾਲਵਾ ਜੋਨ (ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ)	੪੦੦੦੦੦	ਸਟਾਫ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ।
੫	ਸੁੰਦਰੀਕਰਨ ਪਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਫੁੱਲ ਬੂਟੇ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦	ਪਹਿਲਾਂ ਬਜਟ ਪੌਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਮੱਧ ਬਨਾਉਣ ਕਰਕੇ।
੬	ਨਵਾਂ ਬਿਜਲੀ ਪੈਨਲ	੨੮੦੦੦੦	ਪਹਿਲਾਂ ਬਜਟ ਪੌਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ। ਦਫਤਰ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਨਵਾਂ ਬਿਜਲੀ ਪੈਨਲ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।
੭	ਸਹਾਇਤਾ ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ। (ਡਿਜੀਟਲ ਪਿੰਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਲਈ)	੪੩੦੦੦੦੦	ਪਹਿਲਾਂ ਬਜਟ ਪੌਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੬੫੫ ਮਿਤੀ ੦੮-੦੭-੨੦੨੪ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਂ ਫੋਲਡਿੰਗ ਅਤੇ ਕਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।
੮	ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਇੰਜਨੀਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	੬੦੦੦੦੦੦੦	ਪਹਿਲਾਂ ਬਜਟ ਪੌਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ। ਅੰਤ੍ਰਿਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੧੫ ਮਿਤੀ ੨੯-੦੩-੨੦੨੪ ਅਨੁਸਾਰ ਤਨਖਾਹਾਂ

ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਕਰਕੇ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੧" (ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਸਫਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੨੯੨੭੯੨	ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਵੱਧਣ ਅਤੇ ਜਿਆਦਾ ਸਟਾਫ ਦੇ ਬਾਹਰ ਡਿਊਟੀ ਜਾਣ ਕਰਕੇ।
੨	ਵਰਦੀਆਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ (ਸੇਵਾਦਾਰ, ਹੈਲਪਰ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਆਦਿ)	੩੨੯੯੭	ਕਿਸ਼ਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਸਮੇਂ ਸਿੰਘੂ ਅਤੇ ਟਿਕਰੀ ਬਾਰਡਰ ਉਪਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਲੰਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਉਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਲੋਗੋ ਵਾਲੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਖਰਚ ਦੀ ਅਡਜੈਸਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।
੩	ਫੁੱਟਕਲ ਖਰਚ ਆਦਿ	੭੩੨੦੨	ਬਜਟ ਪ੍ਰੌਵੀਜਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੪	ਸੁੰਦਰੀਕਰਨ ਪਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਫੁੱਲ ਬੂਟੇ ਆਦਿ	੮੦੦੦	ਪਹਿਲਾਂ ਬਜਟ ਪੌਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਮੱਧ ਬਨਾਉਣ ਕਰਕੇ।
੫	ਮਹਿਮਾਨ ਨਿਵਾਜੀ (ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ) ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੧੧੫੪੩੨	ਦੁੱਧ ਦਾ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ।
੬	ਮਹਿਮਾਨ ਨਿਵਾਜੀ (ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ) ਖਰਚ ਸਬ ਆਫਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੨੫੨੪੧	ਦੁੱਧ ਦਾ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ।
੭	ਫੁੱਟਕਲ (ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਪਾਰਕਾਂ, ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਆਦਿ) ਸਬ-ਆਫਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੨੫੯੫	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ ਹੈ
੮	ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	੭੬੦੭੬੯੬੭	ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਕਰਜੇ ਸਬੰਧੀ ਇੰਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚੋਂ ਐਫ.ਡੀ.ਆਰ. ਉਪਰ ਲਏ ਓਵਰਡਰਾਫਟ ਦੀ ਬਾਕੀ ਬਚਦੀ ਰਕਮ ਐਫ.ਡੀ.ਆਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ।
੯	ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ ਕਾਲਜ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	੧੦੦੦੦੦੦੦	ਪਹਿਲਾਂ ਬਜਟ ਪੌਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ। ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੧੯੫ ਮਿਤੀ ੦੭-੦੩-੨੦੨੪ ਰਾਹੀਂ ਹੋਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਕਰਕੇ।
੧੦	ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦਫਤਰ	੨੬੧੨੫	ਪਹਿਲਾਂ ਬਜਟ ਪੌਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਮੱਧ ਬਨਾਉਣ ਕਰਕੇ।

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੨" (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੬੫੩੬੦੦੦੦੦
੧. ਰੁਟੀਨ ਖ਼ਰਚੇ	੪੭੭੧੪੭੦੦੦
੨. ਖਰਚ ਕਰਜਾ (ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਨੂੰ)	੦
੩. ਖਰਚ ਸਹਾਇਤਾ	੭੯੭੨੩੦੦੦

੪. ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚ	੬੦੩੦੦੦੦
੫. ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ	੯੦੭੦੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	-
ਕੁਲ ਬਜਟ	**੬੫੩੬੦੦੦੦੦**

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ,ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ॥

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੨" (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ **"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"**

੧. ਸਿੱਖ ਇਤਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	(੧) ਸਿੱਖ ਇਤਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	
	੧ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੧੦੦੦੦੦੦੦
	੨ ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ	੧੦੦੦੦੦੦
	"ਜੋੜ" (ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੦੯ ਸੀ.ਨੰ. ੨ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)"	੧੧੦੦੦੦੦੦
੨	ੳ "ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ :- "ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੦ ਸੀ:ਨੰ: ੨੬ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੩,੦੧,੪੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਾਲ ੨,੬੭,੦੦,੦੦੦/- ਰੁਪਏ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"	੨੬੭੦੦੦੦੦
	ਅ "ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ ਦੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ (ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ) ਤੋਂ:- "ਨੋਟ:- ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਅੱਠ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਫੰਡ।"	
	ਜੋੜ	੩੭੭੦੦੦੦੦
	ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੩੭੭੦੦੦੦੦**

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੨੭੦੦੦੦੦
੨	ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ	੧੩੭੦੦੦੦
੩	ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੪੫੦੦੦੦੦
੪	ਛਪਾਈ ਪੁਸਤਕਾਂ	੨੦੦੦੦੦
੫	ਅਖਬਾਰਾਂ,ਅਤੇ ਰਸਾਲੇ	੧੫੦੦੦੦

੬	ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਖੋਜ, ਲਿਖਾਈ, ਛਪਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੁਰਾਤਨ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦
੭	ਸਫਰ ਖਰਚ, ਫੁਟਕਲ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤਾਨਾ	੧੮੦੦੦੦
੮	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩੬੦੦੦੦
੯	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੨੦੦੦੦੦
੧੦	ਟੈਲੀਫੂਨ	੧੦੦੦੦
੧੧	ਕਾਰ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	**੧੯੮੯੦੦੦੦**
੧੩	**ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ**	
	ੳ ਸਮਾਨ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਏ.ਸੀ. ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦
	ਅ ਕੰਪਿਊਟਰ, ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ ਕੈਮਰੇ, ਆਦਿ	੨੧੦੦੦੦
	ੲ ਸਿੱਖ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ	੨੦੦੦੦੦
	ਸ ਦਫ਼ਤਰ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਤੇ ਸੀਲਿੰਗ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ	੮੧੦੦੦੦
	ਹ ਰਿਜਰਵ ਫੰਡ	੧੭੦੦੦੦੦੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ	੩੭੭੦੦੦੦੦
	ਬਚਤ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੩੭੭੦੦੦੦੦

੨. ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-

	੧ ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਅਤੇ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੧੯੧੦੦੦੦੦
	੨ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੨੦੦੦੦੦੦੦
	੩ ਗੱਡੀ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ (ਡੀਜਲ ਆਦਿ ਲਈ)	੮੦੦੦੦੦
	੪ ਜਿਲਦਬੰਦੀ	੫੦੦੦੦
	੫ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ	
	੬ ਚੜਤ ਗੋਲਕ (ਪ੍ਰੇਮ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ)	੫੦੦੦੦
	੭ ਫੁੱਟਕਲ ਆਮਦਨ	
੧	"ਜੋੜ "ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੦੯ ਸੀ.ਨੰ. ੩ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)"	੩੯੦੦੦੦੦੦
੨	"ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ :- "ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੦ ਸੀ: ਨੰ: ੨੭ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੩,੭੬,੫੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਾਲ ੩,੫੦,੦੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ	

	ਰੀਜਰਵ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"	੩੫੦੦੦੦੦੦
੩	"ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ (ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ) ਤੋਂ:-"ਨੋਟ:- ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਅੱਠ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਫੰਡ।"	
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੭੪੦੦੦੦੦੦
	ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੭੪੦੦੦੦੦੦
	ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	
੧	ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੮੯੦੦੦੦੦
੨	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੧੦੦੦੦੦੦
੩	ਤਨਖਾਹ ਜਿਲਦਬੰਦੀ ਵਿਭਾਗ	੫੦੦੦੦੦੦
੪	ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ	੧੪੮੦੦੦੦
੫	"ਛਪਾਈ ਤੇ ਕਾਗਜ "(ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ)"	੧੩੦੦੦੦੦੦
੬	ਜਿਲਦਬੰਦੀ ਖਰਚ	੩੫੦੦੦੦੦
੭	ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚਾਰ ਭੇਟਾ	੫੦੦੦੦੦
੮	ਖਰਚ ਗੱਡੀ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ (ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਤੇਲ ਆਦਿ)	੧੫੦੦੦੦੦
੯	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੩੦੦੦੦੦
੧੦	ਫੁੱਟਕਲ	੪੦੦੦੦੦
੧੧	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੨	ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ (ਜਿਲਦਬੰਦੀ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ)	੬੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	੪੭੧੮੦੦੦੦
੧੬	**ਸਹਾਇਤਾ**	
	੧ ਜੋੜ ਸਹਾਇਤਾ	੦
੧੭	**ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ**	
	੧ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	੫੦੦੦੦੦੦
	੨ ਸਮਾਨ	੨੨੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ	੫੨੨੦੦੦੦
	੩ ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ	੨੧੬੦੦੦੦੦
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੭੪੦੦੦੦੦੦
	ਬਚਤ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੭੪੦੦੦੦੦੦

੩. ਧਰਮ ਅਰਥ ਤੇ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੩	ਧਰਮ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-	
	੧ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੧੩੦੦੦੦੦੦
	੨ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ (ਫੁੱਟਕਲ ਆਮਦਨ)	੧੨੦੦੦੦੦੦
	"ਜੋੜ "ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੦ ਸੀ.ਨੰ. ੦੪ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)"	੨੫੦੦੦੦੦੦
੨	"ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :- "ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੦ ਸੀ:ਨੰ: ੨੮ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੩,੦੧,੪੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਾਲ ੨੬੦੦੦੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"	੨੬੦੦੦੦੦੦
	"ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ (ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ) ਤੋਂ:- "ਨੋਟ:- ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਅੱਠ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਫੰਡ।"	
੩	"ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :- "ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੧ ਸੀ: ਨੰ: ੨੯ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੧,੧੧,੯੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਾਲ ੧,੦੦,੦੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"	੧੦੦੦੦੦੦੦
	"ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ (ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ) ਤੋਂ:- "ਨੋਟ:- ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਅੱਠ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਫੰਡ।"	
	ਜੋੜ	੩੬੦੦੦੦੦੦
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੬੧੦੦੦੦੦੦
	ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੬੧੦੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਅਕਾਊਂਟ ਬ੍ਰਾਂਚ (ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ)	
	ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ (ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ)	੧੨੦੦੦੦੦
੨	ਸਫਰ ਖ਼ਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੩	ਫੁੱਟਕਲ	੧੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	੧੪੦੦੦੦੦
	ਸਹਾਇਤਾ	

੪	ਧਰਮ ਅਰਥ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੩੨੦੦੦੦੦੦
੫	ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੭੬੦੦੦੦੦
੬	ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ	੫੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਸਹਾਇਤਾ	੪੦੧੦੦੦੦੦
੭	**ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ**	੧੯੫੦੦੦੦੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ	੬੧੦੦੦੦੦੦
	ਬੱਚਤ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੬੧੦੦੦੦੦੦

੪. ਜਨਰਲ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੪	ਜਨਰਲ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-	
	੧ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੇ ਫੁੱਟਕਲ ਆਮਦਨ	੫੨੦੦੦੦
	੨ ਜਮੀਨ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਖੁਰਦ	
	ਜੋੜ (ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੦ ਸੀ.ਨੰ. ੦੫ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)	੫੨੦੦੦੦
	ਜੋੜ	੫੨੦੦੦੦
	ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੫੨੦੦੦੦**

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧	ਜ਼ਮੀਨ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਤੇ ਮਾੜੇ ਖੁਰਦ	੫੨੦੦੦੦
	ਜੋੜ	੫੨੦੦੦੦
	ਬਚਤ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੫੨੦੦੦੦

੫. ਦਸਤਕਾਰੀ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੫	**ਦਸਤਕਾਰੀ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-**	
	੧ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੧੦੦੦
	ਜੋੜ (ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੧ ਸੀ.ਨੰ. ੦੬ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)	੧੦੦੦
	ਜੋੜ	੧੦੦੦
	ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੧੦੦੦**

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧	ਕਿਰਾਇਆ ਇਮਾਰਤ, ਘਸਾਈ, ਬਿਲ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਫੁਟਕਲ	੧੦੦੦
	ਜੋੜ	੧੦੦੦

	ਬਚਤ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੧੦੦੦

੬. ਯਾਤਰਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੬	**ਯਾਤਰਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-**	
	੧ ਆਮਦਨ ਵੀਜਾ ਫੀਸ ਤੋਂ	੧੩੭੦੦੦੦
	੨ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੨੩੦੦੦੦
	ਜੋੜ (ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੧ ਸੀ. ਨੰ. ੦੭ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)	੧੬੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ	੧੬੦੦੦੦੦
	ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੧੬੦੦੦੦੦**

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੨	੧ ਖਰਚ ਵੀਜਾ ਫੀਸ	੮੦੦੦੦੦
੩	੨ ਸਫਰ ਖਰਚ, ਅਤੇ ਫੁੱਟਕਲ ਆਦਿ	੮੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ	੧੬੦੦੦੦੦
	ਬਚਤ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੧੬੦੦੦੦੦

੭. ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ
ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੭	ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-	
੧	੧ "ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ""	੨੨੦੦੦੦੦੦
	"ਜੋੜ"(ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੧ ਸੀ. ਨੰ. ੦੮ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)"	੨੨੦੦੦੦੦੦
੨	"ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :- "ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੧ ਸੀ: ਨੰ: ੩੦ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੧,੧੧,੯੦,੦੦੦/--ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਾਲ ੧,੦੦,੦੦,੦੦੦ /-ਰੁਪਏ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"	੧੦੦੦੦੦੦੦
	"ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ (ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ) ਤੋਂ:- "ਨੋਟ:- ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਅੱਠ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਫੰਡ।"	
	ਜੋੜ	੩੨੦੦੦੦੦੦
	ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੩੨੦੦੦੦੦੦**

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	
੨	ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ	
	ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੩੯00000
੩	ਭਾਈਚਾਰਕ ਭਲਾਈ ਲੈਬ (ਲੈਬੋਰਟਰੀ)	੩000000
੪	ਭਾਈਚਾਰਕ ਭਲਾਈ ਦਵਾਖਾਨਾ	੩000000
੫	ਪੰਥਕ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਤੇ ਸੰਤਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ	੬੫0000
੬	ਸਫਰ ਖਰਚ ਤੇ ਫੁੱਟਕਲ	੫0000
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	੧0੫00000
	ਸਹਾਇਤਾ	
੭	ਸਹਾਇਤਾ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਕਮਜੋਰ ਵਰਗਾਂ ਲਈ	੭੧00000
	ਜੋੜ ਸਹਾਇਤਾ	੭੧00000
੮	ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ	੧੪੪00000
	ਕੁਲ ਜੋੜ	੩੨000000
	ਬਚਤ	0
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੩੨000000**

੮. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਨਰਲ (ਸਸਪੈਂਸ)

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੮	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਨਰਲ (ਸਸਪੈਸ) ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-	
	੧ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੬000
	ਜੋੜ (ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੨ ਸੀ. ਨੰ. 0੯ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)	੬000
	ਜੋੜ	੬000
	ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	0
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੬000**

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧	ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਡੇਹਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਾਹੌਰ	੬000
	ਜੋੜ	੬000
	ਬਚਤ	0
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੬000

੯. ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੌਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੯ ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੌਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-

	੧ ਆਮਦਨ (ਵਿਹਲੇ ਹੋਏ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਪਾਸੋਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕੱਟਿਆ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ)	੫੦੦੦੦
	੨ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੧੮੯੬੦੦੦
੧	ਜੋੜ (ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੨ ਸੀ. ਨੰ. ੧੦ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)	੧੯੪੬੦੦੦
	ਜੋੜ	੧੯੪੬੦੦੦
	ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੧੯੪੬੦੦੦
	ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	
੧	ਸਹਾਇਤਾ (ਬੀਮਾਰ ਅਤੇ ਜਖਮੀ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਲਈ)	੧੯੪੬੦੦੦
	ਜੋੜ	੧੯੪੬੦੦੦
	ਬਚਤ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੧੯੪੬੦੦੦**

੧੦. ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਨਚੰਦਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

	ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧੦	**ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਨਚੰਦਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-**	
	੧ ਸੂਦ, ਸਹਾਇਤਾ,ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ	੧੦੦੦੦
	ਜੋੜ (ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੨ ਸੀ. ਨੰ. ੧੧ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)	੧੦੦੦੦
	ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	
੧	ਗੁਰਪੁਰਬ ਸਮੇਂ ਟਰੈਕਟ, ਪੂੰਜੀ, ਬਚਤ ਤੇ ਜੋੜ	੧੦੦੦੦

੧੧. ਬਾਬਾ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

	ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧੧	**ਬਾਬਾ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-**	
	੧ ਸੂਦ, ਸਹਾਇਤਾ,ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ	੬੦੦੦੦
	ਜੋੜ (ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੩ ਸੀ. ਨੰ. ੧੨ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)	੬੦੦੦੦
	ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	
੧	ਵਜ਼ੀਫਾ (੧) ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਬਚਤ ਤੇ ਜੋੜ	੬੦੦੦੦

੧੨. ਸ੍ਰ: ਜੈ ਸਿੰਘ ਖੋਸਲਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

	ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧੨	ਸ੍ਰ: ਜੈ ਸਿੰਘ ਖੋਸਲਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-	
	੧ ਸੂਦ, ਸਹਾਇਤਾ,ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ	੧੦੦੦
	ਜੋੜ (ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੩ ਸੀ. ਨੰ. ੧੩ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)	੧੦੦੦
	ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	

੧	ਵਜ਼ੀਫਾ (੧) ਬਚਤ ਤੇ ਜੋੜ	੧੦੦੦

੧੩. ਸ੍ਰ: ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਲੂਆ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧੩	ਸ੍ਰ: ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਲੂਆ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-	
	੧ ਸੂਦ, ਸਹਾਇਤਾ,ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ	੧੦੦੦੦
੧	ਜੋੜ (ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੩ ਸੀ. ਨੰ. ੧੪ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)	੧੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧	ਜੀਵਨ ਸ੍ਰ: ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲੂਆ ਬਚਤ ਤੇ ਜੋੜ	੧੦੦੦੦

੧੪. ਗਿਆਨੀ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧੪	ਗਿਆਨੀ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-	
	੧ ਸੂਦ, ਸਹਾਇਤਾ,ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ	੧੦੦੦
੧	ਜੋੜ (ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੪ ਸੀ. ਨੰ. ੧੫ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)	੧੦੦੦
	ਜੋੜ	੧੦੦੦
	ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੧੦੦੦**

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧	ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੀਬੀ ਵੀਰੋ ਜੀ ਝਬਾਲ ਤੇ ਜੋੜ	੧੦੦੦
	ਜੋੜ	੧੦੦੦
	ਬਚਤ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੧੦੦੦**

੧੫. ਮਾਈ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕੌਰ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧੫ ਮਾਈ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕੌਰ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:-

	੧ ਸੂਦ, ਸਹਾਇਤਾ,ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ	੫੦੦੦
੧	ਜੋੜ (ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੪ ਸੀ. ਨੰ. ੧੬ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)	੫੦੦੦

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧	ਬਚਤ ਤੇ ਜੋੜ	੫੦੦੦

੧੬. ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਸ੍ਰ: ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਹਰਚਰਨ ਕੌਰ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧੬ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਸ੍ਰ: ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਹਰਚਰਨ ਕੌਰ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:-

	੧ ਸੂਦ, ਸਹਾਇਤਾ,ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ	੩੦੦੦੦
੧	ਜੋੜ (ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੪ ਸੀ. ਨੰ. ੧੭ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)	੩੦੦੦੦
	ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	
੧	ਵਜ਼ੀਫਾ (੧) ਤੇ ਜੋੜ	੩੦੦੦੦

੧੭. ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਮਾਸਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ ਫਲਾਇੰਗ ਸੁਕਐਡ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧੭ ਸਵ: ਮਾਸਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ ਫਲਾਇੰਗ ਸੁਕਐਡ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਆਮਦਨ:-

	੧ ਸੂਦ, ਸਹਾਇਤਾ,ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ	੧੦੦੦੦
੧	ਜੋੜ (ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੫ ਸੀ. ਨੰ. ੧੮ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)	੧੦੦੦੦
	ਜੋੜ	੧੦੦੦੦
	ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੧੦੦੦੦
	ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	
੧	ਸਹਾਇਤਾ ਗਰੀਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ	੧੦੦੦੦
	ਜੋੜ	੧੦੦੦੦
	ਬਚਤ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੧੦੦੦੦**

੧੮. ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧੮ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-

	੧ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੮੦੦੦੦੦੦
	੨ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਵਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੫੦੦੦੦
	੩ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੫੦੦੦੦
੧	ਜੋੜ (ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੫ ਸੀ. ਨੰ. ੧੯ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)	੮੧੦੦੦੦੦
੨	(ੳ) "ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ ਲਈ ਵਸੂਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :- "ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੧ ਸੀ: ਨੰ: ੩੧ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੧,੯੬,੩੦,੦੦੦/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਾਲ ੧,੫੦,੦੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"	੧੫੦੦੦੦੦੦
	(ਅ) "ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ ਲਈ ਵਸੂਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ (ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ) "ਨੋਟ:- ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਅੱਠ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਫੰਡ।"	

੩	ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਦਫਾ-੮੭ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਾਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	
	ਜੋੜ	੨੩੧੦੦੦੦੦
	ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੨੩੧੦੦੦੦੦
	ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	
੧	ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੨੮੦੦੦੦੦
੨	ਸਫਰ ਖਰਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੁੱਕਲ ਖਰਚੇ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	੨੯੦੦੦੦੦
	ਸ਼ਹਾਇਤਾ	
੪	ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ	੧੫੦੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਸਹਾਇਤਾ	੧੫੦੦੦੦੦੦
੫	ਕਰਜਾ	
	ਕਰਜਾ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਨੂੰ (ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ)	
	ਕਰਜਾ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਨੂੰ (ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ)	
	ਜੋੜ ਕਰਜਾ	੦
	ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ	੫੨੦੦੦੦੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ	੨੩੧੦੦੦੦੦
	ਬਚਤ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੨੩੧੦੦੦੦੦

੧੯. ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਫੰਡ

(ਰੀਟਾਇਰਮੈਂਟ ਉਪ੍ਰੰਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸੇਵਾ ਫਲ)

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧੯	ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-	
	੧ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੨੧੦੦੦੦੦੦
	੨ ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਫੰਡ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਫਾ ੮੭ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪਾਸੋਂ	੩੮੦੦੦੦
	"ਜੋੜ "(ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੫ ਸੀ. ਨੰ. ੨੦ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)"	੨੧੩੮੦੦੦੦
	੧ "ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਫੰਡ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :-	
	"ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੧ ਸੀ: ਨੰ: ੩੩ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।	
	"ਨੋਟ:-ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੨੮,੦੯,੬੦,੦੦੦ /- ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ,	
	ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਾਲ ੨੬,੮੦,੦੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ	
	ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"	੨੬੮੦੦੦੦੦੦
	੨ "ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਫੰਡ ਲਈ ਵਸੂਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫	

(ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ) ਤੋਂ:-"ਨੋਟ:- ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਅੱਠ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਫੰਡ।"

੩ "ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :- "ਨੋਟ:- ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਗ 'ੳ-੧' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੦੭ ਸੀ: ਨੰ ੦੩ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।""	੩੪੫੦੦੦੦੦
੪ "ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :- "ਨੋਟ:- ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਗ 'ਅ' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੦੭ ਸੀ: ਨੰ: ੩੧ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।""	੪੪੦੦੦੦੦੦
੫ "ਸਿੱਖ ਇਤਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :- "ਨੋਟ:- ਇਸ ਬਜ਼ਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੨੫ ੨ ਸੀ: ਨੰ: ੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।""	੧੩੭੦੦੦੦
੬ "ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :- "ਨੋਟ:- ਇਸ ਬਜ਼ਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੨੯ ਸੀ: ਨੰ: ੦੪ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੧੪੮੦੦੦੦
੭ "ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :-"(ਟਰੱਸਟ ਬ੍ਰਾਂਚ ਅਤੇ ਅਕਾਊਂਟ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹਿਸਾ) ਇਸ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੬੭ ਸੀ:ਨੰ: ੦੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੧੬੦੦੦੦੦
੮ "ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :-"ਨੋਟ:- ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੩' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੭੯ ਸੀ: ਨੰ: ੦੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੨੧੦੦੦੦੦
੯ "ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ (ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ) ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :- "ਨੋਟ:- ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਗ 'ੳ-੪' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੦੨ ਸੀ: ਨੰ: ੦੩ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੯੦੦੦੦੦
੧੦ "ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ:-"ਨੋਟ:-ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਗ ""ੳ-੫"" ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੧੧ ਸੀ: ਨੰ: ੨੫ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।""	੬੪੦੦੦੦
੧੧ "ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :- "ਨੋਟ:-ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਗ 'ੳ-੫' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੧੮ ਸੀ:ਨੰ: ੦੩ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।""	੨੦੦੦੦੦
੧੨ "ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :-"ਨੋਟ:-ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਗ ""ੳ-੫"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੨੫ ਸੀ:ਨੰ: ੦੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।""	੪੩੦੦੦੦
੧੩ "ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਿਸ਼ਨ ਸਾਹਪੁਰ ਅੰਬਾਲਾ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :- "ਨੋਟ:-ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਗ' 'ੳ-੫' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੩੮ ਸੀ:ਨੰ: ੨੧ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।""	
੧੪ "ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ ਠੱਠਾ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :- "ਨੋਟ:-ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਗ 'ੳ-੬' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੩੭ ਸੀ:ਨੰ:੧੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।""	੫੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ	੩੬੦੨੨੦੦੦੦
ਕੁਲ ਜੋੜ	੩੮੧੬੦੦੦੦੦
ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੩੮੧੬੦੦੦੦੦**

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧ ੧ "ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ :- "ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ,

	ਸਮੂੰਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਮੁਲਜਮਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਫਲ"	੨੬੬੦੦੦੦੦੦
	੨ "ਜਮਾਂ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਬਦਲੇ ਤਨਖਾਹ :-"ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸਮੂਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਮੁਲਜਮਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਫਲ"	੧੧੫੬੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ	੩੮੧੬੦੦੦੦੦
	ਬਚਤ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੩੮੧੬੦੦੦੦੦

੨੦. ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੇ ਰਲੀਫ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੨੦ ਸ਼ਹੀਦੀ ਅਤੇ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-

	੧ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ (ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ)	੨੪੮੦੦੦੦੦
	੨ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ (ਰਲੀਫ ਫੰਡ)	੧੯੦੦੦੦
	੩ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੦੦੦
੧	"ਜੋੜ"(ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੬ ਸੀ. ਨੰ. ੨੧ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)"	੨੫੦੦੦੦੦੦
੨	"ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਲਈ ਵਸੂਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੧ ਮੱਦ ਨੰ: ੩੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। "ਨੋਟ:-ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੧,੮੬,੩੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਾਲ ੧,੫੦,੦੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"	੧੫੦੦੦੦੦੦
	"ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਲਈ ਵਸੂਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ (ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ) ਤੋਂ:- "ਨੋਟ:- ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਅੱਠ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਫੰਡ।"	
	ਜੋੜ	੪੦੦੦੦੦੦੦
	ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੪੦੦੦੦੦੦੦**

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧	੧੯੮੪ ਦੇ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਗਿਰਫਤਾਰ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜੇ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਕਾਨ੍ਹਪੁਰ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਨਜਰਬੰਦ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਫੀਸ ਆਦਿ ਅਤੇ ਫੁੱਟਕਲ ਖਰਚ (ਸਪੈਸਲ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵਈ ਲਈ)	੩੦੦੦੦੦੦
੨	ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਜਰਬੰਦ ਸਿੰਘਾਂ (ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ) ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਯਤਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੈਰਵਾਈ ਦੇ ਖਰਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚੇ	੩੦੦੦੦੦੦
੩	ਖਰਚ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੭੦੦੦੦੦
੪	ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੪੮੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	**੧੧੫੦੦੦੦੦**

੩ ਸਹਾਇਤਾ

੧ ਸਹਾਇਤਾ ਜੋਧਪੁਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰਹੇ ਕੈਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਲਈ	
੨ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ਹੀਦ ਤੇ ਜਖਮੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰਾਂ ਨੂੰ	੧੦੦੦੦੦੦
੩ "ਸਨਮਾਨ ਭੱਤਾ" (ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਜਰਬੰਦ ਸਿੰਘਾਂ ਲਈ ਸਨਮਾਨ ਭੱਤਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ)"	੪੫੦੦੦੦੦
੪ ਧਰਮੀ ਫੌਜੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਸਹਾਇਤਾ	੧੫੫੦੦੦੦੦
ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ	੧੩੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ	੧੩੦੦੦੦੦੦
ਕੁਲ ਜੋੜ	੪੦੦੦੦੦੦੦
ਬਚਤ	੦
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੪੦੦੦੦੦੦੦
ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼ ਦਾ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੬੫੩੬੦੦੦੦੦
ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼ ਦਾ ਕੁੱਲ ਖਰਚ	੬੫੩੬੦੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁਲ ਬਜਟ	੬੫੩੬੦੦੦੦੦

ਵੇਰਵਾ ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ) ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬)

ਫੰਡ ਦਾ ਨਾਮ	
੧ ਸਿੱਖ ਇਤਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ	੪੫੦੦੦੦੦
੨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ	੮੯੦੦੦੦੦
੩ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ	੧੨੦੦੦੦੦
੪ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ	੩੮੦੦੦੦੦
੫ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ	੨੮੦੦੦੦੦
੬ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੇ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੪੮੦੦੦੦੦
੭ ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ	
੮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ	
੯ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ	
ਜੋੜ	**੨੬੦੦੦੦੦੦**

ਵੇਰਵਾ ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼) ਖਰਚ

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੯੨੦੦੦੦੦
੨ ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਫੰਡ	੧੬੦੦੦੦੦
੩ ਖਰਚ ਮੁਕੱਦਮੇ	੩੦੦੦੦੦੦

੪ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਖਰਚ	੧000000
੫ ਟੈਲੀਫੋਨ	੫0000
੬ ਡਾਕ ਖਰਚ	੫0000
੭ ਫੁਟਕਲ	੨00000
੮ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੨00000
੯ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਮਜ਼ਾਂ	੫00000
੧੦ ਆਡਿਟ ਫੀਸ ਤੇ ਛਪਾਈ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ	੨00000
ਜੋੜ	**੨੬000000**

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੨" (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਫੰਡ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੬. ਯਾਤਰਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ		
੧ ਸਫਰ ਖਰਚ, ਅਤੇ ਫੁੱਟਕਲ ਆਦਿ	੭੯੫੦੦੦	ਖਰਚ ਵੀਜਾ ਫਸਿ ਖਾਤੇ ਹੋਏ ਘੱਟ ਖਰਚ ਵਿੱਚੋਂ। ਪਹਿਲਾਂ ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਮੱਧ ਬਨਾਉਣ ਕਰਕੇ।
੧੯. ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਫੰਡ		
੨ "ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ :- ''ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸਮੂੰਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਮੁਲਜਮਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਫਲ''	੧੫000000	ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੱਧ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਵਿਚੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜਿਆਦਾ ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਜਮਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੨" (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਫੰਡ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
(੧) ਸਿੱਖ ਇਤਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ		
੧ ਕੰਪਿਊਟਰ, ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ ਕੈਮਰੇ, ਆਦਿ	੪੬੩੩੦	ਦੋ ਨਵੇਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸੈਟ ਅਤੇ ਕੈਟ-੬ ਕੇਬਲ ਧੀਲਕਿ ਸਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।
੨. ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ		
੧ ਛਪਾਈ ਤੇ ਕਾਗਜ (ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ)	੩੨੧੦੩੯੦	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ, ਪੋਥੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵੱਧ ਛਪਾਈ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੨ ਫੁੱਟਕਲ	੬੨੫੫੦	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਲਈ ਰੁਮਾਲੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਪੜਾ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।
੩ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	੩੦੪੮੨੧੨	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।
੬. ਯਾਤਰਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ		
੧ ਸਫਰ ਖਰਚ, ਅਤੇ ਫੁੱਟਕਲ ਆਦਿ	੭੨੩੯੬੩	ਪਹਿਲਾਂ ਬਜਟ ਪੌਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ

ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਮੱਧ ਬਨਾਉਣ ਕਰਕੇ।

੧੮. ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ

੧	ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ	੪੯੫੦੦੦੦	ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕਾਲਜ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੰਜਾਹ, ਪੰਜਾਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਕਰਕੇ।

੧੯. ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਫੰਡ

੧	"ਜਮਾਂ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਬਦਲੇ ਤਨਖਾਹ :- "ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸਮੂਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਮੁਲਜਮਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਫਲ"	੬੧੩੫੨੩੨	ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਜਮ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜਿਆਦਾ ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਜਮਾਂ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ॥

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੩" (ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਦੀ ਆਮਦਨ	੫੩੭੮੦੦੦੦੦
ਕਰਜ਼ਾ (ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ ਤੋਂ ਲਿਆ)	੦
ਕਰਜ਼ਾ (ਕੈਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ) ਤੋਂ ਲਿਆ)	੦
ਆਮਦਨ ਨਿਸ਼ਚੈ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ	੨੦੨੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	**੫੫੮੦੦੦੦੦੦**
(੧). ਰੁਟੀਨ ਖ਼ਰਚ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ	੬੩੮੦੦੦੦੦
(੨) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ।	੪੪੬੦੦੦੦੦੦
(੩) ਹੋਰ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ	੦
(੪). ਖਰਚ ਵਾਪਸ ਕਰਨਯੋਗ ਕਰਜਾ	੦
(੫) ਖਰਚ ਨਿਸਚੈ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ	੧੪੨੦੦੦੦੦
(੬). ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ	੩੪੦੦੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੫੫੮੦੦੦੦੦੦

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ,ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ॥

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੩" (ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ **"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"**

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਨੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-	
੧	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੬੩੦੦੦੦੦
੨	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੨੫੦੦੦੦
੩	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਇਤਾ ਉਚੇਰੀ ਸਿਖਿਆ (ਪੀ.ਟੀ.ਸੀ.ਚੈਂਨਲ ਵਲੋਂ)	
੪	ਲੀਜ ਡੀਡ (ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਖਾਲਜਾ ਕਾਲਜ (ਲੜਕੀਆਂ) ਕਾਲਾ ਟਿੱਬਾ (ਅਬੋਹਰ)	੫੦੦
੫	ਫੁੱਟਕਲ ਆਮਦਨ	੨੪੯੫੦੦
	"ਜੋੜ"(ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੬ ਸੀ.ਨੰ. ੨੨ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)"	੬੮੦੦੦੦੦
	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਫੰਡਜ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ ਸਹਾਇਤਾ:-	
	੨ "ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ:-	
	"ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੨ ਸੀ: ਨੰ: ੩੪ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੪੦,੩੩,੩੭,੧੪੫/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਫੰਡ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੂੰ ਇਸ ਸਾਲ ੩੪,੫੨,੦੦,੦੦੦/- ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਜਵਰ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"	੩੪੫੨੦੦੦੦੦
	(ੳ) "ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ (ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ) ਤੋਂ:- "ਨੋਟ:- ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਅੱਠ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਫੰਡ।"	
	੩ "ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਇਤਾ:- "ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੨ ਸੀ: ਨੰ: ੩੫ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੧੭੫੮੦੦੦੦੦
	(ੳ) "ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ (ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ) ਤੋਂ:- "ਨੋਟ:- ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਅੱਠ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਫੰਡ।"	
	੪ "ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਇਤਾ:- "ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੪ ਸੀ: ਨੰ: ੧੧ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	
	੫ "ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਫੰਡ :- "ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੮ ਮੱਦ ਨੰ: ੩੪ ਸੀ: ਨੰ: ੧੦ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਪਾਸੋਂ ੧,੮੯,੨੫,੬੯੦/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਫੰਡ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਬਜਟ ਲਈ ੧,੦੦,੦੦,੦੦੦/- ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।""	੧੦੦੦੦੦੦੦

੬"ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਇਤਾ (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਕਾਲਜ ਨਾਰੰਗਪੁਰ ਜੋਆ (ਯੂ.ਪੀ) ਲਈ)"ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਗ 'ਅ' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੪ ਸੀ: ਨੰ: ਨੰ: ੧੩ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"

੬ ਵਾਪਸੀ/ਵਸੂਲੀ ਕਰਜਾ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੋਂ	
ਜੋੜ ਆਮਦਨ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ	੫੩੭੮੦੦੦੦੦

੨ ਕਰਜਾ	
੨ "ਕਰਜ਼ਾ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ) ਤੋਂ ਲਿਆ	
"ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੬ ਸੀ: ਨੰ: ੨੯੭ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	
੩ "ਕਰਜ਼ਾ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ) ਤੋਂ ਲਿਆ	
"ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੬ ਸੀ: ਨੰ: ੨੯੮ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	
ਜੋੜ ਕਰਜਾ	੦
੪ (੨) ਨਿਸ਼ਚੈ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ	
ਨਿਸਚੈ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	
੧ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੦੦੦੦
੨ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੧੦੦੦੦੦
"ਨਿਸਚੈ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਾਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਦਾ ਜੋੜ	
"ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੭ ਸੀ.ਨੰ. ੨੩ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)"	੨੦੦੦੦੦
੧ "ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਨਿਸਚੈ ਅਕੈਡਮੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਇਤਾ:-	
"ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਗ 'ਅ' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੪ ਸੀ: ਨੰ: ਨੰ: ੧੩ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੨੦੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਆਮਦਨ ਨਿਸਚੈ ਅਕੈਡਮੀ	੨੦੨੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ, ਅਤੇ ਨਿਸਚੈ ਅਕੈਡਮੀ ਜੋੜ	੫੫੮੦੦੦੦੦੦
ਭਾਗ ਖਰਚ	
(੧) ਖਰਚ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ	
੫ ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਵਿਦਿਆ ਵਿਭਾਗ	੨੩੦੦੦੦੦੦
੨ ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ (ਵਿਦਿਆ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਟਾਫ ਲਈ) ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ	੨੧੦੦੦੦੦
੩ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਟਾਫ ਲਈ ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ	੩੦੦੦੦੦੦੦
੪ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ (ਵਿਦਿਆ ਬ੍ਰਾਂਚ)	੬੫੦੦੦੦
੫ ਫੁੱਟਕਲ, ਇਸਤਿਹਾਰਬਾਜੀ, ਸਫਰ ਖਰਚ ਆਦਿ।	
੬ ਇਸਤਿਹਾਰਬਾਜੀ (ਪਬਲੀਸਿਟੀ)	੨੦੦੦੦੦੦
੭ ਗੁਰਮਤਿ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਚੰਡ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਤਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਖਾਲਸਈ ਯੁਵਕ ਮੇਲੇ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡਾਂ ਆਦਿ।	੨੯੦੦੦੦੦
੮ ਵਿਦਿਆ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ	੫੦੦੦੦੦
੯ ਸਟੇਸ਼ਨਟੀ ਖਰਚ	੩੫੦੦੦੦

੯ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੭੫੦੦੦੦
੧੦ ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੧੧ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੧੦੦੦੦੦
੧੨ ਫੁੱਟਕਲ (ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ,ਡਾਕ ਖਰਚ, ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਆਦਿ)	੫੦੦੦੦੦
੧੩ ਖਰਚ ਮੁਕਦਮੇਂ	੫੦੦੦੦
੧੪ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੩੦੦੦੦
੧੫ ਇੰਟਰਨਲ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦੦
੧੬ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ (ਨਵੇਂ ਕੰਪਿਊਟਰ, ਸੀ. ਸੀ. ਟੀ. ਵੀ. ਕੈਮਰੇ ਅਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਆਦਿ)	੫੭੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	੬੩੮੦੦੦੦੦
੬ (੨) ਸਹਾਇਤਾ	
੧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ।	੩੪੦੦੦੦੦੦੦
੨ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ, ਨਵੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਅਤੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਆਦਿ ਲਈ ਸ਼ਹਾਇਤਾ	੩੦੦੦੦੦੦੦
੩ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ (ਮੁਰੰਮਤ,ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਆਦਿ) ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ	੫੦੦੦੦੦੦੦
੪ ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਇਮਾਰਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ	੨੫੦੦੦੦੦੦
੫ ਸਹਾਇਤਾ ਸਕੂਲਾਂ /ਕਾਲਜਾਂ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲਈ।	੧੦੦੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਾਕੀ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ	
੭ ਤ੍ਰੈ ਸਤਾਬਦੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	
੮ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਕਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਗੜਸ਼ੰਕਰ	
੯ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਡੁਮੇਲੀ (ਕਪੂਰਥਲਾ)	
੧੦ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਗਰਲਜ ਕੋਟਾਂ (ਲੁਧਿਆਣਾ)	
੧੧ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਡਰੋਲੀ ਕਲਾਂ (ਜਲੰਧਰ)।	
੧੨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਗਰਲਜ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।	
੧੩ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਵੋਮੈਨ ਝਾੜ ਸਾਹਿਬ (ਲੁਧਿਆਣਾ)	
੧੪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)	
੧੫ ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਖਾਲਸਾ ਗਰਲਜ ਕਾਲਜ ਨੀਸਿੰਗ ਕਰਨਾਲ (ਹਰਿਆਣਾ)	
੧੬ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਸਤਲਾਣੀ ਸਾਹਿਬ (ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)	
੧੭ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਕਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਭਦੌੜ (ਬਰਨਾਲਾ)	
੧੮ ਮਾਤਾ ਸਹਿਬ ਕੌਰ ਖਾਲਸਾ ਗਰਲਜ ਕਾਲਜ ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ (ਫਿਰੋਜਪੁਰ)	
੧੯ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਪੰਜੋਖਰਾ ਸਾਹਿਬ (ਹਰਿਆਣਾ)	

੨੦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਗਰਲਜ ਕਾਲਜ ਕਰਹਾਲੀ ਸਾਹਿਬ (ਪਟਿਆਲਾ)

੨੧ ਮਾਤਾ ਸਹਿਬ ਕੌਰ ਖਾਲਸਾ ਗਰਲਜ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਧਾਮੋਮਾਜਰਾ (ਪਟਆਿਲਾ)

੨੨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਗਰਲਜ ਕਾਲਜ ਪਿੰਡ ਆਕੜ (ਪਟਿਆਲਾ)

੨੩ ਭਾਈ ਬਹਿਲੋ ਖਾਲਸਾ ਗਰਲਜ ਕਾਲਜ ਪਿੰਡ ਫੱਫੜੇ ਭਾਈਕੇ (ਮਾਨਸਾ)

੨੪ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਇੰਸੀਚਿਉਟ ਹਾਇਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਨਾਭਾ ਸਾਹਿਬ, ਜੀਰਕਪੁਰ (ਮੁਹਾਲੀ)

੨੫ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਗਰਲਜ ਕਾਲਜ ਕਰਤਾਰਪੁਰ (ਜਲੰਧਰ)

੨੬ ਬਾਬਾ ਅਜੈ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਗਰਲਜ ਗੁਰਦਾਸ ਨੰਗਲ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)

੨੭ ਮਾਤਾ ਸਹਿਬ ਕੌਰ ਗਰਲਜ ਕਾਲਜ ਪਿੰਡ ਗਹਿਲ (ਬਰਨਾਲਾ)

੨੮ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਭਗਤਾ ਭਾਈਕਾ (ਬਠਿੰਡਾ)

੨੯ ਬੀਬੀ ਸ਼ਰਨ ਕੌਰ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ (ਰੋਪੜ)

੩੦ ਮਾਤਾ ਸਹਿਬ ਕੌਰ ਗਰਲਜ ਕਾਲਜ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ (ਬਠਿੰਡਾ)

੩੧ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਬੰਗਾ (ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ)

੩੨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਮੋਗਾ।

੩੩ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਲੌਗੋਵਾਲ (ਸੰਗਰੂਰ)

੩੪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਪਿੰਡ ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)

੩੫ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਗੜਦੀਵਾਲਾ (ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ)

ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਜੋੜ ੪੪੬੦੦੦੦੦੦

੭ (੩) ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ)

੧ ਭੂਪਿੰਦਰਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਮੋਗਾ (ਗ੍ਰਾਟ ਇਨ ਏਡ)

੨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਖੰਨਾ ਜਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ (ਗ੍ਰਾਟ ਇਨ ਏਡ)

੩ ਕੱਲਰ ਖਾਲਸਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਹਰਿਆਣਾ ਜਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪਰ (ਗ੍ਰਾਟ ਇਨ ਏਡ)

੪ ਖਾਲਸਾ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਗੁਟਰੂ ਕਾ ਬਾਗ ਪਿੰਡ ਘੁੱਕੇਵਾਲੀ ਜਿਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਗ੍ਰਾਟ ਇਨ ਏਡ)

੫ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਤਖਤੂ ਪੁਰਾ ਜਿਲਾ ਮੋਗਾ (ਗ੍ਰਾਟ ਇਨ ਏਡ)

੬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸੀਨੀਅਰ ਖਾਲਸਾ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਗ੍ਰਾਟ ਇਨ ਏਡ)

੭ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਗਰਲਜ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਘਿਓ ਮੰਡੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਗ੍ਰਾਟ ਇਨ ਏਡ)

੮ ਖਾਲਸਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ ਪਿੰਡ ਠੱਠਾ ਜਿਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

੯ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖਾਲਸਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਜਿਲਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

੧੦ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਕੰਨਿਆਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਜਿਲਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

੧੧ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਕਪਾਲ ਮੋਚਨ ਜਿਲਾ ਯਮਨਾ ਨਗਰ (ਹਰਿਆਣਾ)।

੧੨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਲ਼ਸ਼ਕਰੀ ਕੋਟਾਂ ਜਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ।

੧੩ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਤਰਨ ਤਾਰਨ।

੧੪ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਪਬਲਿਕ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ,ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ ਪਿੰਡ ਠੱਠਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ।

ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਜੋੜ ੦

੮ (੪) ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ)

੧ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਪਬਲਿਕ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਟਾਂਡਾ ਰਾਮ ਸਹਾਏ ਜਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਾਪੁਰ।

੨ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਦਿਆਲਪਰ ਜਿਲਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ।

੩ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਅਕੈਡਮੀ ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)

੪ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਰੱਤੋਕੇ ਜਿਲਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ।

੫ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਛੇਹਰਟਾ ਸਹਿਬ ਜਿਲਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ।

੬ ਬੀਬੀ ਰਜਨੀ ਪਬਲਿਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਪੱਟੀ ਜਿਲਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ।

੭ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਪਬਲਿਕ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਗੜਸੰਕਰ ਜਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਾਪੁਰ।

੮ ਖਾਲਸਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਜੰਡ ਸਾਹਿਬ ਜਿਲਾ ਰੋਪੜ।

੯ ਮਾਤਾ ਦਮੋਦਰੀ ਖਾਲਸਾ ਕੰਨਿਆਂ ਮਹਾਂ ਵਿਦਿਆਲਾ ਡਰੋਲੀ ਭਾਈ ਜਿਲਾ ਮੋਗਾ।

੧੦ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਥੇਹੜੀ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਲਾ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।

੧੧ ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਕੋਟ ਸ਼ਮੀਰ ਜਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ।

੧੨ ਸੰਤ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਮਤਵਾਲਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਤਰਲੋਕੇਵਾਲਾ ਜਿਲਾ ਸਿਰਸਾ (ਹਰਿਆਣਾ)।

੧੩ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਜੰਡ ਮਾਣੂੰਕੇ ਜਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ।

੧੪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ (ਇੰਗਲਿਸ਼ ਮੀਡੀਅਮ) ਖੰਨਾ ਜਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ।

੧੫ ਸਹਿਬਜਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਬਜੀਦਪੁਰ ਜਿਲਾ ਫਿਰੋਜਪੁਰ।

੧੬ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਗੁਰਪਲਾਹ ਸਾਹਿਬ ਜਿਲਾ ਊਨਾ (ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼)।

੧੭ ਬਾਬਾ ਅਜੈ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਗੁਰਦਾਸ ਨੰਗਲ ਜਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ।

੧੮ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਰਪੁਰ ਜਿਲਾ ਸੰਗਰੂਰ।

੧੯ ਭਾਈ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਜਿਲਾ ਫਿਰੋਜਪੁਰ।

੨੦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਬਾਰਠ ਸਾਹਿਬ ਜਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ।

੨੧ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਅਕੈਡਮੀ ਪਿੰਡ ਓਠੀਆਂ ਜਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ।

੨੨ ਸੰਤ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਬੱਦੋ ਬਦਿਆਲ ਜਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ।

੨੩ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ ਕਲੋਨੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

੨੪ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਟਾਹਲੀਆਣਾ, ਰਾਏਕੋਟ ਜਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ।

੨੫ ਬਾਬਾ ਅਜਾਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਨਾਭਾ ਜਿਲਾ ਪਟਿਆਲਾ।

੨੬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖਾਲਸਾ ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਪਿੰਡ ਛਾਜਲੀ ਜਿਲਾ ਸੰਗਰੂਰ।

ਪਬਕਿਲ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਜੋੜ ੦

(੫) ਸਹਾਇਤਾ ਹੋਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ

੫ ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਚੌਥੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਟਰੱਸਟ

(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਹਿਬ।

	ਜੋੜ ਸਹਾਇਤਾ ਹੋਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ	੦
	ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਜੋੜ	੪੪੬੦੦੦੦੦੦
੯	**(੫) ਖਰਚ ਕਰਜਾ**	
	ੳ ਵਾਪਸੀ ਕਰਜਾ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਨੂੰ	
	ਅ ਵਾਪਸੀ ਕਰਜਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ) ਨੂੰ	
	ੲ ਕਰਜਾ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਡੁਮੇਲੀ (ਕਪੂਰਥਲਾ)	
	ਜੋੜ ਵਾਪਿਸ ਲੈਣਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ	੦
	ਕੁਲ ਖਰਚ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ	੫੦੯੮੦੦੦੦੦
੧੧	**ਖਰਚ ਨਿਸ਼ਚੈ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ**	
	ੳ ਖਰਚ ਆਈ. ਏ.ਐਸ. ਅਤੇ ਯੂ. ਪੀ. ਐਸ. ਈ. (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ)	
	੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੨੦੦੦੦੦੦
	੨ ਕੋਚਿੰਗ ਫੀਸ ਆਦਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ	੩੦੦੦੦੦੦
	੩ ਬੱਸਾਂ ਅਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦਾ ਖਰਚ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦੦
	੪ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ, ਟੈਲੀਫੋਨ, ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਟ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦੦
	੫ ਮਹਿਮਾਨ ਨਿਵਾਜੀ (ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ)	੧੦੦੦੦੦
	੬ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
	੭ ਸਫਰ ਖਰਚ ਅਤੇ ਮਾਣ ਭੱਤਾ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
	੮ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਸਮਾਨ	੧੦੦੦੦੦
	੯ ਫੁੱਟਕਲ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
	੧੦ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਦਿ	੫੦੦੦੦
	੧੧ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਸਾਮਾਨ	੫੦੦੦੦
	੧੨ ਕਲਾਸ ਰੂਮ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ	੧੦੦੦੦੦
	੧੩ ਨਵੇਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਸਾਮਾਨ ਜਨਰਲ ਆਦਿ	੧੨੦੦੦੦੦
	"ਜੋੜ ਖਰਚ"(ਆਈ. ਏ.ਐਸ. ਅਤੇ ਯੂ. ਪੀ. ਐਸ. ਈ.)"	੭੫੦੦੦੦੦
	ਅ ਖਰਚ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਸਰਵਸਿਜ ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. (ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ)	
	੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੩੦੦੦੦੦
	੨ ਕੋਚਿੰਗ ਫੀਸ ਆਦਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ	੩੦੦੦੦੦੦
	੩ ਬੱਸਾਂ ਅਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦਾ ਖਰਚ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦੦
	੪ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ, ਟੈਲੀਫੋਨ, ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਟ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦੦
	੫ ਮਹਿਮਾਨ ਨਿਵਾਜੀ (ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ)	੧੦੦੦੦੦
	੬ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
	੭ ਸਫਰ ਖਰਚ ਅਤੇ ਮਾਣ ਭੱਤਾ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦

੮ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਸਮਾਨ	੧੦੦੦੦੦
੯ ਫੁੱਟਕਲ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
੧੦ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਦਿ	੧੫੦੦੦੦
੧੧ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਸਾਮਾਨ	੫੦੦੦੦
੧੨ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਕਲਾਸ ਰੂਮ	੧੦੦੦੦੦
੧੩ ਨਵੇਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਸਾਮਾਨ ਜਨਰਲ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਖਰਚ ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ.	੬੭੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਖਰਚ ਨਿਸ਼ਚੈ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ	੧੪੨੦੦੦੦੦

੧੨ (੬) ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ

ੳ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ (ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ)	੨੮੦੦੦੦੦੦
ੲ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ (ਨਿਸਚੈ ਅਕੈਡਮੀ)	੬੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰਿਜਰਵ ਫੰਡ	੩੪੦੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ (ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ, ਕਰਜਾ, ਸਹਾਇਤਾ, ਨਿਸਚੈ ਅਕੈਡਮੀ, ਪੂਜੀਗਤ ਖਰਚ ਅਤੇ ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ)	੫੫੮੦੦੦੦੦੦

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੩" (ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਵਿਦਿਆ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੦੦੦੦	ਵਿਆਰਥਨ ਮਨਰੀਤ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ੫੦੦ ਵਿੱਚੋਂ ੫੦੦ ਨੰਬਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥਨ ਰਿਤਕਾ ਵੱਲੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਿੱਕ ਬੌਕਸਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਵਿਸੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣ ਕਰਕੇ।
੨	ਕਿਤਾਬਾਂ ਆਦਿ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਸਰਵਸਿਜ ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. (ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ)	੧੫੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੌਵੀਜਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੩	ਨਵੇਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਸਾਮਾਨ ਜਨਰਲ ਆਦਿ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਸਰਵਸਿਜ ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. (ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ)	੭੦੦੦੦੦	ਨਵੇਂ ਕੰਪਿਊਟਰ, ਅਲਮਾਰੀਆਂ, ਲੈਕਚਰ ਸਟੈਂਡ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਟੇਬਲ, ਸਮਾਟ ਟੀ.ਵੀ. ਅਤੇ ੳ. ਪੀ. ਸੀ. ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।
੪	"ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ "(ਆਈ. ਏ.ਐਸ. ਅਤੇ ਯੂ. ਪੀ. ਐਸ. ਈ. (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ)"	੧੦੦੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੌਵੀਜਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੫	"ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ"(ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਸਰਵਸਿਜ ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. (ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ)"	੧੦੦੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੌਵੀਜਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੩" (ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਸਟੇਸ਼ਨਟੀ ਖਰਚ	੩੬੦੭੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੌਵੀਜਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੨	ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ।	੨੮੬੧੮੫੦੩	ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਵੀ ਪੈਡਿੰਗ ਤਨਖਾਹਾਂ

			ਦੇਣ ਕਰਕੇ।
੩	ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ, ਨਵੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਅਤੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਆਦਿ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ	੪੪੨੧੫੪੪	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆ ਨਾਮ ਲੱਗਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਇਸ ਸਾਲ ਜਮਾਂ/ਖਰਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਇਮਾਰਤੀ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ	੬੦੨੭੯	ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਖਰਚ ਫੁੱਟਕਲ ਖਾਤੇ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਗੋਂ ਖਰਚ ਦੀ ਨਵੀ ਮੱਦ ਬਨਾਉਣ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬਜਟ ਪ੍ਰੌਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੫	"ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ "(ਆਈ. ਏ.ਐਸ. ਅਤੇ ਯੂ. ਪੀ. ਐਸ. ਈ. (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ)"	੮੨੨੬੨੮	ਬਜਟ ਪ੍ਰੌਵੀਜਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੬	"ਫੁੱਟਕਲ ਆਦਿ"(ਆਈ. ਏ.ਐਸ. ਅਤੇ ਯੂ. ਪੀ. ਐਸ. ਈ. (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ)"	੧੧੬੫੫	ਬਜਟ ਪ੍ਰੌਵੀਜਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੭	"ਕਿਤਾਬਾਂ ਆਦਿ"(ਆਈ. ਏ.ਐਸ. ਅਤੇ ਯੂ. ਪੀ. ਐਸ. ਈ. (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ)"	੧੦੬੬੨੧	ਬਜਟ ਪ੍ਰੌਵੀਜਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੪" (ਸਪੋਰਟ ਫੰਡ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਆਮਦਨ ਸਪੋਟਰਸ ਫੰਡ	੩੦੯੦੦੦੦੦
੧.ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	੪੬੦੦੦੦੦
੨. ਕੱਬਡੀ ਟੀਮ ਦਾ ਖਰਚ	੭੨੦੦੦੦੦
੩. ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦਾ ਖਰਚ	੮੧੦੦੦੦੦
੪. ਰਿਜਰਵ ਫੰਡ	੧੧੦੦੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁਲ ਬਜਟ	੩੦੯੦੦੦੦੦

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੪" (ਸਪੋਰਟ ਫੰਡ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	**"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"**
ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-	
੧ ਸੂਦ ਬੈਂਕ ਤੋਂ	੩੫੦੦੦੦
੨ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੫੦੦੦੦
"ਜੋੜ"(ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਪੰਨਾ ਦੇ ਨੰਬਰ ੧੭ ਸੀ.ਨੰ. ੨੪ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)"	੪੦੦੦੦੦
ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਇਤਾ:-	
੧ "ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ ਸਪੋਰਟਸ ਵਿੰਗ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ ਸਹਾਇਤਾ:-	
"ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੨ ਸੀ: ਨੰ: ੩੬ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੧੦੫੦੦੦੦੦
੨ "ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਇਤਾ:-	
"ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਗ 'ਅ' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੪	
ਸੀ: ਨੰ: ਨੰ: ੧੫ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੨੦੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਆਮਦਨ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ	**੩੦੯੦੦੦੦੦**

ਭਾਗ ਖਰਚ

੧	**ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ**	
	੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਸਪੋਰਟਸ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਸਮੇਤ ਖਿਡਾਰੀਆਂ	
	੨ ਤਨਖਾਹ ਦਫਤਰੀ ਸਟਾਫ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ	੨੦੦੦੦੦੦
	੩ ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ (ਸਪੋਰਟਸ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਟਾਫ ਲਈ) ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ	੯੦੦੦੦੦
	੪ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਸਪੋਟਰਸ ਬ੍ਰਾਂਚ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ	੨੦੦੦੦੦
	੫ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਕੂਲ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਆਦਿ।	੧੦੦੦੦੦੦
	੬ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ, ਟੈਲੀਫੋਨ, ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਟ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦
	੭ ਵਰਦੀਆਂ ਦਫਤਰੀ ਸਟਾਫ	੫੦੦੦੦
	੮ ਫੁੱਟਕਲ,(ਮੁਰੰਮਤਾਂ,ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ,ਡਾਕ ਖਰਚ ਆਦਿ)	੨੦੦੦੦੦
	੯ ਅਕੈਡਮੀਆਂ ਲਈ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ।	੨੦੦੦੦੦
	੧੦ ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਣ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਲਈ ਇਨਾਮ	
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ	**੪੬੦੦੦੦੦**
੨	**ਖਰਚ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ**	
	੧ ਤਨਖਾਹ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ	੬੦੦੦੦੦੦
	੨ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਖੇਡਨ ਵਾਲੇ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਲਈ	੧੦੦੦੦੦੦
	੩ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ	੧੦੦੦੦੦
	੪ ਫੁੱਟਕਲ,ਖਰਚ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਖਰਚ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ	੭੨੦੦੦੦੦
	੩ ਖਰਚ ਹਾਕੀ ਟੀਮ	
	੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਅਤੇ ਲਾਂਗਰੀ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦੦੦
	੨ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਖਰਚ।	੨੪੦੦੦੦੦
	੩ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰੀ, ਕੋਚ ਅਤੇ ਗਾਇਡ ਆਦਿ।	੫੦੦੦੦੦
	੪ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰੀ	੧੦੦੦੦੦੦
	੫ ਹਾਕੀ ਦੀਆਂ ਗਰਾਉਡਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸਭਾਲ	੫੦੦੦੦੦
	੬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਿੱਟਾਂ, ਵਰਦੀਆਂ, ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਸਾਮਾਨ (ਹਾਕੀ)	੬੦੦੦੦੦
	੭ ਫੁੱਟਕਲ ਖਰਚ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਖਰਚ ਹਾਕੀ ਟੀਮ	੮੧੦੦੦੦੦
੪	(੬) ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ	
	੧ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ (ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ)	੧੧੦੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ	੧੧੦੦੦੦੦੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ (ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ, ਕੱਬਡੀ ਟੀਮ, ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਅਤੇ ਪੂਜੀਗਤ ਖਰਚ)	੩੦੯੦੦੦੦੦

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੪" (ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਕੂਲ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਆਦਿ।	੯੪੧੯੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ (੨੦੧੯-੨੦੨੦ ਤੋਂ ੨੦੨੦-੨੦੩ ਤੱਕ) ਦੀਆਂ ਸਕੂਲ ਫੀਸਾਂ ਦੇਣ ਕਰਕੇ।
੨	ਤਨਖਾਹ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ (ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ)	੪੨੭੯੭੩੪	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਸਪੋਰਟਸ ਅਤੇ ਸਮੇਤ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਖਾਤੇ ਵੰਡ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।
੩	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਅਤੇ ਲਾਂਗਰੀ ਆਦਿ	੨੩੩੨੧੨੮	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਸਪੋਰਟਸ ਅਤੇ ਸਮੇਤ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਖਾਤੇ ਵੰਡ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੪" (ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਤਨਖਾਹ ਦਫਤਰੀ ਸਟਾਫ ਸਪੋਰਟਸ ਵਿਭਾਗ	੧੮੦੦੦੦੦	ਪਹਿਲਾਂ ਬਜਟ ਪੋਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਮੱਧ ਬਨਾਉਣ ਕਰਕੇ।

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੫"
(ਗੋਲਡਨ ਆਫ਼ਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ	੫੮੫੦੦੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਤੋਂ	੦
ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੦
ਕੁਲ ਆਮਦਨ	੫੮੫੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੫੭੭੦੦੦੦੦
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੮੦੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੫੮੫੦੦੦੦੦

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੫"
(ਗੋਲਡਨ ਆਫ਼ਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਨੰ : ਨਾਮ ਖਾਤਾ		"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧	ਕਾਗਜ਼	੪੨੦੦੦੦੦੦
੨	ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ/ਪਲੈਨਿੰਗ	੧੦੦੦੦
੩	ਪਲੇਟ ਮੇਕਿੰਗ	੩੦੦੦੦੦੦
੪	ਛਪਾਈ	੯੦੦੦੦੦੦
੫	ਦਫਤਰੀਆਣਾ (ਜਿਲਦਬੰਦੀ ਆਦਿ)	੩੦੦੦੦੦੦
੬	ਕੰਪੋਜਿੰਗ/ਸਕੈਨਿੰਗ	੩੪੦੦੦੦
੭	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੫੦੦੦੦
੮	ਫੁਟਕਲ (ਵਿੱਕਰੀ ਰੱਦੀ ਆਦਿ)	੧੧੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ	੫੮੫੦੦੦੦੦

੯ "ਸਹਾਇਤਾ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਤੋਂ (ਡਿਜੀਟਲ ਪਿੰਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਲਈ):-

"ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਗ 'ੳ-੧' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੧੪ ਸੀ. ਨੰ: ੬ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"

੧੦ "ਸਹਾਇਤਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ:-

"ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਗ ""ਅ"" ਪੰਨਾ ਨੰ: ੧੪ ਸੀ. ਨੰ: ੧੭ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"

	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	**੫੮੫੦੦੦੦੦**

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧	ਤਨਖਾਹ ਦਫਤਰੀ ਸਟਾਫ	੨੨੦੦੦੦੦੦
੨	ਤਨਖਾਹ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਟਾਫ	
੩	ਕਾਗਜ਼	੨੨੦੦੦੦੦੦
੪	ਛਪਾਈ (ਪਲੇਟਾਂ, ਤੇਲ, ਸ਼ਿਹਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕੈਮੀਕਲ ਆਦਿ)	੩੪੦੦੦੦੦
੫	ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ (ਫਿਲਮਾਂ)	
੬	ਦਫ਼ਤਰੀਆਨਾ	੧੮੦੦੦੦੦
੭	ਬਿੱਲ, ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਸਮਾਨ	੨੨੦੦੦੦੦
੮	ਬਿੱਲ ਟੈਲੀਫੋਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ	੨੫੦੦੦
੯	ਫੁਟਕਲ	੭੦੦੦੦
੧੦	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੧੫੦੦੦
੧੧	ਡਾਕ-ਖਰਚ	੧੦੦੦
੧੨	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੫੦੦੦੦
੧੩	ਇੰਟਰਨਲ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੫੦੦੦੦
੧੪	ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸ ਖਰਚ	੧੪੦੦੦
੧੫	ਸਫ਼ਰ ਖਰਚ	੮੦੦੦੦
੧੬	ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ	੭੦੦੦੦੦
੧੭	ਮਰੰਮਤਾਂ ਸਮਾਨ	
੧੮	ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫ਼ਤਰ	
੧੯	ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ	
੨੦	ਬੋਨਸ	
੨੧	ਜਨਰੇਟਰ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦
੨੨	ਈ.ਐੱਸ.ਆਈ. (ਦਫ਼ਤਰੀ ਹਿੱਸਾ)	੬੦੦੦੦
੨੩	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੫੦੦੦੦
੨੪	ਤਨਖਾਹ ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁਟੀਆਂ (ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਟਾਫ)	੪੦੦੦੦੦੦
੨੫	ਤਨਖਾਹ ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁਟੀਆਂ (ਦਫਤਰੀ ਸਟਾਫ)	੬੪੦੦੦੦
੨੬	ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ	੫੦੦੦੦

੨੭	ਬਿਲਡਿੰਗ ਮੁਰੰਮਤ ਤੇ ਕਿਰਾਇਆ	੫੦੦੦
੨੮	ਏ.ਡੀ. ਚਾਰਜਿਜ	੭੦੦੦੦
੨੯	ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩੭੦੦੦੦
੩੦	ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ.	
	ਜੋੜ	**੫੭੭੦੦੦੦੦**
੩੧	**ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ**	
	ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੫੦੦੦੦
	ਅ ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	
	ੲ ਨਵਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ	
	ਸ ਘਸਾਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	੭੫੦੦੦੦
	ਹ ਸੀ. ਸੀ. ਟੀ. ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	
	ਜੋੜ	੮੦੦੦੦੦
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	**੫੮੫੦੦੦੦੦**

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੫" (ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਫੁਟਕਲ	੧੩੦੦੦੦	ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੨	ਸਫ਼ਰ ਖਰਚ	੭੦੦੦੦	ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਲਈ ਹਵਾਈ ਸਫਰ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।
੩	ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ	੭੩੦੦੦੦	ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੫" (ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਛਪਾਈ (ਪਲੇਟਾਂ, ਤੇਲ, ਸ਼ਿਹਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕੈਮੀਕਲ ਆਦਿ)	੨੦੬੫੭੯	ਵਧੇਰੇ ਛਪਾਈ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੨	ਦਫ਼ਤਰੀਆਨਾ	੭੬੬੬੧੨	ਵਧੇਰੇ ਛਪਾਈ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੩	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੩੬੩੬੩	ਰਜਿਸ਼ਟਰ, ਲੈਜਰਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਜਰੂਰਤ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ।
੪	ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ	੪੦੮੩੪੩	ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ
੫	ਤਨਖਾਹ ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁਟੀਆਂ (ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਟਾਫ)	੬੦੨੦੫੪	ਰਿਟਾਇਰ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁਟੀਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੫"

(ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

੧	ਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ	੧੧੦੦੦੦੦੦
੨	ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੦

੩	ਸਹਾਇਤਾ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ) ਤੋਂ	੦
੪	ਕਰਜਾ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਤੋਂ	੦
	ਕੁਲ ਆਮਦਨ	੧੧੦੦੦੦੦੦
੧	ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੯੮੮੦੦੦੦
੨	ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੧੧੨੦੦੦੦
	ਬੱਚਤ	੦
	ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
	ਕੁੱਲ ਬਜਟ	**੧੧੦੦੦੦੦੦**

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੫"

(ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਨੰ:	**ਨਾਮ ਖਾਤਾ**	**"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"**
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧	ਕਾਗਜ਼	੫੦੦੦੦੦੦
੨	ਛਪਾਈ	੩੨੦੦੦੦੦
੩	ਦਫਤਰੀਆਣਾ (ਜਿਲਦਬੰਦੀ) ਆਦਿ	੨੬੦੦੦੦੦
੪	ਫੁਟਕਲ (ਵਿੱਕਰੀ ਰੱਦੀ ਆਦਿ)	੫੦੦੦੦
੫	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾ	੧੫੦੦੦੦
	ਜੋੜ :-	**੧੧੦੦੦੦੦੦**
੬	"ਸਹਾਇਤਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ	
	"ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਗ-'ਅ' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੧੪ ਸੀ: ਨੰ: ੨੦ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	
	"ਸਹਾਇਤਾ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ) ਤੋਂ	
	"ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਗ-'ੳ-੧' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੧੪ ਸੀ: ਨੰ: ੯ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	
੭	ਕਰਜਾ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਤੋਂ	
	ਕੁਲ ਜੋੜ :-	**੧੧੦੦੦੦੦੦**
ਭਾਗ ਖਰਚ		
ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ		
੧	ਤਨਖਾਹ ਦਫਤਰੀ ਸਟਾਫ	੨੦੦੦੦੦੦
੨	ਤਨਖਾਹ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਟਾਫ	੨੮੦੦੦੦੦
੩	ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ (ਦਫਤਰੀ ਸਟਾਫ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ)	੨੦੦੦੦੦
੪	ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਟਾਫ	
੫	ਕਾਗਜ਼	੩੧੦੦੦੦੦
੬	ਛਪਾਈ	੩੦੦੦੦੦

੭	ਦਫ਼ਤਰੀਆਨਾ	੯00000
੮	ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫ਼ਤਰ	
੯	ਕਿਰਾਇਆ ਇਮਾਰਤ	੫000
੧੦	ਬਿੱਲ ਬਿਜਲੀ ਆਦਿ	੧੫0000
੧੧	ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	੮0000
੧੨	ਸਫਰ ਖਰਚ	੩0000
੧੩	ਖਰਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇਂ ਆਦਿ	੨000
੧੪	ਡਾਕ ਖਰਚ	੧000
੧੫	ਫੁਟਕਲ	੪0000
੧੬	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੧0000
੧੭	ਟੈਲੀਫੋਨ	
੧੯	ਏ.ਡੀ. ਖਰਚੇ	੨0000
੨੦	ਈ.ਐੱਸ.ਆਈ.	੧੫000
੨੧	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੧੭000
੨੨	ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ	੧0000
੨੩	ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ	੧੫0000
੨੫	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੫0000
	ਜੋੜ	੯੮੮0000
	ਕਰਜਾ	
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ		
	ਜੋੜ	
0		
੨੭	ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
	ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੭0000
	ਅ ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	੯00000
	ੲ ਨਵੇਂ ਕੰਪਿਊਟਰ	੫0000
	ਸ ਘਸਾਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	੧00000
	ਜੋੜ	੧੧੨0000
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੧੧000000

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੫" (ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਬਿੱਲ ਬਿਜਲੀ ਆਦਿ	੨0000	ਕਾਗਜ ਦੇ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਅਤੇ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਫਾਰਮ ਛਪਣ ਕਰਕੇ।

੩	ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	੫੯੦੦੦੦	ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ ਪਾਸੋਂ ਲਈ ਪੁਰਾਣੀ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਓਵਰਹਲ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ।
੪	ਸਫਰ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦	ਮਸ਼ੀਨ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਫਰੀਦਾਬਾਦ ਜਾਣ ਕਰਕੇ।
੫	ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੨੦੦੦੦	ਨਵੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ, ਮੇਜ, ਏ. ਸੀ. ਅਲਮਾਰੀਆਂ ਆਦਿ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ਓ-੫" (ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਕਾਗਜ	੬੬੭੬੪੯	ਕਾਗਜ ਦੇ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਅਤੇ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਫਾਰਮ ਛਪਣ ਕਰਕੇ।
੨	ਛਪਾਈ	੧੩੯੬੮	ਛਪਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ।

ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ "ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ਓ-੫"

(ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਕੁਲ ਆਮਦਨ	੧੧੭੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੮੪੩੬੦੦੦
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੩੨੬੪੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁਲ ਬਜਟ	੧੧੭੦੦੦੦੦

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ਓ-੫"

(ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"
	ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧	ਕਾਗਜ	੩੫੦੦੦੦੦
੨	ਛਪਾਈ	੧੬੦੦੦੦੦
੩	ਦਫ਼ਤਰੀਆਨਾ (ਜਿਲਦਬੰਦੀ) ਆਦਿ	੯੫੦੦੦੦
੪	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੫੬੦੦੦੦੦
੫	ਫੁਟਕਲ (ਵਿੱਕਰੀ ਰੱਦੀ ਆਦਿ)	੫੦੦੦੦
	ਜੋੜ :-	**੧੧੭੦੦੦੦੦**

ਭਾਗ ਖਰਚ
ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧	ਤਨਖਾਹ	੪੩੦੦੦੦੦
੨	ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ)	੪੩੦੦੦੦
੩	ਕਾਗਜ਼	੨੯੦੦੦੦੦
੪	ਛਪਾਈ	੧੦੦੦੦੦
੫	ਦਫ਼ਤਰੀਆਨਾ	੨੫੦੦੦੦
੬	ਬਿਜਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੦੦੦੦੦
੭	ਮੁਰੰਮਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦
੮	ਸਫ਼ਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦
੯	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੧੦੦੦੦
੧੦	ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੦੦੦
੧੧	ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫ਼ਤਰ	
੧੨	ਫੁਟਕਲ	੨੦੦੦੦
੧੩	ਵਰਦੀਆਂ	੨੦੦੦੦
੧੪	ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ	੫੦੦੦
੧੫	ਬੀਮਾਂ ਸਟਾਫ	੧੫੦੦੦੦
੧੬	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੫੦੦੦
੧੭	ਪ੍ਰਫੈਸ਼ਨਲ ਖਰਚ	੫੦੦੦
੧੮	ਕਰਜਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ	
	ਜੋੜ	**੮੪੩੬੦੦੦**
੧੯	**ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ**	
	ੳ ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	੧੫੦੦੦੦੦
	ਅ ਖ੍ਰੀਦ ਕੰਪਿਊਟਰ ਆਦਿ	੪੦੦੦੦
	ੲ ਸਮਾਨ ਦਫ਼ਤਰ	੧੦੦੦੦੦
	ਸ ਘਸਾਈ	੨੨੪੦੦੦
	ਹ ਰਿਜਰਵ ਫੰਡ	੧੪੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ	੩੨੬੪੦੦੦
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	**੧੧੭੦੦੦੦੦**

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੫" (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਸਮਾਨ ਦਫ਼ਤਰ	੩੨੦੦੦੦	ਦੋ ਨਗ ਏ. ਸੀ., ਇੰਨਵੇਟਰ ਸਮੇਤ ਬੈਟਰੀ, ਠੰਡੇ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਅਤੇ ਆਰ. ਓ. ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।

੨	ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	੧੫੦੦੦੦	ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੇ ਰੋਲਰ ਧੋਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੫" (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਕਾਗਜ	੩੯੩੬੧੯	ਕਾਗਜ ਦੇ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ।

ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ **"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"**

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੫"

(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਾਹਪੁਰ, ਅੰਬਾਲਾ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ	੦
ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੦
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਅਠਵੀਂ ਪੰਜੋਖਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੦
ਕੁਲ ਆਮਦਨ	-
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	-
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	-
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	**੦**

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੬" (ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ ਠੱਠਾ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਹਸਪਤਾਲ	੧੦੦੦੦੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਠੱਠਾ ਤੋਂ	੪੫੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਆਮਦਨ	੫੫੦੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਹਸਪਤਾਲ	੫੪੩੬੦੦੦੦
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੬੪੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁਲ ਬਜਟ	੫੫੦੦੦੦੦੦

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੬"

(ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ ਠੱਠਾ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ **"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੫-੨੦੨੬"**

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	ਆਮਦਨ ਟੈਸਟਾਂ (ਐਕਸਰੇ, ਈ.ਸੀ.ਜੀ., ਲਟਰਾਸਾਊਂਡ, ਓ.ਪੀ.ਡੀ, ਇਨਡੋਰ, ਲੈਬੋਰਟਰੀ ਆਦਿ)	੭੯੦੦੦੦

੨	ਕਿਰਾਇਆ ਐਂਬੂਲੈਂਸ	੧00000
੩	ਠੇਕਾ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ/ਕੰਟੀਨ	੧੬00000
੪	ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ/ਦੁਕਾਨਾਂ	੨੫0000
੫	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਹਸਪਤਾਲ	੨0000
੬	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੩0000
੭	ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ	
	"ਜੋੜ"(ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਪੰਨਾ ਦੇ ਨੰਬਰ ੧੯ ਸੀ.ਨੰ. ੨੯ ਵੀ ਤੇ ਵੇਖੋ)"	੧0000000
	੧ ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ, ਠੱਠਾ ਤੋਂ	੪੫000000
	ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	**੫੫000000**
ਭਾਗ ਖਰਚ		
੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਹਸਪਤਾਲ	੪੫000000
੨	ਖਰਚ ਲੈਬ (ਐਕਸੇਰ, ਈ.ਸੀ.ਜੀ., ਅਲਟਰਾਸਾਊਂਡ ਆਦਿ)	੧੧00000
੩	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੨00000
੪	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਆਦਿ	੧੫0000
੫	ਜਨਰੇਟਰ ਅਤੇ ਤੇਲ ਆਦਿ	੮0000
੬	ਖਰਚ ਫ੍ਰੀ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ (ਦਵਾਈਆਂ ਆਦਿ)	੨00000
੭	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੮0000
੮	ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੫00000
੯	ਡਾਕ ਖਰਚ	੨000
੧0	ਟੈਲੀਫੋਨ	੨0000
੧੧	ਬਾਇਓ ਮੈਡੀਕਲ ਵੇਸਟ	੧੫0000
੧੨	ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨਖਾਹ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ)	੪੬੫0000
੧੩	ਫੁਟਕਲ	੮0000
੧੪	ਖਰਚ ਕੈਂਪ ਆਦਿ	੭0000
੧੫	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ	੧੫0000
੧੬	ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੮00000
੧੭	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੮0000
੧੮	ਖਰਚ ਮੁੱਕਦਮੇਂ ਕੇਸ ਅਦਾਲਤੀ	੩0000
੧੯	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੮000
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	੫੪੩੬0000
੨0	ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
	ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੨00000

ਅ ਨਵੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਆਦਿ	੪੦੦੦੦੦
ੲ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	੪੦੦੦੦
ਜੋੜ	੬੪੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	੫੫੦੦੦੦੦੦

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੬" ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਠੱਠਾ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਖਰਚ ਲੈਬ (ਐਕਸੇਰ, ਈ.ਸੀ.ਜੀ., ਅਲਟਰਾਸਾਊਂਡ ਆਦਿ)	੬੬੪੪੦	ਐਕਸਰੇ ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਅਤੇਲਾਲਪੈਥ ਲੈੱਬ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੬" ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਠੱਠਾ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੦੨੫

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੩੦੦੦੦	ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਟਰਾਸਫਾਰਮਰ ਅਤੇ ਸੀ.ਟੀ.ਪੀ. ਯੁਨਿਟ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਉਣ ਕਰਕੇ।
੨	ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੨੦੦੦੦੦	ਹਸਪਤਾਲ ਓ.ਟੀ, ਬਾਥਰੂਮਾ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ।
੩	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ	੩੦੦੦੦	ਸ਼ਟੇਸ਼ਨਰੀ ਛੁਪਾਉਣ ਕਰਕੇ।
੪	ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੪੦੦੦੦	ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਅਤੇ ਵਾਰਡਾ ਦੇ ਏ.ਸੀ ਖ੍ਰੀਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।
੫	ਨਵੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਆਦਿ	੧੫੦੦੦੦੦	ਡੈਂਟਲ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਚੀਅਰਾਂ ਅਤੇ ਅੱਖਾ ਦੀਆ ਮਸ਼ੀਨਾ ਖ੍ਰੀਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ਅ" (ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੧੧੦੦੦੦੦੦੦੦
੧. ਰੁਟੀਨ ਖ਼ਰਚੇ	੩੪੮੦੭੦੦੦੦
੨. ਖਰਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਖੇਤਰ (ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ)	੧੫੦੫੫੫੦੦੦
੩. ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ, ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲੇ,ਅਤੇ ਅਕੈਡਮੀਆ ਦਾ ਖਰਚ	੭੮੩੦੦੦੦੦
੪. ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਖਰਚ	੯੩੦੭੫੦੦੦
੬. ਖਰਚ ਸਹਾਇਤਾ	੧੯੨੧੦੦੦੦੦
੫. ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚ	੯੨੯੦੦੦੦੦
੬. ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	੧੪੫੦੦੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੧੧੦੦੦੦੦੦੦੦

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ਅ" (ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ)

ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬

ਨੰ : ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੫-੨੦੨੬
੧ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ:-	
੧ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ੮੭	੧੭੫੦੦੦੦੦
੨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਹਾਇਤਾ	੫੦੦੦੦੦੦
੩ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੧੩੧੫੪੦੦੦੦
੪ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ (ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ)	੬੦੦੦੦੦
੫ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ)	੧੦੦੦੦੦੦
੬ ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ (ਹਿੰਦੀ ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ)	੧੦੦੦੦੦
੭ ਵਿਕਰੀ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੪੫੦੦੦੦੦
੮ ਕਿਰਾਇਆ ਕਮਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਨਿਵਾਸ ਕੁਰਕਸ਼ੇਤਰ	੦
੯ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਫਲੈਟਸ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਰਿਆਣਾ	੦
੧੦ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾ ਤੇ ਫਲੈਟਸ ਯੂ:ਪੀ:ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੧੧੦੦੦੦੦
੧੧ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ, ਹਾਪੜ (ਯੂ:ਪੀ:)	੩੫੦੦੦੦੦
੧੨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਮਗਹਰ ਗੋਰਖਪੁਰ (ਯੂ:ਪੀ:)	੧੩੦੦੦੦੦
੧੩ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੱਕਾ ਕੂਆਂ, ਸੰਤ ਸਭਾ ਨਗੀਨਾ, ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਿੰਡ ਸਾਦੂਲਾਪੁਰ ਯੂ.ਪੀ	੮੦੦੦੦੦
੧੪ ਗੁ:ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲਾ ਬਗੜੀ (ਯੂ:ਪੀ:)	੪੦੦੦੦
੧੫ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਿਸ਼ਨ ਨਰਵਾਲ ਪਾਈ ਸਤਵਾਰੀ, ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਸ਼ਨ ਦਰਬਾਰ ਮਾਊਂਟ ਆਬੂ (ਗੁਜਰਾਤ)	੧੨੦੦੦੦੦
੧੬ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵਿ: ਰਾਏਪੁਰ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ	੩੦੦੦੦੦
੧੭ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਸਮਾਰੋਹ	੧੫੦੦੦੦੦
੧੮ ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਚਾਰ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦
੧੯ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਰਿਆਣਾ	
"ਜੋੜ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ" (ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੯ ਦੇ ਸੀ.ਨੰ. ੩੦ ਤੇ ਵੇਖੋ)"	੧੭੦੦੦੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਮਦਨ:-

੨ ੳ "ਧਾਰਮਿਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ:-

"ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੨੯ ਸੀ ਨੰ: ੨੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੧,੨੧,੦੦,੧੧,੩੯੫/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਫੰਡ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ

ਪ੍ਰਤੂੰ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਬਜਟ ਲਈ ੯੩,੦੦,੦੦,੦੦੦/- ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ।	
ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"	੯੩੦੦੦੦੦੦੦
ਅ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ੮੫ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਤੋਂ	੦
ਜੋੜ	੯੩੦੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	**੧੧੦੦੦੦੦੦੦੦**
ਭਾਗ ਖਰਚ	
੧ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	
੧ ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ ਲਿਟਰੇਚਰ (ਡਾਇਰੀਆਂ, ਕੈਲੰਡਰ, ਤਸਵੀਰਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਛਪਾਈ ਤੇ ਖ੍ਰੀਦ)	੧੪੦੦੦੦੦੦
੨ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੁੱਟਕਲ	੧੦੦੦੦੦
੩ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਜੀਫੇ ਆਦਿ ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ ਤੇ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ	੧੬੦੦੦੦੦੦
੪ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਦਿਆ	੫੫੦੦੦੦੦
੫ ਧਰਮ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ	੧੯੫੦੦੦੦੦
੬ ਵਜੀਫੇ ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚੋਂ	੨੦੦੦੦੦
੭ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ	੭੦੦੦੦੦
੮ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ)	੨੯੦੦੦੦੦੦
੯ ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਹਿੰਦੀ	੭੦੦੦੦੦੦
੧੦ ਪੰਥਕ ਵਿਦਵਾਨਾਂ, ਉੱਚ ਹਸਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੧ ਆਡਿਟ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੨ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਛਪਾਈ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੩ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਦਫਤਰ	੭੧੧੦੦੦੦੦
੧੪ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਦਿ	੯੫੦੦੦੦੦
੧੫ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਅਲਾਊਂਸ ਡਰਾਈਵਰਜ਼	੧੪੦੦੦੦੦੦
੧੬ ਤਨਖਾਹ ਧਾਰਮਿਕ ਟੀਚਰ	੨੨੫੦੦੦੦੦
੧੭ ਡਾਕ ਤੇ ਤਾਰ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦੦
੧੮ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬੈਂਕਾ	੨੦੦੦੦
੧੯ ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ (ਤਨਖਾਹ ਫਿਲਮ ਉਪਰੇਟਰਾਂ, ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਆਦਿ)	੪੫੦੦੦੦੦
੨੦ ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੇਲ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤਾਂ)	੫੫੦੦੦੦੦
੨੧ ਖਰਚ ਮੁਕੱਦਮੇਂ	੬੫੦੦੦੦੦
੨੨ ਟੈਲੀਫੋਨ	੪੦੦੦੦੦
੨੩ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ ਦਫਤਰ	੨੫੦੦੦੦
੨੪ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ (ਆਉ ਭਗਤ)	੨੦੦੦੦੦

	੨੫ ਵਰਦੀਆਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩੦੦੦੦੦੦
	੨੬ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੫੦੦੦੦੦
	੨੭ ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੯੦੦੦੦੦
	੨੮ ਫੁਟਕਲ ਦਫਤਰ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੨੦੦੦੦੦
	੨੯ ਬੀਮਾ ਗੱਡੀਆਂ ਤੇ ਕੈਸ਼	੮੦੦੦੦੦
	੩੦ ਬੀਮਾ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੫੦੦੦੦੦੦
	੩੧ ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਆਦਿ (ਸ਼੍ਰੋ:ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)	੪੪੦੦੦੦੦੦
	੩੨ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਸਮਾਰੋਹ	੫੦੦੦੦੦੦੦
	੩੩ ਐਡਵਰਟਾਈਜਮੈਂਟ (ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜੀ)	੩੦੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	**੩੪੮੦੭੦੦੦੦**
੨	**ਖਰਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਖੇਤਰ (ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ)**	
	੧ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਢਾਡੀ ਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੩੦੦੦੦੦੦੦
	੨ ਸਫਰ ਖਰਚ ਢਾਡੀ ਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੯੦੦੦੦੦੦
	੩ "ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ" (ਵਿਸ਼ੇਸ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ, ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਗੁਰਮਤਿ ਕੈਂਪਸ, ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਅਤੇ ਦਸਤਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਆਦਿ)"	੧੧੪੯੫੦੦੦
	੪ ਫੁਟਕਲ ਖਰਚ	੬੦੦੦੦
	ਜੋੜ:-	**੧੫੦੫੫੫੦੦੦**
੩	**ਗੁਰਮਤਿ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ, ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲੇ ਅਤੇ ਅਕੈਡਮੀਆਂ ਦਾ ਖਰਚ**	
	੧ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਬੁੱਢਾ ਜੌਹੜ	੧੫੦੦੦੦੦੦
	੨ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੦੦੦੦੦੦
	੩ ਭਾਈ ਨਗਾਈਆਂ ਜੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਆਲਮਗੀਰ ਲੁਧਿਆਣਾ (ਗੂੰਗੇ ਅਤੇ ਬੋਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ)	੩੫੦੦੦੦੦
	੪ ਗੁਰੂ ਕਾਸ਼ੀ ਗੁਰਮਤਿ ਇੰਸਟਚਿਊਟ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ (ਬਠਿੰਡਾ)	੫੦੦੦੦੦੦
	੫ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਜੁਬਲੀ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਫਿਰੋਜਪੁਰ	੩੩੦੦੦੦੦
	੬ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)	੩੫੦੦੦੦੦
	੭ ਸਬ-ਆਫਿਸ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ	੦
	੮ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲੇ (ਬਾਦੀਆਂ, ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ ਤੇ ਕਾਲਾਮਾਲਾ ਸੰਗਰੂਰ) ਤਨਖਾਹਾਂ, ਸਫਰ ਖਰਚ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	੮੦੦੦੦੦੦
	੯ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਲਜ (ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ, ਬਰਨਾਲਾ ਤੇ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ, ਆਲਮਗੀਰ) ਤਨਖਾਹਾਂ, ਵਜੀਫੇ, ਸਫਰ ਖਰਚ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	੧੪੦੦੦੦੦੦
	੧੦ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਇੰਸੀਟੀਚ੍ਯੂਟ ਆਫ ਐਡਵਾਂਸ ਸਿੱਖ ਸਟੱਡੀਜ, (ਤਨਖਾਹਾਂ, ਆਨਰੇਰੀਅਮ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੧੫੦੦੦੦੦੦
	੧੧ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ (ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਸਮੂੰਹ ਵਿਦਿਆਲੇ,ਮਿਸ਼ਨ ਆਦਿ)	੪੦੦੦੦੦੦
	੧੨ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਅਮਰੀਕਾ (ਸਫਰ ਖਰਚ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੧੦੦੦੦੦੦

	੧੩ ਗਿਆਨੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਢਾਡੀ ਕਾਲਜ਼,ਗੁਰੂ ਕੀ ਵਡਾਲੀ (ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸ/ਖਰਚ ਅਦਿ)	੪੦੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਖਰਚ :-	**੭੯੩੦੦੦੦੦**
	ਖਰਚ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	
੪	**ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਰਿਆਣਾ (ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ)**	
	੧ ਤਨਖਾਹ,ਸਫ਼ਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼	੬੦੦੦੦੦੦
	੨ ਫੁਟਕਲ ਦਫ਼ਤਰ	੫੦੦੦੦੦
	੩ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ,ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ,ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੨੫੦੦੦੦੦
	੪ ਖਰਚ ਮੁਕੱਦਮੇਂ	੧੦੦੦੦੦
	੫ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੫੦੦੦੦੦
	੬ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ ਮੰਚੂਰੀ,ਕਰਨਾਲ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵਜੀਫੇ ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਆਦਿ	੩੨੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ:-	**੧੨੮੦੦੦੦੦**
੫	**ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਲਾਹ ਸਾਹਿਬ), ਪਿੰਡ ਤੇ ਡਾਕਖਾਨਾ ਬਾਥੂ, (ਊਨਾ)**	
	੧ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਰੋਸ਼ਨੀ,ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੩੨੦੦੦੦੦
	੨ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ,ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ,ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੭੫੦੦੦
	ਜੋੜ:-	**੩੨੭੫੦੦੦**
੬	**ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਰਾਜਿਸਥਾਨ (ਬੁੱਢਾ ਜੌਹੜ)**	
	੧ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੨੫੦੦੦੦੦
	੨ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ,ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ,ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੭੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ:-	**੩੨੦੦੦੦੦**
੭	**ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਾਪੜ (ਯੂ.ਪੀ.), ਲਖਨਊ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ**	
	੧ ਤਨਖਾਹ,ਸਫ਼ਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼	੩੧੦੦੦੦੦੦
	੨ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੭੦੦੦੦੦੦
	੩ ਖਰਚ ਮੁਕੱਦਮੇਂ	੧੦੦੦੦੦
	੪ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ ਹਾਪੜ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਰੇ	੧੦੦੦੦੦੦
	੫ ਹਾਊਸ ਟੈਕਸ, ਪਾਣੀ, ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ ਯੂ:ਪੀ:	੧੦੦੦੦੦੦
	੬ ਫੁੱਟਕਲ ਦਫ਼ਤਰ	੪੦੦੦੦੦
	੭ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਾਪੜ	੯੦੦੦੦੦
	੮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਮਗਹਰ ਗੋਰਖਪੁਰ (ਯੂ:ਪੀ:)	੧੧੦੦੦੦੦
	੯ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੱਕਾ ਕੂਆਂ, ਸੰਤ ਸਭਾ ਨਗੀਨਾ, ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ, ਸਾਦੂਲਾਪੁਰ	੫੦੦੦੦੦
	੧੦ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਸ਼ਾਹਜਹਾਨਪੁਰ ਯੂ.ਪੀ	੩੦੦੦੦੦੦
	੧੧ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲਾ ਬਗੜੀ ਗਜਰੋਲਾ	੧੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ:-	**੪੬੧੦੦੦੦੦**

੮	**ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ (ਨਾਗਪੁਰ) ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ**	
	੧ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ,ਬਿੱਲ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੫੦੦੦੦੦
	੨ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੧੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ:-	**੬੦੦੦੦੦**
੯	**ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ (ਕਲਕੱਤਾ)ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ,ਉੜੀਸਾ, ਗੁਜਰਾਤ ਅਤੇ ਗੁ:ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਸ਼ਨ ਮਾਊਂਟ ਆਬੂ**	
	੧ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼(ਬਿੱਲ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੩੦੦੦੦੦੦
	੨ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਮਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ	੫੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ:-	**੩੫੦੦੦੦੦**
੧੦	**ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਰਾਏਪੁਰ (ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ)**	
	੧ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਬਿੱਲ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੩੫੦੦੦੦੦
	੨ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੫੦੦੦੦੦
	੩ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ (ਤਨਖਾਹਾਂ ਸਫਰ ਖਰਚ ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਆਦਿ)	੨੦੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ:-	**੬੦੦੦੦੦੦**
੧੧	**ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ**	
	੧ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼	੮੦੦੦੦੦੦
	੨ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਦਸਤਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ	੩੦੦੦੦੦
	੩ ਪ੍ਰੌਹੁਣਚਾਰੀ (ਐਂਟਰਟੇਂਮੈਂਟ)ਅਤੇ ਫੁੱਟਕਲ ਦਫ਼ਤਰ	੧੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ:-	**੮੪੦੦੦੦੦**
੧੨	**ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਉਤਰਾਖੰਡ ਕਾਸ਼ੀਪੁਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਆਧਰਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼**	
	੧ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼	੮੦੦੦੦੦੦
	੨ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ,ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ,ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੫੦੦੦੦੦
	੩ ਤਨਖਾਹ, ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਬਿਲ ਆਦਿ (ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਮਿਸ਼ਨ)	੨੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ:-	**੮੭੦੦੦੦੦**
੧੩	**੧ ਖਰਚ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਨੇਪਾਲ**	੫੦੦੦੦੦
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ ਖਰਚ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	**੯੩੦੭੫੦੦੦**
੧੪	**ਸਹਾਇਤਾ**	
	੧ ਸਹਾਇਤਾ ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੫੦੦੦੦੦
	੨ ਸਹਾਇਤਾ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਲਿਟਰੇਚਰ ਆਦਿ	੪੦੦੦੦੦੦
	੩ ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ (ਪੰਜਾਬ)	੨੨੦੦੦੦੦੦
	੪ ਸਹਾਇਤਾ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸਮੂੰਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ	੭੦੦੦੦੦੦

੫ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ (ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ)	੭੦੦੦੦੦੦
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਵਿਦਿਆ (ਗਤਕਾ ਅਦਿ)	੫੦੦੦੦੦੦
੭ ਸਹਾਇਤਾ ਗਰੀਬ/ਲੋੜਵੰਦ ਪਰਿਵਾਰ ਆਦਿ	੨੫੦੦੦੦੦੦
੮ ਸਹਾਇਤਾ ਸਿਕਲੀਗਰ ਤੇ ਵਣਜਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ	੬੦੦੦੦੦੦
੯ ਸਹਾਇਤਾ ਯਾਦਗਾਰੀ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤਾਂ	੪੦੦੦੦੦੦
੧੦ ਸਹਾਇਤਾ ਧਾਰਮਿਕ, ਪੰਥਕ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ	੨੫੦੦੦੦੦੦
੧੧ ਸਹਾਇਤਾ ੪੦੦ ਸਾਲਾ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਰਲਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਫਤਹਿਗੜ ਸਾਹਿਬ	੦
੧੨ ਸਹਾਇਤਾ/ਵਜੀਫਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ (ਸ਼੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੂਲ/ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ)	੨੫੦੦੦੦੦੦
੧੩ ਸਹਾਇਤਾ ਨਿਸ਼ਚੈ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਕੈਡਮੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੨੦੦੦੦੦੦੦
੧੪ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਫਤ ਵਿਦਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ (ਲੜਕੀਆਂ)	੨੦੦੦੦੦੦੦
੧੫ ਸਹਾਇਤਾ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋ:ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ	੨੦੦੦੦੦੦੦
੧੬ ਸਹਾਇਤਾ ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਕੰਨਿਆ ਨੇਤਰਹੀਣ ਵਿਦਿਆਲਾ ਸੰਨ ਸਾਹਿਬ ਛੇਹਰਟਾ ਰੋਡ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੬੦੦੦੦੦
੧੭ ਸਹਾਇਤਾ ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈੱਟ ਪ੍ਰੈਸ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੦
੧੮ ਸਹਾਇਤਾ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਆਦਿ ਲਈ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੯ ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	
੨੦ ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ ਕਾਲਜ, ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	੦
ਜੋੜ ਖਰਚ ਸਹਾਇਤਾ	**੧੯੨੧੦੦੦੦੦**

੧੫ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ

੧ ਲਿਟਰੇਚਰ ਛਪਾਈ,ਖ਼੍ਰੀਦ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦੦੦
੨ ਖਰੀਦ ਜਮੀਨ/ਜਾਇਦਾਦ, ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੇਂਦਰ ਵਿਦੇਸ਼ ਲਈ	
੩ ਸਮਾਨ ਦਫਤਰ	੧੦੦੦੦੦੦
੪ ਇਮਾਰਤ ਦਫਤਰ	੫੦੦੦੦੦
੫ ਨਵੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰਜ਼ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦੦
੬ ਨਵੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ	੧੦੦੦੦੦੦੦
੭ ਇਮਾਰਤ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੨੦੦੦੦੦੦੦
੮ ਸਮਾਨ ਸੰਮੂਹ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ, ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਬ-ਆਫਿਸ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦੦੦
੯ ਕਿਤਾਬਾਂ ਖੋਜ ਕੇਦਰ	
੧੦ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸੰਮੂਹ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ,ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੩੦੦੦੦੦
੧੧ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ (ਬਠਿੰਡਾ)	
੧੨ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)	
੧੩ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲੇ (ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ ਤੇ ਕਾਲਾਮਾਲਾ ਛਾਪਾ)	੧੦੦੦੦੦੦
੧੪ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਲਜ ਜੁਬਲੀ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਫਿਰੋਜਪੁਰ	੧੦੦੦੦੦

੧੫ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਲਜ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)	੧੦੦੦੦੦
੧੬ ਇਮਾਰਤ ਗਿਆਨੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਢਾਡੀ ਕਾਲਜ਼, ਗੁਰੂ ਕੀ ਵਡਾਲੀ	੫੦੦੦੦੦
੧੭ ਇਮਾਰਤ ਸੰਤ ਫ਼ਤਹਿ ਸਿੰਘ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ, ਬੁੱਢਾ ਜੌਹੜ,(ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾ ਨਗਰ)	੨੫੦੦੦੦੦
੧੮ ਇਮਾਰਤ ਪੰਥ ਰਤਨ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਇੰਸੀਟੀਚਿਊਟ ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ (ਪਟਿਆਲਾ)	੧੫੦੦੦੦੦੦
੧੯ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ ਮੰਚੂਰੀ, ਕਰਨਾਲ	੧੦੦੦੦੦
੨੦ ਇਮਾਰਤ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲਾ ਬਗੜੀ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਜੋਯਾ ਤੇ ਸ਼ਾਹਜਹਾਂਪੁਰ	੪੦੦੦੦੦੦
੨੧ ਇਮਾਰਤ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ (ਰਾਏਪੁਰ)	੧੦੦੦੦੦
੨੨ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ (ਰਾਏਪੁਰ)	੨੦੦੦੦੦੦
੨੩ ਇਮਾਰਤ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਉਤਰਾਖੰਡ (ਕਾਸ਼ੀਪੁਰ)	੨੦੦੦੦੦੦
੨੪ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ, ਮਗਹਰ, ਗੋਰਖਪੁਰ,ਯੂ:ਪੀ:	੧੦੦੦੦੦੦੦
੨੫ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਦੁਅਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਸਕੂਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਾਪੜ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਫਲੈਟ ਅਲੀਗੜ੍ਹ ਗੁਰਦੁਅਰਾ ਨੱਕਾ ਕੂਆਂ, ਗੁਰਦੁਆਰ ਯੱਕ ਬਗੜੀ ਗਜਰੋਲਾ	੧੫੦੦੦੦੦
੨੬ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਦੁਅਰਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ	੮੦੦੦੦੦੦
੨੭ ਇਮਾਰਤ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	੭੦੦੦੦੦
੨੮ ਇਮਾਰਤ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ	੧੦੦੦੦੦੦
੨੯ ਇਮਾਰਤ ਭਾਈ ਨਗਾਈਆ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਆਲਮਗੀਰ ਲੁਧਿਆਣਾ	੨੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	**੯੨੯੦੦੦੦੦**
੧੬ ੧ ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ	**੧੪੫੦੦੦੦੦੦**
ਜੋੜ ਕੁਲ ਖਰਚ	**੧੧੦੦੦੦੦੦੦੦**

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਲਿਟਰੇਚਰ (ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ), ਡਾਇਰੀਆਂ, ਕੈਲੰਡਰ, ਤਸਵੀਰਾਂ ਆਦਿ (ਛਪਾਈ ਤੇ ਖ੍ਰੀਦ)	੨੫੦੫੫੨੯	ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ ਲਿਟਰੇਚਰ ਦੀ ਛਪਾਈ ਵੱਧ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੨	ਤਨਖਾਹ ਧਾਰਮਿਕ ਟੀਚਰ	੩੭੦੭੫੫	ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਡ ਮਿਲਣ ਤੇ ਤਨਖਾਹ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੩	ਮੁਕੱਦਮੇ	੪੮੦੨੩੩	ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋ:ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ
੪	ਵਰਦੀਆਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੮੬੨੪੫	ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਰੇਟ ਵਧਣ ਕਾਰਨ
੫	ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਸਮਾਰੋਹ	੧੩੫੩੧੧੮	ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮਨਾਉਣ ਕਾਰਨ
੬	ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ,ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਰਾਜਿਸਥਾਨ (ਬੁੱਢਾ ਜੌਹੜ	੨੨੬੪੦	ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੭	ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ (ਕਲਕੱਤਾ) ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ, ਉੜੀਸਾ, ਗੁਜਰਾਤ ਅਤੇ ਗੁ:ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਸ਼ਨ ਮਾਊਂਟ ਆਬੂ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਬਿੱਲ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੧੦੭੩੪੫	ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ

੮	ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਵਿਦਿ:ਰਾਏਪੁਰ	੧੨੩੦	ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੯	ਗੁ:ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ (ਤਨਖਾਹਾ ਸਫਰ ਖਰਚ ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਆਦਿ)	੧੪੧੯੭੪	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੦	ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਗੁ:ਸਾਹਿਬ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ (ਤਨਖਾਹਾ ਸਫਰ ਖਰਚ ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਆਦਿ)	੧੭੫੨੫੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੧	ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੫੩੫੯੫	ਗੁ:ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਅਦਾਇਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੨	ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ ਕਾਲਜ, ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	੧੦੦੦੦੦੦੦	ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੧੯੫ ਮਿਤੀ ੨-੩-੨੦੨੪ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਇਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੩	ਇਮਾਰਤ ਜਥੇ:ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਇੰਸੀ: ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ (ਪਟਿਆਲਾ)	੨੨੩੧੩੭੬	ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੪	ਇਮਾਰਤ ਗੁ: ਸਾਹਿਬ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ, ਮਗਹਰ, ਗੋਰਖਪੁਰ,ਯੂ:ਪੀ:	੫੦੨੬੦੮	ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੫	ਇਮਾਰਤ ਗੁ:ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ	੧੨੬੦੦੪੩	ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੪-੨੫

ਸੀ: ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਧਰਮ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ	੧੦੦੦੦੦੦	ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਭਿਲਾਖੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ ਕਕਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੨	ਤਨਖਾਹ ਧਾਰਮਿਕ ਟੀਚਰ	੩੦੦੦੦੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੩	ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿ: ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਸੰਤ ਫ਼ਤਹਿ ਸਿੰਘ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਮਿ: ਕਾਲਜ ਬੁੱਢਾ ਜੌਹੜ, ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾ ਨਗਰ	੧੦੦੦੦੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੪	ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਲਜ (ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ, ਬਰਨਾਲਾ ਤੇ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ,ਆਲਮਗੀਰ)ਤਨਖਾਹਾਂ, ਵਜੀਫੇ, ਸਫਰ ਖਰਚ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੫	ਜਥੇ: ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਇੰਸੀ: ਆਫ ਐਡਵਾਂਸ ਸਿੱਖ ਸਟੱਡੀਜ, (ਤਨਖਾਹਾਂ, ਆਨਰੇਰੀਅਮ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੨੦੦੦੦੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੬	ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਰਿਆਣਾ (ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ) ਮੁਕੱਦਮੇ	੨੦੦੦੦੦	ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਫੀਸ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੭	ਤਨਖਾਹ, ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਬਿਲ ਆਦਿ (ਆਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਮਿਸ਼ਨ)	੬੦੦੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

ਚੱਲਦਾ...

English Section

Gurdwara Gazette

Editor : Partap Singh
Associate Editor : Dr. Rajwinder Singh Joga

DAYS COMMEMORATING HISTORICAL EVENTS

(16th May to 15th June)

16 May	(a)	Chota Ghallughara Day (Kahnuwal, Gurdaspur)	(3 Jeth)
	(b)	Shiromani Akali Dal passed a resolution that only Amritdhari Sikhs should be given job in Gurdwaras.	(16-5-1939)
18 May		Birth day of Sardar Jassa Singh Ahluwalia.	(5 Jeth)
20 May		Gureayi Diwas Sri Guru Hargobind Sahib.	(Jeth Vadi 8)
22 May		Shaheedi Saka Paunta Sahib.	(22-5-1964)
23 May	(a)	Sahibzada Ajit Signh led Sikh army to punish Ranghers of village Nuh (Keso Ram, leader of Ranghers)	(23-5-1699)
	(b)	Kamagata Maru ship with Sikh passengers reached Vancouver (Canada).	(23-5-1914)
26 May		Publication of Sikh papers, 'Akali' and 'Parbhat', stopped by government. All the empolyees arrested and sent to jail.	(26-5-1960)
30 May		Martyrdom Day of Sri Guru Arjan Dev Ji.	(Jeth Sudi 4)
1 June	(a)	Maharaja Ranjit Singh got Koh-i-Noor diamond.	(1-6-1813)
	(b)	Seventh Shaheedi Jatha left Takhat Sri Kesgarh Sahib, Sri Anandpur Sahib for Jaito.	(1-6-1924)
	(c)	Hindi and Punjabi made medium of instruction in the schools of Punjab.	(1-6-1948)
	(d)	Indian forces fired at Sri Harimander Sahib and killed 11 Sikhs.	(1-6-1984)
2 June		(Maharaja) Ranjit Singh captured Multan	(2-6-1818)
3 June		Indian army occupied the whole of the Sikh Homeland. Curfew imposed and undeclared Martial law promulgated.	(3-6-1984)
4 June	(a)	Ghallughara Day Sri Akal Takht Sahib.	(4-6-1984)
	(b)	Indian forces invaded Sachkhand Sri Harimander Sahib, Sri Darbar Sahib, Sri Amritsar and more than 36 other shrines. Thousands of Sikhs killed. All the Akali leaders arrested.	(4-6-1984)
	(c)	U.S.Congressmen condemned Indian atrocities on the Sikhs.	(4-6-1987)
5 June		Indian army's attack and killing of the Sikhs continued. Several	

		Sikhs killed with their hands tied on their backs. Bomb thrown on the Sikh pilgrims after their arrest. (5-6-1984)
6 June	(a)	Indian forces occupied the Sikh shrines, archives, libraries, museums.Most of them were, later, set ablaze. (6-6-1984)
	(b)	Several thousands Sikhs marched towards Amritsar to stop sacrilege. Hundreds of Sikh marchers were shot dead. Several thousand Sikhs, including women and small children were arrested. (6-6-1984)
	(c)	Martyrdom Day of Sant Jarnail Singh Ji Khalsa Bhindranwale and Bhai Amrik Singh Ji. (6-6-1984)
10 June	(a)	8th Shaheedi Jatha (Group of martyrs) left Akal Takhat Sahib forJaito. (10-6-1924)
	(b)	The Sikhs took out huge procession at London, New York and inthe Capitals of all the major countries throughout the world to protest against attack on Sri Harimander Sahib. (10-6-1984)
11 June	(a)	Birth Day of Bhagat Kabir Ji. (Jeth Sudi Puranmasi)
	(b)	The Sikh soldiers left army barracks at Ramgarh to protest against the attack on Sri Harimander Sahib, Sri Darbar Sahib, under 'Operation Blue Star' and began march to Amritsar. (11-6-1984)
12 June	(a)	Parkash Gurpurab Sri Guru Hargobind Sahib Ji. (Harr Vadi 1)
	(b)	The Sikh procession at Delhi fired at by police. Harbans Singh and three others were killed and several were injured (some of them died later). (12-6-1960)
13 June	(a)	"Khalsa Akhbar" launched by Professor Gurmukh Singh and Giani Jhanda Singh. (12-6-1886)
	(b)	Master Tara Singh became the president of Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee. (13-6-1936)
14 June		Dr. Ganda Singh returned Padam Sri Award to Govt. of India as a protest against invasion of Sri Darbar Sahib by the Indian army. (14-6-1984)

The Sikh Rehat Maryada and Festivals: Basic Information

-Prof. Parneet Kaur

Since the times of Sri Guru Nanak Dev Ji. Sikh follow-ers maintained and expressed their identities in a unique way, which had no comparisons with followers of other religions. No doubt, Muslims had a sense of identity more defined than the others, but they shared no common traits with the Sikhs in terms of their religious code of conduct. During the period of the Tenth Guru. Guru Gobind Singh Ji, a wave of awareness for the "Dharam Yudh" had initi-ated in resistance against the cruelities and injustices of the contemporary Mughal rulers. This further got codified in the form of the Khalsa Panth. Its primary source of in-spiration was "Dharam Yudh Ka Chao" (a longing for the religious war).

The Khalsa was kept being examined from time to time and proved always upto the mark. One of the tests was the occasion when the Tenth Guru paid his obeisance at the grave of Sant Dadu Dayal Ji with his arrow. Dadu Panthis dominated in those days and the common man had deep respect for Sant Dadu Dayal. The Sikhs objected to the Guru's act of paying tribute because Sikhism does not approve the worship of graves or the dead. Guru Sahib gladly accepted to be punished for his act. This led to the tradition of keeping faith only in one Guru and not any other dignitary. This ancedote also negated the story of Guru Ji's faith in the worship of gods and goddesses were the part of the ultimate reality-- The Eternal Guru. By the end of the 17th century, with the formation of the Khalsa, the 'Sikh code of conduct' (Rehat Maryada) accepted only 10 Guru Sahibs as the Sikh Gurus, and not any other human being to be placed on the same level. Men and women, in both forms, are equally acceptable to the Guru. These formed the basic postulates of the Sikh Rehat tradition during the formation of the Khalsa.

The Khalsa code of conduct was completely accepted by the period of the

Tenth Guru. The awareness of accept-ing the 'Divine- Word' had become an integral part of the Sikh-Conscience. They followed the directions of the Guru in getting up early in the morning. taking a bath and recit-ing the Banis Japji Sahib. Jaap Sahib and Sawayyas. A Sikh was directed to pursue Sikh ideals while living his household life. He was to attend the congregation of the Guru and educate his children to abstain from bad com-pany. He was supposed to marry his daughter to a Gursikh. Calling a Sikh with his half name was forbidden. Sikh was directed to spare tithe (Dasvand) in the name of the Guru and manage the remaining income on his household. He was encouraged to keep away from dependence on any sort of intoxicants. Even taking loan had been discouraged, and if taken, a Sikh was directed to pay it back timely and honestly.

Broadly the postulates of Gurbani formed a shield or the line of safety for the contemporary Sikh. The code of conduct was mainly propagated through folk memory. But whatever direction was required to live a wholesome life according to the ethos of Sikhism, the same had formed an indispensable part of the Sikh-Conscience through the code of conduct.

Soon after Sri Guru Gobind Singh Ji left for his heav-enly abode in 1708, The Khalsa Panth had to face diverse challenges. Even after the assimilation of the Sikh congre-gation in the form of the Khalsa and the guidance of Sri Guru Granth Sahib Ji, the absence of the Sikh Gurus in their physical form (1469-1708) was seriously felt. On one hand. the Sikhs had to confront the atrocious and unjust rulers. though under the supreme guidance of Sri Guru Granth Sahib Ji. on the other hand, the mammoth task of keeping the Singh- Khalsa and non- Singh Khalsa faithful to the Sikh code of conduct. A point of security at this juncture was that Sri Akal Takht Sahib was accepted and codified as the supreme institution for advocating the Sikh code of conduct.

What needs to be retained here is the fact that the chief characteristic of the Sikh code of conduct is its com-mitment to the directions of Gurbani. Any principle that is devoid of practical implementation becomes a futile ritual. To illustrate this concept, the example of a plant would be ideal. Code of conduct is as deeply associated with the ba-sic principle as is a branch connected to the roots of a plant. Roots do not need a branch, on the contrary roots are es-sential for the survival of the branch. As a branch dries up after cutting off from the root, similarly the code of con-duct becomes redundant in the absence of Gurbani. From this perspective, the Sikh code of conduct can be defined as a source of creating harmony in one's inner

and outer being. It finds expression in Gurbani as:

ਸਾਚੀ ਰਹਤ ਸਾਚਾ ਮਨਿ ਸੋਈ॥ ਮਨਮੁਖ ਕਥਨੀ ਹੈ ਪਰੁ ਰਹਤ ਨ ਹੋਈ॥ (ਅੰਗ ੮੩੧)

(Through the true mode of life, He, the True Lord, abides within the mind. The perverse person preaches pi-ety, but himself practises it not).

A. Evolution and Form: Sri Guru Nanak Dev Ji to Sri Guru Tegh Bahadur Ji

Code of conduct is an inseparable part of every reli-gion and no religion can be imagined without a code of conduct. Religion illustrates itself in the form of this con-duct. The manifestation of religion in the deeds of man is actually called the religious code of conduct. The Sikh code of conduct was accorded official recognition in 1945 by Shiromani Gurdwara Parbandak Committee and is avail-able in print. It defines an ideal Sikh as "any male or fe-male who maintains an unwavering faith in one Almighty. the ten Sikh Gurus, Sri Guru Granth Sahib, the divine mes-sage conveyed by Gurbani and the holy nectar (Amrit) of the Tenth Guru and does not follow any other religion, is a Sikh." The living pattern of a Sikh can be viewed from two perspectives - Personal and Community. At the personal level, a Sikh has to practise the recitation of Gurbani, live life as Gurbani advocates, and be ready to serve the hu-manity. At the community level, he has to adorn himself as a complete 'Singh' by going in for Sikh baptism (Amrit Sanchar). These basic doctrines are reiterated in Sri Guru Granth Sahib. So the Sikh code of conduct follows the ba-sic Sikh ideology and Gurbani. The code of conduct of any religion, when disjointed from its fundamental principles starts transforming into a dogma. Gurbani gives no impor-tance to the religious conduct devoid of ideals. The code of conduct of the religions prior to that of the Sikh Gurus had segregated itself from its ideals. Sri Guru Nanak Dev Ji calls such conduct as futile religiosity because it bears no fruit, and no good results can be expected out of it. In this context, Guru Ji says:

ਜਿਸੁ ਜਲ ਨਿਧਿ ਕਾਰਣਿ ਤੁਮ ਜਗਿ ਆਏ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰ ਪਾਹੀ ਜੀਉ॥
ਛੋਡਹੁ ਵੇਸੁ ਭੇਖ ਚਤੁਰਾਈ ਦੁਬਿਧਾ ਇਹੁ ਫਲੁ ਨਾਹੀ ਜੀਉ॥੧॥
ਮਨ ਰੇ ਥਿਰੁ ਰਹੁ ਮਤੁ ਕਤ ਜਾਹੀ ਜੀਉ॥
ਬਾਹਰਿ ਢੂਢਤ ਬਹੁਤੁ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਘਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਘਟ ਮਾਹੀ ਜੀਉ॥ (ਅੰਗ ੫੯੮)

(The treasure of the Name-Nectar, for the sake of which thou hast come into the world, that nectar is with the Guru. Give up garbs, disguises and cleverness. In duality this fruit is obtained not. O my soul, remain steady and wander not any where. Searching without, thou shalt suffer much pain. The nectar is in thy heart, at home).

Code of conduct is not just to show off, but it should form the basis of one's life. Sri Guru Nanak Dev Ji reflected upon his contemporary religions and concluded that a weak code of conduct leaves the concerning religion also weak. He questioned the contemporary custodians of the chief prevalent religions of his time that while their conduct re-vealed their religions, but why did it not lay bare their spiri-tuality? A true code of conduct is a beautiful combination of spirituality and morality. Morality is depicted through compassion, contentment and truth. In the 15th, 16th. 17th. and 18th pauris of Asa Di Var, rituals like janeu - the cot-ton thread tikka the forehead mark: dhoti- cloth worn around the waist; and chauka clean washed placed where Hindus cook & take meals: Shradh- offering of food to Brah-mins in the honour of dead ancestors; and Sutak - ceremonial uncleanliness extending to the entire house after the birth of a child, have been commented upon respectively. Janju the cotton thread should be a combination of com-passion, contentment, and truth:

ਦਇਆ ਕਪਾਹ ਸੰਤੋਖੁ ਸੂਤੁ ਜਤੁ ਗੰਢੀ ਸਤੁ ਵਟੁ॥ (ਅੰਗ ੪੭੧)

(Make compassion the cotton, contentment the thread, continence the knot and truth the twist).

How can an outwardly religious looking person be actually be a hypocrite or a slave of circumstances ? This is clarified in the Gurbani :

ਧੋਤੀ ਟਿਕਾ ਤੈ ਜਪਮਾਲੀ ਧਾਨੁ ਮਲੇਛਾਂ ਖਾਈ ॥
ਅੰਤਰਿ ਪੂਜਾ ਪੜਹਿ ਕਤੇਬਾ ਸੰਜਮੁ ਤੁਰਕਾ ਭਾਈ॥ (ਅੰਗ ੪੭੧)

(Thou wearest a lion cloth putest a frontal mark, carriest a rosary and eatest the Muslims provisions. O brother, within, thou performest worship, outside thou readest Mus-lim books and adoptest Muhammadan-way of life).

Likewise the shradhs performed just for showing off and with money earned through unfair means lead to con-ditions like "pitri chor karei ", which can never - ever be termed as religion. Sutak the childbirth impurity should not be used as a superstition but to reform our psychologi-cal structures. Only knowledge can remove that darkness of ignorance and superstitions leads to salvation.

ਮਨ ਕਾ ਸੂਤਕੁ ਲੋਭੁ ਹੈ ਜਿਹਵਾ ਸੂਤਕੁ ਕੂੜੁ॥ ਅਖੀ ਸੂਤਕੁ ਵੇਖਣਾ ਪਰ ਤ੍ਰਿਅ ਪਰ ਧਨ ਰੂਪੁ॥
ਕੰਨੀ ਸੂਤਕੁ ਕੰਨਿ ਪੈ ਲਾਇਤਬਾਰੀ ਖਾਹਿ॥ ਨਾਨਕ ਹੰਸਾ ਆਦਮੀ ਬਧੇ ਜਮ ਪੁਰਿ ਜਾਹਿ॥ (ਅੰਗ ੪੭੨)

(The mind's diploment is avarice and the tongue's diploment falsehood.

The defilement of the eyes is to behold another's woman, another's wealth and beauty.

The diploment of the ears is to hear the calumny of others with ears, Nanak, mortal's soul goes bound to the city of death).

The intention here is to validate the presence of the basic doctrines of the Sikh Code of Conduct in Gurbani of Guru Nanak Dev Ji. Guru Sahib preached the followers of the chief contemporary religions of his times Hinduism and Islam and led both the followers of these religions. to be ideal Hindus and ideal Muslims because he was a staunch believer in true religion. But the Sikh religion was founded as an independent religion and as a role model. That is why the Sikh faith did not accede to the Hindu and Muslim code of conduct. In this context Bhagat Kabir Ji asserts:

ਪੰਡਿਤ ਮੁਲਾਂ ਜੋ ਲਿਖਿ ਦੀਆ॥ ਛਾਡਿ ਚਲੇ ਹਮ ਕਛੂ ਨ ਲੀਆ॥ (ਅੰਗ ੧੧੫੯)

(Whatever the Pandits and the Mullas have written, that I have rejected and have accepted but nothing).

Knowledge forms the basis of all code of conduct be-cause ignorance breeds ignorance:

ਗਿਆਨ ਹੀਣੰ ਅਗਿਆਨ ਪੂਜਾ॥ ਅੰਧ ਵਰਤਾਵਾ ਭਾਉ ਦੂਜਾ॥ (ਅੰਗ ੧੪੧੨)

(Bereft of Divine knowledge, man adores ignorance. Through the Love of another, he gropes through darkness).

Therefore the need is to delve deep into Gurbani and then understand the meaning of code of conduct (Rehat Maryada). It is also mandatory to differentiate between the realm of an incarnation and the ordinary beings. Their deeds cannot be paralleled. There have been instances where code of conduct is mistaken to be the imitations of the Guru's life-style as the Guru directs:

ਗੁਰਿ ਕਹਿਆ ਸਾ ਕਾਰ ਕਮਾਵਹੁ॥ ਗੁਰ ਕੀ ਕਰਣੀ ਕਾਹੇ ਧਾਵਹੁ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਚਿ ਸਮਾਵਹੁ॥ (ਅੰਗ ੯੩੩)

(Do thou the deed, ordained by the Guru. Why runnest thou after the Guru's plays. which are inapprehensible?)

Baba Farid approves of the code of conduct of a devotee that is in compliance with the directives of the Guru. This path is the Guru's teaching, a step towards faith and only a fortunate being achieves it. In Baba Farid's words, rare fortune is that where we tread the path directed by the Guru with devotion and perseverance:

ਜੋ ਗੁਰੁ ਦਸੈ ਵਾਟ ਮੁਰੀਦਾ ਜੋਲੀਐ॥ (ਅੰਗ ੪੮੮)

(The disciple ought to travel by the route, which the Guru points out).

What needs to be remembered here is that while lay-ing the foundation of a new religion in the form of Sikhism. Guru Nanak Dev Ji, keeping with the inherent spirituality and religiosity, rejects the prevalent religious codes. He emphasizes the harmony between words and actions to form an ideal code of conduct. In this, the Guru is the primal concern for the seeker, and in Sikhism, the Guru is the Shabad

(word). The Bani represents the Shabad. Therefore an ideal code of conduct is that which is consistent with Bani.

It is quite clear by now that adherence to Gurbani has been accepted as the code of conduct. The Third Guru Sri Guru Amardas Ji says that the Guru's teachings show the way to clear doubts. worries and illusions, hence form the bases of the Sikh code of conduct:

ਜੋ ਗੁਰੁ ਕਹੈ ਸੋਈ ਪਰੁ ਕੀਜੈ ਤਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਈਐ॥ (ਅੰਗ ੨੪੩)

(Whatever the Guru says, that she should surely do. She should extinguish the fire of desire).

Sri Guru Ramdas Ji goes to the extent of elating the teachings of the Guru by saying that living by the Guru's teachings is the only way to experience ecstasy and won-drous experiences:

ਜੋ ਗੁਰੁ ਕਹੈ ਸੋਈ ਭਲ ਮਾਨਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਨਿਰਾਲੀ॥ (ਅੰਗ ੬੬੭)

(Whatever the Guru says, accept that as good; unique is the Lord God's discourse).

The context of the precepts that reached Sri Guru Ramdas Ji in the form of Gurbani is as follows:

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਜੋ ਸਿਖੁ ਅਖਾਏ ਸੁ ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ॥
ਉਦਮੁ ਕਰੇ ਭਲਕੇ ਪਰਭਾਤੀ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰਿ ਨਾਵੈ॥
ਉਪਦੇਸਿ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਾਪੈ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਦੋਖ ਲਹਿ ਜਾਵੈ॥
ਫਿਰਿ ਚੜੈ ਦਿਵਸੁ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਵੈ ਬਹਦਿਆ ਉਠਦਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ॥
ਜੋ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਧਿਆਏ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੋ ਗੁਰਸਿਖੁ ਗੁਰੂ ਮਨਿ ਭਾਵੈ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਦਇਆਲੁ ਹੋਵੈ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤਿਸੁ ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣਾਵੈ॥
ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਧੂੜਿ ਮੰਗੈ ਤਿਸੁ ਗੁਰਸਿਖ ਕੀ ਜੋ ਆਪਿ ਜਪੈ ਅਵਰਹ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵੈ॥ (ਅੰਗ ੩੦੫-੦੬)

(He, who calls himself a Sikh of the Great True Guru, should rise early and meditate on God's Name.

He should make efforts, early in the morning, take bath and have ablution in the tank of Nectar.

By repeating Lord God's Name under Guru's instruc-tion, all his sins, misdeeds, and accusations are wiped off. Afterwards, at sunrise, he sings Gurbani and whilst sitting or standing he meditates on God's Name.

The Guru's disciple, who with every breath and morsel contemplates over my Lord God, he becomes pleasing to Guru's mind.

He, unto whom my Master becomes merciful, to that disciple of his, the Guru imparts his instruction.

Servant Nanak asks for the dust of the feet of that Sikh of the Guru, who himself contemplates on God's Name and makes others contemplate thereon).

The need to acquire and spread knowledge about the code of conduct grew with the growth and spread of Sikhism. With this view. Sri Guru Arjan Dev Ji not only solemnized this code of conduct, but also clarified that ac-cepting truth is the key to true religion and one's welfare:

ਜੋ ਗੁਰੁ ਕਹੈ ਸੋਈ ਭਲ ਮੀਠਾ ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਤਿਆਗਿ॥ (ਅੰਗ ੧੩੩੯)

(Whatever the Guru says, that alone is good and sweet unto me. I have forsaken my mind's wisdom).

Bhai Gurdas Ji is the elucidator of Gurbani and the Sikhs are well acquainted with the essence of his Vars. He has deftly unveiled the intrinsic thoughts of Gurbani in simple words, and his Vars are a testimony to this truth. His compositions namely sawayyas are a treasure of his ideol-ogy and refer to the Sikh code of conduct. According to him, the external code of conduct is essential. But more important is the inner conduct. This is possible through harmony of word of action.

While cautioning a Sikh, Bhai Gurdas Ji illustrates in the Sawayya 437 that just as one's mouth is not sweet-ened simply by uttering 'sugar, sugar'; one cannot get warmth simply by repeating 'fire, fire'; one does not get cured simply by calling the name of the doctor, neither can one get light by simply chanting 'moon' in the same way one cannot get the essence of the 'Rehat' code of conduct simply by knowing the theory of the code of conduct. The Sawayya is as follows:

ਖਾਂਡ ਖਾਂਡ ਕਹੈ ਜਿਹਬਾ ਨ ਸ੍ਵਾਦ ਮੀਠੋ ਆਵੈ, ਅਗਨਿ ਅਗਨਿ ਕਹੈ ਸੀਤ ਨ ਬਿਨਾਸ ਹੈ॥
ਬੈਦ ਬੈਦ ਕਹੈ ਰੋਗ ਮਿਟਤ ਨ ਕਾਹੂ ਕੋ, ਦਰਬ ਦਰਬ ਕਹੈ ਕੋਊ ਦਰਬਹਿ ਨ ਬਿਲਾਸ ਹੈ॥
ਚੰਦਨ ਚੰਦਨ ਕਹਤ ਪ੍ਰਗਟੈ ਨ ਸੁਬਾਸ ਬਾਸੁ ਚੰਦੁ ਚੰਦੁ ਕਹੈ ਉਜਿਆਰੋ ਨ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੈ॥
ਤੈਸੇ ਗਿਆਨ ਗੋਸਟਿ ਕਹਤ ਨ ਰਹਤ ਪਾਵੈ, ਕਰਨੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਨ ਉਦਤਿ ਅਕਾਸ ਹੈ॥

(No action but repeated utterances are futile. Repeat-edly saying sugar, the tongue is unable to experience sweet taste, nor shivering with cold can stop by saying fire! fire!

No ailment can be cured by repeated utterance of 'doctor! doctor!' nor can anyone enjoy the luxuries that money buys just by saying 'money! money!!

Just as saying 'sandalwood! sandalwood,' the fragrance of sandalwood cannot spread, nor can the radiance of the moon-light be experienced by repeatedly saying 'moon! moon!" unless the moon rises.

Similarl;y, just listening to the holy sermons and dis-courses, none can acquire the divine life-style and code of conduct. The most fundamental need is to practise

the les-sons in actual life. So by the practice of the Guru's blessed Naam Simran, the light of Guru's teachings effulges in the Tenth Door of a human being. (The light radiance of the effulgent Lord is experienced).

It becomes evident here that 'Rehat' devoid of prin-ciples is not acceptable in Sikhism. This makes the Sikh religion the first of its kind that envisages all aspects of human life in its ideologies. During the period of Bhai Gurdas Ji, 'Rehat' had become the identity of the Sikh, For the spiritual seekers, Sikhism had validated the concept of meditating with open eyes instead of doing so with eyes closed. It was a common belief that all except Sikhs were trapped in confusion. This stance of Sikhism is well delineated by Bhai Gurdas Ji in Var 40/13:

ਦਸ ਨਾਉਂ ਸੰਨਿਆਸੀਆਂ ਭੰਭਲ ਭੁਸੇ ਖਾਇ ਭੁਲਾਣੇ॥ ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਜੋਗੀ ਜਾਗਦੇ ਹੋਰ ਸਭੇ ਬਨਵਾਸ ਲੁਕਾਣੇ॥

(Ten sects of Sanyasis are wandering in delusions. Dis-ciple Yogis of the Guru always remain alert whereas others have hidden themselves in the jungle i.e. they are uncon-cerned with the problems of the world).

The 'Rehat' prescribed by Sri Guru Ramdas Ji was popular among the Sikhs. Its foundation was Naam Simran, to recite the name of God and make others also do it:

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਜੋ ਸਿਖੁ ਅਖਾਏ ਸੁ ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ॥
ਉਦਮੁ ਕਰੇ ਭਲਕੇ ਪਰਭਾਤੀ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰਿ ਨਾਵੈ॥
ਉਪਦੇਸਿ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਾਪੈ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਦੋਖ ਲਹਿ ਜਾਵੈ॥
ਫਿਰਿ ਚੜੈ ਦਿਵਸੁ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਵੈ ਬਹਦਿਆ ਉਠਦਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ॥
ਜੋ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਧਿਆਏ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੋ ਗੁਰਸਿਖੁ ਗੁਰੂ ਮਨਿ ਭਾਵੈ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਦਇਆਲੁ ਹੋਵੈ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤਿਸੁ ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣਾਵੈ॥
ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਧੂੜਿ ਮੰਗੈ ਤਿਸੁ ਗੁਰਸਿਖ ਕੀ ਜੋ ਆਪਿ ਜਪੈ ਅਵਰਹ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵੈ॥ (ਅੰਗ ੩੦੫-੦੬)

(He, who calls himself a Sikh of the Great True Guru, should rise early and meditate on God's Name.

He should make efforts, early in the morning, take bath and have ablution in the tank of Nectar.

By repeating Lord God's Name under Guru's instruc-tion, all his sins, misdeeds, and accusations are wiped off. Afterwards, at sun rise, he sings Gurbani and whilst sitting or standing he meditates on God's Name.

The Guru's disciple, who with every breath and morsel contemplates over my Lord God, he becomes pleasing to Guru's mind.

He. unto whom my Master becomes merciful, to that disciple of his, the Guru imparts his instruction.

Servant Nanak asks for the dust of the feet of that Sikh of the Guru, who himself contemplates on God's Name and makes others contemplate thereon).

This code of conduct as prescribed by Gurbani was followed by the Sikhs. This has been validated by Bhai Gurdas in his Var 40/11:

ਗੁਰਸਿਖ ਭਲਕੇ ਉਠ ਕਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਸਰੁ ਨਾਵੰਦਾ।
ਗੁਰੁ ਕੈ ਬਚਨ ਉਚਾਰਿ ਕੈ ਧਰਮਸਾਲ ਦੀ ਸੁਰਤਿ ਕਰੰਦਾ।
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚਿ ਜਾਇ ਕੈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੁਣੰਦਾ।
ਸੰਕਾ ਮਨਹੁਂ ਮਿਟਾਇ ਕੈ ਗੁਰੁ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਸੇਵ ਕਰੰਦਾ।
ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਕਰਿ ਧਰਮ ਦੀ ਲੈ ਪਰਸਾਦ ਆਣਿ ਵਰਤੰਦਾ।
ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਨੋ ਦੇਇ ਕਰਿ ਪਿਛੋਂ ਬਚਿਆ ਆਪੁ ਖਵੰਦਾ।
ਕਲੀ ਕਾਲ ਪਰਗਾਸ ਕਰਿ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਸੰਦਾ।
ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ ਚਲੰਦਾ।

(The Gurmukh getting up in ambrosial hours of the early morning takes bath in the sacred tank. Reciting the holy hymns of the Guru, he moves towards gurdwara, the central place for the Sikhs. There, joining the holy congre-gation, he lovingly listens to Gurbani, the holy hymns of the Guru. Effacting all doubt from his mind he serves the Sikhs of the Guru. Then by righteous means he earns his livelihood and he distributes the hard-earned meal among the needy ones. Offering first, to the Sikhs of the Guru, the remainder he himself cats. In this dark age, illumined by such feelings, the disciple becomes the Guru and the Guru the disciple. The Gurmukhs tread on such a highway (of religious life).

It is quite clear that the Sikh code of conduct was emerging as a distinct tradition than the traditions of the contemporary religions. The Fifth Guru, Sri Guru Arjan Dev Ji accepts 'Naam Simran' as the only strategy which makes the life of a man successful and complete. The composi-tion 'Sri Sukhmani Sahib' illustrates the fact that the differ-ence in words and deeds is an indication of a hypocritical life. A Sikh's Rehat is coloured by the deeds and words pre-scribed by Gurbani. So, there is no place for the conduct just to show off:

ਰਹਤ ਅਵਰ ਕਛੁ ਅਵਰ ਕਮਾਵਤ॥ ਮਨਿ ਨਹੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮੁਖਹੁ ਗੰਢ ਲਾਵਤ॥
ਜਾਨਨਹਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਬੀਨ॥ ਬਾਹਿਰ ਭੇਖ ਨ ਕਾਹੂ ਭੀਨ॥
ਅਵਰ ਉਪਦੇਸੈ ਆਪਿ ਨ ਕਰੈ॥ ਆਵਤ ਜਾਵਤ ਜਨਮੈ ਮਰੈ॥ (ਅੰਗ ੨੬੯)

(Man professes one thing and practises quite another. In his heart there is no love, but with his mouth he talks tall. The wise Lord, who is the Inner-knower, is not pleased with the outward garment of any. He who practises not what he preaches to others, shall come and go and be subject to birth and death).

This form of 'Rehat' was Supreme among the Sikhs during the life periods of the first nine Gurus (1469-1675). As such, the teachings of the Gurus in the form of Gurbani form the real 'Rehat'. Even during the span of the Gurus, Shabad was the ultimate Guru. The first illusion in this con-text was created by the change in tradition in the form of 'Miri- Piri' worn by the Sixth Guru, Sri Guru Hargobind Sahib Ji. It acted as a slight deviation from the consistent ideology had been continuing since the period of Sri Guru Nanak Dev Ji. Such problem of interpreting and to understand Sikhism has been arising from the very beginning. The deeper problem now was that the devotee Sikhs were dubious that the first Gurus settled at one place and did their work but the Sixth Guru did not stay at one place. At the time of earlier, emperors used to visit Sikh Guru Sahibans, but he has been imprisoned by the emperor. His followers have no fixed place because he himself is not static. The earlier Gurus made their followers peaceful and contented, while he himself went around hunting with dogs.

The first worth mentioning fact here is that Sikhism created the path of expression of one's intense emotion and devotion towards the spiritual power, and this happened for the first time in the history of religions. The second fact is though the valiant essence was already existed in Gurbani but in practical terms, it emerged through the Sixth Guru, Sri Guru Hargobind Sahib Ji. Thirdly, the integration of valiant essence in Gurbani is in special context with the living style and code of conduct rather than just a demon-stration of a series of circumstances or revengeful inten-tions. Bhai Gurdas Ji validates this fact in the Sikh context in his Var 26, Pauri 24:

ਧਰਮਸਾਲ ਕਰਿ ਬਹੀਦਾ ਇਕਤ ਥਾਉਂ ਨ ਟਿਕੈ ਟਿਕਾਇਆ।
ਪਾਤਿਸਾਹ ਘਰਿ ਆਵਦੇ ਗੜਿ ਚੜਿਆ ਪਾਤਿਸਾਹ ਚੜਾਇਆ।
ਉਮਤਿ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਵਦੀ ਨਠਾ ਫਿਰੈ ਨ ਡਰੈ ਡਰਾਇਆ।
ਮੰਜੀ ਬਹਿ ਸੰਤੋਖਦਾ ਕੁਤੇ ਰਖਿ ਸਿਕਾਰੁ ਖਿਲਾਇਆ।
ਬਾਣੀ ਕਰਿ ਸੁਣਿ ਗਾਂਵਦਾ ਕਥੈ ਨ ਸੁਣੈ ਨ ਗਾਵਿ ਸੁਣਾਇਆ।
ਸੇਵਕ ਪਾਸ ਨ ਰਖੀਅਨਿ ਦੋਖੀ ਦੁਸਟ ਆਗੂ ਮੁਹਿ ਲਾਇਆ।
ਸਚੁ ਨ ਲੁਕੈ ਲੁਕਾਇਆ ਚਰਣ ਕਵਲ ਸਿਖ ਭਵਰ ਲੁਭਾਇਆ।
ਅਜਰੁ ਜਰੈ ਨ ਆਪੁ ਜਣਾਇਆ॥

(The earlier Gurus considered that to give instructions and to preach to the people, one has to sit at one place known as dharamsala, but this Guru (Hargobind Sahib) does not stick to one place. Earlier emperors would visit the house of the Guru, but this Guru has been interned by the king in a fort. The Sangat coming to

have his glimpse cannot find him in the palace (because generally he is not available). Neither he is scared of anybody nor does he scare any one yet he is always on the move. Earlier Gurus sitting on the seat instructed people to be content but this Guru rears dogs and goes out for hunting. Earlier Gurus used to listen to Gurbani but this Guru neither recites nor (regularly) lis-tens to hymn-singing. He does not keep his ardent servants with him and rather maintains nearness with the wicked and the envious ones (the Guru had kept Painde Khan nearby). But the truth is never concealed and that is why on the lotus feet of the Guru, the mind of Sikhs hovers like a greedy bee. Guru Hargobind Sahib Ji has borne the un-bearable and he has not made himself the manifest).

The last two lines offer classification to the miscon-ceptions arisen in the first six lines. The ability to bear the unbearable can be acquired by the Sikhs only through the teachings of the Gurus. These are the bases of the code of conduct that have supported the Sikh mind in creating his-tory by his readiness to "sacrifice head rather than forgo-ing the Sikh faith ". The Seventh and the Eighth Gurus them-selves abided by the code of conduct and thus inspired the Sikhs to live by these values. Bearing the unbearable, Sri Guru Tegh Bahadur Ji's sacrifice set an example for the entire Sikh community in sustaining the spirit of faith as indicated in the Sikh Ardas "Sikhi Kesan suasan nal nibhauni". Indications are also found in the hukamnamas about the transformation of the Sikh congregation into Khalsa. Sri Guru Hargobind Sahib Ji writes:

"Poorab ki Sangat Guru ka Khalsa hai."

Likewise a line in a letter of Sri Guru Tegh Bahdadur Ji says:

"Patan di Sangat Sri Guru Ji da Khalsa hai."

The Sikh code of conduct needs to be visualized in continuity with the tradition of the making of the Khalsa.

B. Khalsa Rehat: Sri Guru Gobind Singh Ji.

Conti...

SGPC NEWS

Centre Government's Waqf Amendment Bill is an interference in minority affairs – Advocate Dhami

Amritsar: The Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) President, Advocate Harjinder Singh Dhami, has reacted to the Waqf (Amendment) Bill, 2025 passed in the Lok Sabha, stating that it is a direct interference by the Centre Government in minority-related matters. He asserted that the bill has been introduced without consulting the concerned parties, which has led to significant controversy. Advocate Dhami remarked that it appears the government's intent is to curtail minority rights and administer matters according to its own agenda.

He emphasized that the SGPC has always been committed to protecting the rights of minorities and opposes any decision that goes against minority communities. Advocate Dhami also pointed out that the Centre Government has previously attempted to suppress minorities through measures such as the introduction of the Uniform Civil Code, which directly interfered with the personal laws and religious beliefs of various communities. Similarly, the Agniveer recruitment scheme instead of the direct recruitment in the Indian army is an attempt to take away the reservation rights of minorities. Another example is the government's imposition of mandatory helmet-wearing rules for Sikh soldiers, which faced widespread opposition.

The SGPC President stated that the government should refrain from interfering in minority affairs without consulting them. He stressed that minority communities have the full right to preserve their heritage and religious institutions, and laws like the Waqf (Amendment) Bill are an attempt to weaken these rights. Such legislation, he warned, would negatively impact the rights and concerns of minority communities.

Advocate Dhami concluded that the government's policy towards minority affairs is not appropriate and urged the government to withdraw the bill. He called for proper consultation with minority representatives before making any such decisions in the future. April 3

SGPC delegation meets Chhattisgarh CM

Request made for allocating 10-acres of land in Raipur to establish degree and skill development college and Gurmat Sangeet academy

Amritsar: A delegation of the Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) met with the Chief Minister (CM) of Chhattisgarh, Shri Vishnu Deo Sai, and urged to allocate 10-acres of land in Raipur to establish a Degree and Skill Development College and a Gurmat Sangeet Academy in the memory of Sri Guru Nanak Dev.

The delegation included SGPC member Bhai Rajinder Singh Mehta, OSD Satbir Singh Dhami, Personal Secretary Shahbaz Singh, in-charge of Sikh Mission Chhattisgarh Gurmeet Singh Saini, local Sikh leader Gurmel Singh Bhavra, former SP Amarjit Singh Chhabra, Chairman of the Chhattisgarh Minority Commission Jagjeet Singh Khanuja, and Parinder Mishra.

In the memorandum handed over to the CM Shri Vishnu Deo Sai by the SGPC, it was highlighted that there is a significant Sikh population in the state of Chhattisgarh, with Sikh families residing in every district contributing actively to the state's development. The Sikh faith has a unique spiritual and historical heritage that offers guidance for uniting humanity. Considering the large Sikh population in Chhattisgarh, the SGPC intends to open a Degree and Skill Development College along with a Gurmat Sangeet Academy in Atal Nagar, New Raipur, in memory of Sri Guru Nanak Dev. The SGPC urged the government to allocate 10 acres of land for this purpose, so these institutions can function as centers for social and communal harmony.

The delegation informed the CM that if the government provides the land, the SGPC—as the representative institution of Sikhs—would take full responsibility for the construction. Bhai Rajinder Singh Mehta stated that the SGPC is already operating a significant number of educational institutions in Punjab and is also a leading force in promoting education in other states across India. He cited the example of SGPC's successfully running educational institution in Mumbai. He mentioned that the demands of the Sikh community in Chhattisgarh were presented before the CM, who assured the delegation that he would seriously consider the proposal.

April 18

Advocate Dhami strongly condemns desecration of Sri Guru Granth Sahib at Nurpur Jattan village

SGPC President terms incidents of sacrilege as government failure

"There should be only one Gurdwara in each village and entire Sangat should collectively take part in its management": Advocate Dhami

Amritsar: Strongly condemning the incident of sacrilege of Sri Guru Granth Sahib in Nurpur Jattan village near Garhshankar in Hoshiarpur district, the Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) President Advocate Harjinder Singh Dhami stated that such incidents are happening due to the failure of the Punjab government, which has emboldened anti-social elements.

Advocate Dhami said that Sri Guru Granth Sahib guides us in life, and it is the responsibility of both the Gurdwara management committees and the sangat (congregation) to uphold the sanctity and decorum of the Guru's house and remain alert in the service. He stated that due to the negligence of some Gurdwara committees, such painful incidents occur, hurting the sentiments of the entire Sikh community.

The SGPC President emphasized that today, multiple Gurdwaras exist in every neighbourhood of villages and towns, but little attention is given to their management and upkeep. He said there should ideally be only one Gurdwara Sahib in each village, with the whole Sangat jointly participating in its management. If this happens, the entire village can ensure better administration and proper safeguarding. He called for collective efforts in this direction.

Appealing to the community to adopt a vigilant approach towards safeguarding Gurdwaras, he urged that committees be formed with service-minded Gursikhs in every village to prevent such painful incidents. Advocate Dhami also strongly criticized the government over the deteriorating law and order situation. Questioning the performance of the Punjab government, he said desecration incidents are happening repeatedly in the state, but instead of taking strict action, the government has failed to even pay attention. This, he added, shows the government's irresponsible approach towards Sikh sentiments, which is highly condemnable. Advocate Dhami demanded that the government abandon its indifferent attitude and expose those

behind such desecration incidents, ensuring they are given strict punishment.

Holy saroops of Sri Guru Granth Sahib enshrined at Gurdwara Sri Mahilpur Shaheedan Ladhewal with due respect

Meanwhile, SGPC Secretary Partap Singh shared that upon receiving information about the incident, a team led by the Head Granthi of Takht Sri Kesgarh Sahib was sent on the orders of SGPC President Advocate Harjinder Singh Dhami. The team enshrined the three holy saroops (scriptyres) of Sri Guru Granth Sahib at Gurdwara Sri Mahilpur Shaheedan Ladhewal. These saroops will not be returned until proper arrangements are ensured. He appealed to all Gurdwara managers to remain alert. April 18

CISF DG Rajwinder Singh Bhatti pays obeisance at Sri Harmandar Sahib

SGPC hands over memorandum regarding Kirpan restriction on Sikh Employees at airports

Amritsar: The Director General of the Central Industrial Security Force (CISF), Rajwinder Singh Bhatti, today paid obeisance at Sri Harmandar Sahib. Later he was honoured at Sri Darbar Sahib Information Center by SGPC Secretary Partap Singh. On this occasion, a letter written by SGPC President Advocate Harjinder Singh Dhami was handed over to CISF DG Rajwinder Singh Bhatti by Secretary Partap Singh. The letter urged resolution of the ongoing issues faced by Amritdhari Sikh employees at the Indian airports regarding the wearing of the Kirpan.

The letter stated that the recent directive issued by the Bureau of Civil Aviation Security, which restricts Sikh employees from wearing the Kirpan while on duty at airports, is an excess to Sikhs. This discrimination within our own country is a serious attack on the religious freedom of Sikh citizens. The Indian government should never forget the immense sacrifices made by Sikhs for the nation's independence. It is painful that Sikhs, who laid down their lives for the country, are being subjected to such injustice in their own homeland. The government should refrain from actions that hurt the religious sentiments of the Sikh community.

The DG of CISF was urged to coordinate with the concerned ministry to find a permanent resolution to this issue. Present on the occasion were assistant manager Gurtinderpal Singh, information officer Jatinderpal Singh and Sandeep Singh, among others. April 18

SGPC extends deadline for sending suggestions to formulate rules for appointment and retirement of Jathedar

Suggestions can now be sent until May 20, 2025

Amritsar: The Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) has extended the deadline for submitting suggestions regarding the qualifications, appointment, responsibilities, and retirement of the Jathedar of Sri Akal Takht Sahib. These suggestions can now be sent until May 20, 2025.

Providing this information, SGPC Secretary Partap Singh stated that to formulate service rules concerning the Jathedar of Sri Akal Takht Sahib, suggestions were initially sought from Sikh organizations, sampradas, institutions, Singh Sabhas, Sabha societies, and Sikh scholars by April 20, 2025. He mentioned that although the SGPC has already received a large number of suggestions, it has been decided to extend the deadline until May 20, 2025, to allow for further input.

He added that along with this extension, the process of reviewing the suggestions already received and preparing a draft will also begin. Subsequently, a committee will be formed to finalize the draft. He said that as before, suggestions can be sent to the SGPC in written form, via the official email info@sgpc.net, or through WhatsApp at 77101-36200. April 21

SGPC President expresses condolences on demise of Pope Francis

Amritsar: Advocate Harjinder Singh Dhami, President of the Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee(SGPC), the representative Sikh organisation, has expressed condolences on the demise of Pope Francis and conveyed sympathy to the Christian community. Advocate Dhami stated that Pope Francis was a prominent leader of his faith, and his demise is a significant loss to the community. The SGPC President, on behalf of the Sikh community, offered prayers to the Karta Purakh (True One Being) for peace to the departed soul. April 21

Government must immediately revoke NSA imposed on Bhai Amritpal Singh – Advocate Dhami

Amritsar: The Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) President Advocate Harjinder Singh Dhami has strongly condemned the government’s decision

to extend the detention of Bhai Amritpal Singh under the National Security Act (NSA) for another year in Dibrugarh Central Jail, Assam. He has demanded that the NSA be immediately revoked.

Advocate Dhami stated that this step by the government is a direct violation of human rights, as it keeps him away from due judicial process.

He emphasized that Bhai Amritpal Singh has not committed any crime that justifies branding him anti-national and imprisoning him thousands of kilometers away from Punjab. This action is not appropriate from a human rights perspective.

He called upon the Punjab Government to immediately withdraw the NSA imposed on Bhai Amritpal Singh and allow him a fair and impartial judicial process.

April 21

SGPC President Advocate Dhami expresses condolences to victims of Pahalgam attack

Amritsar: The President of the Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC), Advocate Harjinder Singh Dhami, has expressed deep condolences to the families of those killed in the attack in Pahalgam, Jammu and Kashmir.

Advocate Dhami stated that this inhuman and brutal act has deeply hurt the values of society. He emphasized that spiritual and humanitarian teachings do not promote such violence, but rather guide everyone towards unity, brotherhood, and harmony.

While expressing his solidarity with the victim families, the SGPC President offered prayers to the Karta Purakh (True One Being), seeking peace for the departed souls and strength for the bereaved families to bear this tragic loss. April 23

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ 350 ਸਾਲਾ ਗੁਰਿਆਈ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੀਰਤਨ, ਕਥਾ, ਕਵੀਸ਼ਰੀ, ਕਵਿਤਾ, ਗੱਤਕਾ ਮੁਕਬਾਲੇ ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਰਾਹੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਬੀਬੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੂਹ, ਸ. ਸੁਖਵਰਸ਼ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਇੰਜੀ: ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧੰਗੇੜਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬੀਬੀ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ, ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ। (26 ਅਪ੍ਰੈਲ)

Regd. with the Registrar of Newspapers of India at No. 88/57.
Postal Registration No. L-1/PB-ASR/0323/2024-26
License No. PB/R-002/2024-26 Vaild upto 31-12-2026 Licensed to post without prepayment

Monthly GURDWARA GAZETTE May 2025

Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee, Sri Amritsar.

ਕਾਹਨੂੰਵਾਨ ਦੀ ਛੰਭ ਵਿਚ ਵਾਪਰੇ ਛੋਟੇ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਦਾ ਇੱਕ ਚਿੱਤਰ

Owner: Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee, Sri Amritsar. Publisher & Printer : Partap Singh. Printed at Golden Offset Press, Gurdwara Ramsar Sahib, Sri Amritsar. Published from SGPC office, Teja Singh Samundri hall, Sri Amritsar. Editor: Partap Singh.
Date: 15-5-2025